

Leto XXVIII. Številka 83

Ustanovitelji: občinske konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Skofja Loka
in Trzin - Izdaja CP Glas Kranj. Glavni
urednik Igor Slavec - Odgovorni ured-
nik Albin Učakar

GLAS

Kranj, petek, 31. 10. 1975

Cena: 1,50 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik,
od januarja 1958 kot poltednik, od janu-
arja 1960 trikrat tedensko, od januarja
1964 kot poltednik ob sredah in sobotah,
od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Naročnik:

XVI. NOVOLETNI SEJEM OD 17. DO 26. DECEMBRA 1975

Višji krediti

Prihodnje leto bo mogoče dobiti potrošniške kredite za industrijsko blago v višini do 30.000 dinarjev s 24-mesečnim odplačilnim rokom in za osebnih avtomobile 50.000 dinarjev kredita z odplačilnim rokom dolgem 36 mesecev ter za nakup ozimnice in premoga do 10.000 dinarjev kredita na osebo z odplačilnim rokom 10 mesecev.

Tako so sklenili na seji upravnega odbora združenja bank Jugoslavije v Zagrebu. S tem naj bi se izboljšala kupna moč prebivalstva, hkrati pa naj bi prispevali k stabilizaciji gospodarstva pri nas. Novost pri uporabi potrošniških kreditov je v tem, da je namesto udeležbe uveden depozit, kar pomeni, da bodo lahko občani, ki so hkrati varčevalci pri določenih bankah, določeno vsoto deponirali na hranilne knjižice na račun porabe kredita. Višina tega depozita je za nakup pohištva 15 odstotkov od vrednosti odobrenega kredita, za nakup drugega blaga in tudi avtomobilov pa je 20 odstotkov.

Trojni jubilej

Na praznik občine Novo mesto so v sredo v Industriji motornih vozil slavili hkrati tri jubileje, ki predstavljajo pomembne in odločilne razvojne mejnike te delovne skupnosti. Proslavili so 20 let obstoja IMV, 15-letnico, odkar so izdelali prvi jugoslovanski avtomobil domače konstrukcije, in 10-letnico proizvodnje počitniških prikolic adriacaravan.

Nova nahajališča premoga

V okolici Despotovca so odkrili nova nahajališča kvalitetnega premoga, katerih rezerve ocenjujejo prek 7,5 milijona ton. Pripravljana dela na otvoritvi rudnika se bodo začela prihodnje leto, proizvodnja pa naj bi stekla leta 1980.

Pretesna univerza

Cepprav dejstva nedvomno govore v prid gradnji, obnovi in ustanavljanju višjih šol pri univerzi v Mariboru, bodo kljub temu to še nekaj časa le želje. To so poudarili na seji sveta univerze v Mariboru. Če bi hoteli zgraditi vse, kar je potrebno, bi samo do leta 1980 potrebovali 780 milijonov dinarjev.

Začeli bi graditi visoko tehnično šolo. Tudi visoka šola za organizacijo dela v Kranju dela v skrajno neprimernih prostorih. Višja agronomska šola sicer ne potrebuje novih prostorov, zato pa bi morali v srednjeročnem načrtu predvideti prehod na visoko agronomsko šolo. Premalo prostora ima tudi univerzitetna knjižnica. Poleg tega bo potrebno zgraditi tudi športni center pri novi pedagoški akademiji in še nekatere druge prostore.

Črna in barvna metalurgija na sejmu

V Skopju je te dni odprt sejem črne in barvne metalurgije. Na njem razstavlja svoje izdelke več kot sto proizvajalcev iz vse Jugoslavije.

20 let jugoslovanske avtorske agencije

Jugoslovanska avtorska agencija je te dni proslavila dvajsetletnico delovanja. Samolani je bilo s posredovanjem agencije podpisanih 300 pogodb za izdajo tujih del pri nas in okoli 50 pogodb za izdajo del naših avtorjev v tujini. Agencija izdaja tudi letni bilten v angleščini in francoščini s kratkimi prikazi del naših uspešnih avtorjev in bibliografijo Jugoslovanska književnost v tujini.

V soboto, 25. oktobra, so mladi iz jeseniške občine skupaj s pripadniki JLA iz karavle v Žirovnici organizirali prostovoljno akcijo za obnovo spominskega obeležja v Žirovnici. Mladinci in mladinke so skupaj z vojniki uredili okolico obeležja, ki so ga postavili v spomin na padlega sekretarja Skoja Dragoljuba Milovanovića. — Foto: D. S.

Jesenice

Pri občinskem sindikalnem svetu na Jesenicah se pripravljajo na izvedbo letnih konferenc osnovnih organizacij sindikata, na katerih bodo poleg ostalih nalog govorili predvsem tudi o stabilizacijskih prizadevanjih in nalogah sindikata na tem področju. Pred letnimi konferencami se bodo pogovorili s predsedniki osnovnih organizacij, tako da bodo letne konference kar najbolj uspešno potekale.

V sredo, 29. oktobra, je bila na Jesenicah razširjena seja sveta Zveze sindikatov Slovenije Jesenice, na kateri so govorili o stabilizacijskih prizadevanjih v občini, o programu letošnjega dela, o predlogu dopolnilnega programa dela občinskega sveta ter o nekaterih drugih vprašanjih. D. S.

Za ponedeljek, 3. novembra, je na Jesenicah sklicana seja predsedstva občinske konference SZDL Jesenice, na kateri naj bi razpravljali o programu in financiranju Radia Jesenice, poslušali poročilo koordinacijskega odbora za uvedbo celodnevne osnovne šole ter razpravljali o programu dela občinske konference SZDL Jesenice. V programu se zavzemajo za več nalog, ki naj bi jih uresničili do konca letošnjega leta in v začetku prihodnjega leta. Tako naj bi med drugim izdelali oceno ustanavljanja TOZD, oceno delovanja krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti ter opravili nekaj drugih pomembnih nalog. Socialistična zveza bo pripravila tudi oceno svojega novega organiziranja in si še vnaprej prizadevala, da se aktivno vključi v obravnavanje nekaterih pomembnih družbenih vprašanj. D. S.

Kranj

Pri občinski konferenci socialistične zveze se je včeraj popoldne sestal na prvi seji koordinacijski odbor za družbenopolitično izobraževanje. Člani odbora so razpravljali o programu dela v prihodnje. — Pri občinski skupščini pa se je včeraj popoldne sestal iniciativni odbor za ustanovitev samoupravne interesne komunalne skupnosti. Razpravljali so o družbenem dogovoru o izhodiščih za ustanovitev samoupravne komunalne skupnosti in o samoupravnem sporazumu za ustanovitev takšne skupnosti.

Pri občinski konferenci zveze socialistične mladine bo drevi ob 18.30 seja centra klubov OZN. Razpravljali bodo o delu centra. A. Ž.

Radovljica

Včeraj popoldne je bila v Radovljici četrtja seja predsedstva občinske konference socialistične zveze. Razpravljali so o poročilu o delu samoupravnih interesnih skupnosti v občini v letošnjem prvem polletju, o programih skupnosti za prihodnje leto, o prioritarnih nalogah samoupravnih interesnih skupnosti in o organizaciji skupnih služb. Beseda je tekla tudi o udeležbi delegatov na sejah skupščin samoupravnih interesnih skupnosti, o predlogu programa aktivnosti občinske konference SZDL Radovljica in o osnutku družbenega načrta radovljiške občine od 1976. do 1980. leta.

Sinoči je bila v hotelu Svoboda na Bledu seja skupščine krajevnih skupnosti Bled. Pregledali so poročilo o delu sveta in razpravljali o srednjeročnem programu krajevnih skupnosti, dopolnitvi statuta in o turistični taksi. A. Ž.

Škofja Loka

Včeraj popoldne je bila v Škofji Loki seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta Škofja Loka. Člani sveta so razpravljali o naslednjih vprašanjih: o pripravi razprav o splošni in skupni porabi v organizacijah združenega dela, ustanovitvi kluba samoupravljalcev — imenovan je bil iniciativni odbor, proslavi ob 40-letnici stavke delavcev v tovarni Šesir, izvajanju B programa izobraževanja sindikalnih delavcev, pripravah na letno skupščino občinskega sindikalnega sveta ter o kadrovske spremembah v predsedstvu sindikalnega sveta.

V sredo, 5. novembra, bo v Škofji Loki v prostorih družbenopolitičnih organizacij v domu ZVB NOV občine Škofja Loka prva seja sveta za družbeni položaj žensk. Svet deluje v okviru občinske konference SZDL Škofja Loka, sejo pa sklicuje sekretar konference Pavel Okorn. Na sredini seji bo konstituiran svet, njegovi člani pa bodo spregovorili o bodočem delu. -jg

Tržič

Včeraj popoldne je bila v Tržiču seja komiteja občinske konference ZKS. Člani komiteja so razpravljali o uresničevanju sklepov prejšnje seje in obravnavali poročilo delovne skupine, ki v Bombažni predilnici in tkalnici usmerja oblikovanje temeljnih organizacij združenega dela. Na dnevnem redu včerajšnje seje je bila tudi razprava o predlogu za reorganizacijo nekaterih osnovnih organizacij ZK v tržički občini ter o poročilih predsednikov komisij konference in komiteja.

Danes popoldne bo na občinski konferenci SZDL v Tržiču seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Sekretar izvršnega odbora OK SZDL Jože Klofutar predlaga razpravo o političnem položaju v svetu, obravnavo uresničevanja samoupravnega sporazuma o štipendiranju v tržički občini, ocenjevanje trošenja finančnih sredstev občinske konference v tretjem tromesečju in razpravo o pripravah na oblikovanje srednjeročnega načrta tržičke občine do leta 1980.

Razen tega je bila v ponedeljek seja programskega sveta lokalne radijske postaje. Svet je organ občinske konference SZDL. Razpravljali so o vlogi radia in njegovi povezavi z novo organiziranostjo SZDL ter o materialnem položaju te organizacije združenega dela. V sredo popoldne pa je bila seja koordinacijskega odbora za pripravo srednjeročnega načrta razvoja tržičke občine do leta 1980. -jk

Mladi s Tolminskega v Lescah

Na povabilo osnovne organizacije ZSMS Lesce in predsedstva občinske konference ZSMS Radovljica je v soboto, 25. oktobra, 48 mladincev in mladink iz Mosta na Soči obiskalo svoje vrstnike v Lescah. Popoldne so si ogledali najprej tovarno Elan, nato pa muzej talcev v Begunjah in se poklonili žrtvam nacizma pri spomeniku talcev v Dragi. Popoldne so si ogledali Bled in Vintgar, zvečer pa

so imeli v družabnem centru v Lescah skupni kviz, kjer so se pomerili v znanju iz zgodovine NOB, mednarodne politike, glasbe, literature in športa.

Ob tem obisku so mladi izmenjali nekatere delovne izkušnje, hkrati pa so se dogovorili za tesnejše sodelovanje v prihodnje. Leški mladinci bodo vrtnili obisk konec tega ali v začetku prihodnjega leta. JR

Španija upa v prihodnost

MADRID — V približno takšen naslovni stavek bi lahko strnili novice, ki v teh dneh prihajajo iz glavnega španskega mesta Madrida. 83-letni generalisim Franco, »caudilla« imenovan, eden največjih nasprotnikov revolucionarne preobrazbe sveta, zadnji mož evropskega fašističnega mračništva in človek, ki je štiri desetletja, od krvave začetne španske revolucije dalje držal špansko ljudstvo v temi, umira. Dan za dnem prihajajo iz rezidence v Madridu poročila o njegovem kritičnem stanju in boju s smrtjo. Poslabšanje sledi zboljšanju in spet obratno. Tudi sredine besede zdravniške ekipe, da je »diktatorjevo stanje zelo resno« zvenijo v tem smislu. Mnogi v Španiji in tudi v drugih državah domnevajo, da je mogoče »caudilla« že umrl, vendar ostaja resnica v »maziljeni« skrivnosti. Ob Francovi smrtni postelji stojijo njegovi najožji zagovorniki in sodelavci s princem Juanom Carlosom na čelu, kateremu je Franco že zapisal oblast po svojem odhodu. Vendar ocenjevalci trenutnih madridskih razmer menijo, da sta mir in sloga njegovih sodelavcev le navidezna. Začenjajo se zakulisne spletke boja za oblast in nasledstvo. Prestolonaslednik Juan Carlos je po besedah izgnanega predsednika španske republike Joseja Maldonada le prvi na seznamu naslednikov. V vsakem primeru, dodaja predsednik v intervjuju za mehiško agencijo Notimeks, pa bi nova oblika frankizma pahnila Španijo v še večjo zmedo in ogrozila svetovni mir. Ljudstvu gre na demokratičen način omogočiti izraziti svojo voljo. Zganile so se napredne španske ljudske sile, katerih voditelji so v izgnanstvu. Oblikujejo enotno fronto zoper špansko frankistično ureditev in pridobivajo po svetu nove in nove zagovornike. Mogoče bi lahko dejali, da vlada te dni v Španiji zatišje pred viharjem. Le-tega se sedanjí oblastniki bojé. Predvsem pa natančno ne vedo, kdo bi jim v tem primeru še obrnil hrbet. Mogoče še celo polmilijska armada, ki tudi vsebuje kali protifrankističnega boja in nasprotnike nove diktature. Da se utegne še bolj razbohotiti revolucionarno vrenje, je vedno več napovedi. Oblast je pozorna nanje, zato preganjanje, zapiranje in sojenje domoljubov ne ponehava. Stotisočim, ki jim Franco v štirih desetletjih ni dovolil misliti na svobodo, se je v sredo pridružilo novih 21 Baskov. Besede najožjih Francovih sodelavcev, da tudi po diktatorjevi smrti ne bodo dovolili demokratizacije, napovedujejo, da bo zadnjim ujetim enaka usoda doletela še marsikoga!

DUNAJ, PARIZ — Na Dunaju so 22. oktobra v turški ambasadi odjeknili strelji. Trije dobro oboroženi neznanci so opoldne vstopili v poslopje turškega predstavništva in ubili veleposlanika te države v Avstriji Danisa Tunaligila. Morilci so izginili brez sledu. Dva dni kasneje, 24. oktobra, pa se je enaka tragedija odigrala na Kennedyjevem obrežju ob Seini v Parizu. Šofer in turški veleposlanik v Franciji Ismail Erez sta se z mercedesom vračala z nekega sprejema. Na obrežju sta dva neznanca vsak s svoje strani stopila k avtomobilu in izstrelila na veleposlanika in šoferja več krogel. Bile so smrtné. Tako sta v treh dneh izgubila življenje dva turška diplomatska predstavnika v tujini. Turška vlada je ostro obsodila uboja sodeč, da je izpostavljena organiziranim političnim in terorističnim napadom. Od vseh držav je terjala ostro zaščito diplomatskih predstavnikov. Čeprav morilci še niso znani, utegnejo biti v obo uboja vpleteni eni in isti. Slišati je očitke, da je Grčija sodelovala v ubojih. Zato je grška vlada naročila odgovornim za to področje, naj omogočijo preiskovalcem temeljito raziskavo, obenem pa zavarovanje Grkov v tujini, ki znajo postati tarča enakih napadov.

ULAN BATOR, PJONGJANG — Pretekli teden je odpotovala na daljši obisk v Mongolijo, Demokratično ljudsko republiko Korejo in na Japonsko delegacija Zveze komunistov Jugoslavije, ki jo vodi sekretar izvršnega komiteja Stane Dolanc, v njej pa so še dr. Tihomir Vlaškalič, Boško Šiljegović in Marin Cetinić. Delegacija je odpotovala v omenjene dežele na povabilo mongolske ljudske revolucionarne partije, korejske delavske partije in Komunistične partije Japonske. Hkrati z jugoslovansko partijsko delegacijo je odpotovala v te države tudi sindikalna delegacija, ki jo vodi Dušan Bogdanov. Na poti v Mongolijo se je vodja delegacije Stane Dolanc s člani za krajši čas ustavil na moskovskem letališču, kjer ga je pričakal sekretar CK KPSZ Konstantin Katušev s spremstvom. Jugoslovani so se nato v mongolskem glavnem mestu Ulan Batorju pogovarjali s sekretarjem mongolske ljudske revolucionarne partije Moljomzancem. Pogovori in bivanje v Mongoliji so bili sklenjeni v ponedeljek. Naslednji dan so delegacijo ZKJ sprejeli v Demokratični republiko Korejo. Stane Dolanc in sekretar korejske delavske partije Kim Don Gju s člani delegacij sta sedla k pogovorom, obenem pa so gostitelji seznanili goste z nekaterimi značilnostmi daljne azijske države. V sredo je Jugoslovane sprejel predsednik DLR Koreje in generalni sekretar KDP Kim Il Sung. Delegacija ZKJ in delegacija Zveze sindikatov Jugoslavije, ki pa se srečuje s sindikalnimi voditelji omenjenih dežel, čaka še pot na Japonsko.

PEKING — Z izrednimi častmi so sprejeli v sredo na letališču glavnega kitajskega mesta Pekinga zahodnonemškega kanclerja Helmuta Schmidta, ki je prišel na Kitajsko na petdnevni obisk. Kanclerjev obisk, prvi v zgodovini odnosov med ZRN in Kitajsko, je povzročil v svetu obilo zanimanja in komentarjev predvsem zaradi zblíževanja ZRN z Moskvo in vzhodnimi sosedmi na eni ter stalnih nasprotij med Pekingom in Moskvo na drugi strani. Schmidta je v Pekingu pričakal prvi podpredsednik kitajske vlade Teng Hsiao Ping. Predsednik Ču En Laj je še vedno bolan. Kanclerja bo sprejel tudi Mao Ce Tung.

J. Košnjek

Proslavili 100-letnico RK

Škofja Loka — Slavnostna akademija v počastitev jubileja — aktivistom podelili srebrne in zlate značke

V soboto, 25. oktobra, je bila v osnovni šoli Podlubnik slavnostna akademija v počastitev 100-letnice organizacije RK. Pripravila jo je občinska organizacija RK pod pokroviteljstvom predsedstva občinske skupščine. Poleg številnih aktivistov, ki delajo na terenu in članov občinskega odbora, so se slavnosti udeležili tudi najvišji predstavniki občinskega družbenopolitičnega življenja. Med njimi predsednik občinske skupščine Tone Polajnar, predsednik OK SZDL Jože Šubic in predsednik OK ZSMS Janez Sušnik. V imenu republiškega odbora pa je udeležence akademije pozdravila Ilica Žnidaršič.

Predsednik občinskega odbora Rdečega križa Ludvik Bernik je najprej pozdravil vse navzoče, zatem pa je na kratko spregovoril o zgodovini organizacije RK, ki je najbolj množična humanitarna organizacija v svetu. Dejal je, da je prav sedaj, ko proslavljamo 100-letnico njene ustanovitve in 30-letnico osvoboditve, čas, da se spomnimo, da je organizacija RK nastala v času, ko je človeštvo hudo trpelo zaradi vojnih grozot, epidemij različnih bolezní in zaradi naravnih nesreč. Humanost je že v tistih časih presegla okvire možnosti posameznika in je prerasla v množično organizacijo, ki pomaga povsod, kjer so ljudje v stiski.

V imenu pokrovitelja, predsedstva občinske skupščine, je spregovoril predsednik Tone Polajnar. Dejal je, da je v škofojški občini več kot 7000 občanov vključenih v organizacijo Rdečega križa oziroma je vanjo vključen vsak četrty občan. To pa dokazuje, da je program Rdečega križa dostopen najširšemu krogu ljudi, ki so ga sprejeli za svojega in tudi sodelujejo pri njegovem uresničevanju. Zelo pomembno je tudi dejstvo, da je v organizacijo Rdečega križa vključenih zelo veliko mladih ljudi, ki se že v osnovni šoli seznanjajo s cilji te humanitarne organizacije.

Veliko vlogo, je poudaril predsednik občinske skupščine, je RK odigral pri organiziranju krvodajalstva v škofojški občini. Krvodajalstvo v Škofji Loki med najbolje organiziranimi v Sloveniji; samo letos pa je že dalo kri skoraj 3000 ljudi. Sledil je daljši kulturni program, v katerem so sodelovali mladi člani Rdečega križa z osnovne šole Podlubnik, oktet Jelovica in tamburaški ansambel Bisernica iz Reteč. Vmes pa so najbolj delavnimi aktivistom Rdečega križa, ki delajo na terenu, podelili jubilejne srebrne značke. Dr. Justin Vernik in dr. Franc Rešku pa so za izredno prizadevanje pri zdravstvenem prosvetljevanju prebivalstva podelili zlate značke RK. L. Bogataj

Razveljavljen sklep o temeljni organizaciji

Delovna enota Agromehanika, ki je del temeljne organizacije združenega dela Komercialni servis Kmetijsko živilskega kombinata Kranj, se ima pravico v 15 dneh po prejemu odločbe sodišča združenega dela zoper njo pritožiti na sodišče združenega dela SRS

Pred senat sodišča združenega dela v Kranju, ki mu je predsedoval Marko Prezelj, so v torek sedli pooblašeni predstavniki organizacije združenega dela Kmetijsko živilski kombinat Kranj in njegovih temeljnih organizacij ter predstavniki delovne enote Agromehanika, ki je del kombinatove TOZD Komercialni servis. Sodišče združenega dela je nelo razsoditi, ali ima delovna skupnost Agromehanike pogoje za oblikovanje svoje temeljne organizacije združenega dela. Zanj so se zaposleni dokončno odločili na boru 22. avgusta letos. Matična organizacija združenega dela z odločitvijo Agromehanike ni soglašala, čemur je kranjskemu sodišču združenega dela predlagala razveljavitev sklepa o novi TOZD Agromehanika dne 22. avgusta letos.

Agromehanika, ki združuje 25 zaposlenih, TOZD Komercialni servis, ki mu pripada, pa skupno 70, je pisмено in ustno na obravnavi navedla razloge za odločitev o svoji temeljni organizaciji združenega dela. Zaposleni sodijo, da imajo pogoje zanj, da so predložili kombinativni delavcem kot sodišču zadostno ekonomsko obrazložitev in podkrepitev soglasne odločitve, da so in še prispevajo v precejšnji meri h gospodarski rasti in dohodku celotne organizacije združenega dela kot TOZD Komercialni servis, da za nekatere slabosti in očitke niso izključni krivci, da nimajo dovolj možnosti odločati in sodelovati o delitvi dohodka, osebnih dohodkov, razporejanju dohodka oziroma imeti vsaj pregled nad tem, da kljub zahtevam nekaterih podatkov niso dobili,

skratka, da so prikrajšani pri samoupravnih pravicah, zapisanih v ustavi in drugih zakonih s področja združenega dela. Sodili so, da lahko le temeljna organizacija odstrani te pomanjkljivosti, da Agromehanika možnosti za še hitrejši razvoj in pogoje za večje samoupravne pravice.

Sklep Agromehanike v Kmetijsko živilskem kombinatu in njegovih temeljnih organizacijah, med katerimi ima le Komercialni servis trgovinski značaj, drugi pa proizvodnega, ni bil sprejet. Sodišču združenega dela je bil predložen predlog za razveljavitev sklepa delovne skupnosti Agromehanika o oblikovanju nove, lastne TOZD. Organizacija združenega dela zavrača očitke Agromehanike. Sodi, da kombinat kljub prednosti proizvajalca hrane ni v zavidanja vrednem položaju. Odločil se je okrniti komercialno dejavnost. Nova temeljna organizacija ni v prid tem ciljem. Predvsem bi bila huda obremenitev za že tako manjkajoča trajna obratna sredstva.

Senat sodišča združenega dela je po razpravi, v kateri je bilo večkrat poudarjeno, da ekonomska utemeljitev Agromehanike ni zadostna in da so možnosti za poglobitev samoupravljanja brez oblikovanja nove TOZD, razveljavil sklep delovne skupnosti Agromehanika o ustanovitvi lastne temeljne organizacije združenega dela! Res je, je bilo povedano v razsodbi, zoper katero se Agromehanika lahko pritoži, da ima delovna enota pravico odločati o temeljni organizaciji. To je storila, določila ime nove TOZD, sedež in poslovni predmet. Vendar je bil kršen postopek. Zakon pravi, da je treba za sklepanje o temeljni organizaciji predložiti temeljito in vsestransko gospodarsko analizo, opredeliti vse odnose, terjatve, obveznosti, investicije, premoženje in druge postavke, katerih vloga bi se v novi organiziranosti spremenila. Tudi osnutek novega samoupravnega sporazuma je obvezen. Tega Agromehanika do take mere za sam zbor 22. avgusta niti za kasnejše razprave ni pripravila. J. Košnjek

kmetijske zemlje še toliko, da bi kazalo o spremembi namembnosti slehernega ara ali hektarja temeljitej razmisliti. Napak bi bilo imeti pred očmi le trenutne koristi enega ali drugega. Dolgoročneje vzeto so pomembnejše trajnejše posledice. Kdo od soustvarjalcev današnje družbene stvarnosti si upa prevzeti na pleča očitke, da smo nesmiselno uničili kmetijsko zemljo in okrnili dragoceno osnovo za glavne prehranske artikle. Sodim, da bi kazalo na ta problem pogostejše pogledati prav s tega zornega kota!

Imamo družbeni sistem in organiziranost, ki omogočata tudi na tem občutljivem področju enakopravno odločanje vseh: kmetov, urbanistov, gospodarstvenikov itd. Vsakega med njimi gre poslušati, upoštevati njegove sodbe in želje po napredku. Takšno oblikovanje zemljiške politike lahko koristi splošnemu družbenemu napredku, bodisi na področju gospodarstva, stanovanjske gradnje ali komunikacij. Takšna zemljiška politika pa je najkoristnejša za gorenjski kmečki živelj, ki ga sicer ni več veliko, pa je voljan sprejemati napredna gospodarska načela, se po njih ravnati in proizvajati, kar se v vedno bolj zemljiško omejenih možnostih največ dá. Skubiti že tako pičlo zemljiško osnovo bi pomenilo redkemu kmečkemu prebivalstvu odrezati korenine in ga navesti na pot, ki jo je že marsikateri kmet ubral: delo v tovarni!

Da trditve niso neosnovane ali »iz trte zvite«, povedo številke. Letno zgubi slovensko kmetijstvo 2000 hektarjev dobre in najboljše zemlje. V kranjski občini, kjer je bilo konec leta 1973 še 41.157 hektarjev kmetijske zemlje, smo odvzeli kmetijstvu na tak ali drugačen način v letih 1960/70 477 hektarjev površin.

Če bomo tako nadaljevali, bomo čez pičlih 150 let brez kmetijske zemlje... J. Košnjek

Razprave o srednjeročnem planu in skupni porabi

Radovljica – Kot smo že pisali, je bil v petek, 24. oktobra, v radovljiški občini posvet s predstavniki družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih skupnosti in samoupravnih organov. Sklicali so ga občinska konferenca socialistične zveze, občinski svet zveze sindikatov in koordinacijski odbor za splošno in skupno porabo pri izvršnem svetu občinske skupščine. Pred javno razpravo, ki se bo začela prihodnji mednarodni dan mladosti, so razpravljali o osnutku načrta srednjeročnega razvoja občine do leta 1980 in o predlaganih programih za prihodnje leto.

V razpravi so ugotovili, da so srednjeročne programe pravočasno odločiti koordinacijskemu odboru le zato, da TOZD, vse samoupravne interesne skupnosti in nekateri sveti kmetijskih skupnosti. Opozorili so, da ne treba čimprej začeti usklajevati

srednjeročne programe TOZD, OZD in samoupravnih interesnih skupnosti. O dokumentu pa bo potem tekla javna razprava na zborih delavcev v delovnih organizacijah in na zborih občanov v krajevnih skupnostih. Razprave bodo organizirale organizacije sindikatov in krajevne konference SZDL.

Ko so razpravljali o programih samoupravnih interesnih skupnosti za prihodnje leto, so poudarili, da bodo morali imeti prednost pri skupni porabi v občini vzgoja, izobraževanje, otroško varstvo, zdravstvo in socialno skrbstvo. Zaradi omenjenih sredstev pa bo v nekaterih skupnostih precej težav, v najbolj neprijetnem položaju pa bosta nedvomno spet kulturna in telesno kulturna skupnost. Le-ti bosta namreč imeli na voljo manj denarja kot prejšnja leta, čeprav sta bistveno povečali obseg dejavnosti. JR

Vendarle tudi v Radovljici mladinska organizacija

Mladina v krajevni skupnosti Radovljica je ena redkih v radovljiški občini, ki še nima svoje osnovne organizacije, čeprav so jo že večkrat nameravali ustanoviti. Že pred leti je na primer takratni iniciativni odbor začel s pripravami na ustanovno konferenco, vendar do sestanka ni prišlo. Pred dobrim letom pa je bila ustanovna konferenca celo že sklicana, vendar se je vodstvo čez čas razšlo.

Koordinacijski svet ZSMS bo odslej povezoval mlade Železarje

Minulo soboto so mladi delavci v jesiški Železarni dokončno prilagodili svojo organizacijo statutu ZSMS in resoluciji IX. kongresa. Novoustanovljeni koordinacijski svet ZSMS bo odslej povezoval mlade železarje, ki jih je v tem velikem kolektivu okrog 1900. Svet šteje 55 delegatov mladih iz vseh osnovnih organizacij ZSMS, ki delujejo v posameznih oddelkih in obratih.

Za nemoten potek dela v prihodnjem mandatnem obdobju so delegati na sobotni volilni seji sprejeli tri dokumente, in sicer: akcijski program osnovnih organizacij ZSMS in koordinacijskega sveta, poslovnik za delo OO ZSMS in pravila koordinacijskega sveta.

V razpravi so mladi posegli na vsa področja, kjer danes mlad železar živi, dela in ustvarja. Z zelo konkretnimi navadno tudi kritičnimi besedami, so se dotaknili: stanovanjskih problemov mladih delavskih družin, inovacijske dejavnosti mladih železarjev, vključevanja v samoupravne organe, izobraževanja ob delu itd.

Na sobotni volilni seji so delegati izvolili novo 15-člansko predsedstvo koordinacijskega sveta, predsednike komisij in nadzorni odbor. Za predsednika so izvolili Valentina Jeklerja, za sekretarja pa Romana Kosmaka.

Za večletna prizadevanja pri delu in krepitvi organizacije ZSM v Železarni so bila ob koncu enajstim mentorjem in mladim železarjem podeljena priznanja. J. R.

Prebivalci krajevne skupnosti Podnart v radovljiški občini so se letos z referendumom o samoprispevku resno lotili akcije za ureditev in asfaltiranje cest v krajevni skupnosti. Predsednik krajevne skupnosti Podnart Miha Bevc pravi, da v akciji, v kateri se vsi zavzemajo za uresničitev programa, ni težko delati. Pred kratkim so asfaltirali še zadnje metre cest in tako položili kar 18 kilometrov asfalta. — F. Debeljak

Nekatere spremembe v sindikalni listi

V kratkem bo po osnovnih organizacijah sindikata zakrožil osnutek sindikalne liste za leto 1976. Delovni osnutek je odbor za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov že pripravil, obravnaval pa je tudi predloge, ki so jih prek občinskih sindikalnih svetov posredovale osnovne organizacije. Javna razprava, v kateri naj bi se določila sindikalne liste dokončno izoblikovala, naj bi bila končana konec prihodnjega meseca. S tem bi bil končan tudi postopek sprejemanja nove sindikalne liste, ki naj bi stopila v veljavo že 1. januarja prihodnjega leta.

Osnutek sindikalne liste za prihodnje leto je nastajal precej drugače kot za letošnje. Nastajal je skozi vse leto, ob vsakokratnem pojasnilu o izvajanju posameznega določila letos veljavne liste. Izkušnje pri uporabi letošnje sindikalne liste se torej prenašajo na novo, ter jo izboljšujejo in jo prilagajajo gospodarskim in družbenopolitičnim odnosom. Omeniti velja, da so pri

sestavljanju osnutka avtorji upoštevali zahteve po stabilizacijskem obnašanju in varčevanju.

Ceprav se osnutek sindikalne liste, ki ga je odbor za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov že poslal v presojo republiškem sindikalnemu svetu in na občinske svete, le malo razlikuje od letošnje liste, je bilo že precej razprav okrog njega. Zlasti so še nejasna vprašanja o določilih minulega dela, zato ostaja v listi še naprej neustrezen sistem vrednotenja minulega dela samo z delovno dobo. Nejasno še vedno ostaja vprašanje nadurnega dela, vprašanje oblikovanja dohodkov za pripravniške in problem oblikovanja najvišjih in najnižjih osebnih dohodkov.

Za posamezna določila sindikalne liste pa je odbor pripravil več predlogov. Tako je za vrednotenje nočnega dela dal dva predloga: ali ostati pri dosedanjih odstotkih pri višini dodatka ali pa bi veljalo dodatek za nočno delo določiti v absolutnem znesku. Najbrž bo precej razprave povzročil tudi predlog, naj bi za nedeljo, ki je hkrati tudi državni praznik, delo ovrednotili le po tisti postavki, ki je za delavca bolj ugodna — z nadomestilom za delo v nedeljo ali z nadomestilom za delo v praznikih. Tudi pri teh dveh določilih je odbor predlagal višino dodatka v absolutnem znesku.

Pri obravnavanju predloga za višino nadomestil za čas bolezni se odbor ni strinjal s predlogom socialnega zavarovanja, naj bi spodnjo mejo nadomestila znižali od sedanjih 90 na 80 odstotkov. Predlagal je, da naj se to določilo ne spreminja. Menil je namreč, da višina nadomestila ne more vplivati na porast ali padec bolezni.

V sindikalni listi je dano važno mesto tudi družbeni prehrani. Sindikati se bodo še naprej zavzemali, da bo vsaka organizacija združenega dela organizirala prehrano za zaposlene. Le tam, kjer se to res ne da urediti, naj bi delavci še prejeli vrednostne bone. Višina regresa za prehrano naj bi znašala 300 din. Nespremenjene so ostale kilometrine pa nagrade ob jubilejih, ker so bili že letošnji zneski previsoki za marsikatero delovno organizacijo. Druga nadomestila, ki so bila v letošnji listini izražena v absolutnih zneskih, naj bi se z novo sindikalno listo povečala približno za petino. L. B.

Politična šola za mlade v kmetijstvu

Republiška konferenca ZSMS in Zadržna zveza SRS letos že tretjič pripravljata mladinsko politično šolo za mlade, ki se ukvarjajo s kmetijstvom. Šola bo od 13. do 16. novembra v Mladinskem domu v Bohinju.

Namen šole je usposabljanje in izobraževanje mladih kmetijskih proizvajalcev za delo v mladinski in drugih družbenopolitičnih organizacijah. Obravnavali bodo 9 tem, in sicer s področja organiziranosti in dejavnosti mladih ter aktualnih družbenopolitičnih in gospodarskih dogajanj v naši družbi. -lb

Kdaj asfalt?

Krajevna skupnost Godešič je že pred časom s Cestnim podjetjem iz Kranja podpisala pogodbo o asfaltiranju vaških poti. Po pogodbi bi moralo to kranjsko podjetje z deli začeti že v začetku septembra, vendar doslej še ni. Za asfaltiranje poti na Godešiču so že zbrana vsa potrebna sredstva. J. Starman

Od neodvisnosti malih obrtnikov do

Na današnji dan, 31. oktobra, točno pred 51 leti je bil v Milanu ob 100-letnici hranilnic lombardskih provinc prvi mednarodni hranilniški kongres. Na njem je sodelovalo 350 delegatov, predstavnikov prek 7000 hranilnic iz 27 držav. Med njimi je bil tudi slovenski predstavnik. Pet resolucij so sprejeli takrat, 31. oktober pa so proglasili za svetovni dan varčevanja.

Hranilniška zamisel sega čaleč v preteklost. V začetku 17. stoletja je Francoz Hugues Delestre, član dvornega sveta kralja Henrika IV. opozoril na potrebo organiziranega varčevanja prebivalstva. Dobro pol-druugo stoletje kasneje (1779) pa nasledimo ustanovitve splošne preskrbovalne ustanove v Hamburgu. Le četrto stoletja zatem, v začetku 19. stoletja, pa so začeli ustanavljati hranilnice tudi v drugih evropskih državah. Takratni cilj ustanavljanja je bil, da si mali obrtniki in drugi prek hranilnic skušajo s privarčevanim denarjem zagotoviti najnujnejše za svojo osebno neodvisnost.

Po prvem kongresu v Milanu se je varčevanje v svetu postopoma krepilo. Danes je sedež mednarodnega inštituta hranilnic v Ženevi. Članstvo v njem se iz leta v leto povečuje. Že nekaj časa pa je glavni moto varčevanje v nerazvitih državah oziroma v državah v razvoju. Gre torej za mednarodno pomoč pri organizaciji hranilništva v nerazvitih svetih. Sicer pa varčevanje v zadnjem času v svetu nasploh izgublja zgolj pomen bančne institucije in poslovnosti. Na tem področju se srečujemo z novim, širšim pojmovanjem, ki ga lahko enačimo z družbeno vzgojo. Gospodarski in poslovni pretresi v svetu, nestabilnost, pomanjkanje nekaterih surovin in energije, razkorak med bogatimi in nerazvitimi, so vzrodi, ki vse bolj postavljajo v ospredje varčevanje na vseh področjih v najširšem pomenu besede. Sem sodi skrb za neokrnjeno naravo, za predelovanje tako imenovanih odpadnih surovin, skrb in ukrepi za ohranjanje obdelovalnih površin, za zdravo ozračje in vode, za gospodarsko trdnost...

Skratka, potreba po varčevanju je danes še večja kot je bila nekdaj. Ves razviti svet to v teoriji priznava, čeprav se v praksi marsikje žal še prav nasprotno obnaša. Cilj varčevanja torej je osvoboditi in bogatejši človek, odvisen od življenja, ki ga živimo vsi skupaj. Zato pomenijo mir, prijateljstvo in dobro gospodarjenje blagostanje in srečo vseh nas in zanamcev jutrišnjih dni.

Družbena naloga

S sprejetjem nove ustave smo v naši državi dali zaposlenim v združenem delu v roke še večjo moč pri odločanju o združevanju in razdeljevanju sredstev, ki jih ustvarjajo. Čeprav smo šele na začetku novih kvalitetnejših samoupravnih odnosov, se moč zaposlenih v združenem delu že kaže. Odločanje o skupni porabi, o tem, koliko bomo namenili za zdravstvo, za izobraževanje, kulturo in druge oblike družbenega standarda, postopoma prehaja iz ozkih okvirov strokovnih in drugih organov na zaposlene v združenem delu, ki ustvarjajo ta denar. Ta zavzetost za dobro, pametno in varčno gospodarjenje je prav v zadnjem obdobju v ospredju. Od tod prihajajo ugotovitve in zahteve po varčni in pametni porabi sredstev, o tem, da združenega dela ne smemo še bolj obremenjevati z nepretehtanimi in slabo naloženimi investicijami, da moramo naše potrebe in standard uskladiti z možnostmi, da ne smemo zaje-mati s preveliko žlico, sicer nas bo to čez čas drago stalo. Od tod iz-haja tudi družbena naloga za dobro gospodarjenje, za gospodarsko trdnost, za izkoriščanje doma-čih surovin, za večji izvoz in manj-ši uvoz, za modernizacijo proizvo-dnje, zviševanje produktivnosti, zmanjšanje odpadkov pri prede-lavi, za kvalitetno in čim cenejše blago.

Ta družbena naloga, ki so se je letos z zavzetostjo povsod lotili, postaja stalna in osnovna v pri-hodnjem srednjeročnem obdobju. Še posebno zavzeto se je je na samem začetku lotila zveza komu-nistov, ki je takoj dobila tudi naj-širšo družbeno podporo. Gre nam-reč za nalogo, ki v pravem pomenu besede pomeni varčevanje; kaj drugega je namreč dobro gospodar-jenje in pametno odločanje o sred-stvih če ne varčevanje. Zato nas današnji svetovni dan varčevanja simbolično opominja, da na tem področju družbene vzgoje ne sme-mo kolebati, marveč se odločno lotiti preobrazbe.

Varčevanje in banka

Čeprav varčevanje torej pomeni širše gledano družbeno vzgojo in nalogo, ob tem ne moremo mimo bank. Varčevanje je namreč še za marsikoga pojem, ki je najbolj prijemljiv in plastičen, če pomisli na shranjevanje privarčevanega denarja v banki. To je dediščina, ki so nam jo vtisnili v zavest naši predniki. Že izpred 300 let pred našim štetjem namreč obstajajo dokazi, da so že takrat obstajali hranilniki. A pustimo zgodovino. Gre za to, da smo spoznali, da varčevanje pomeni izvor moči in samostojnosti. Ustanove, ki že lep čas skrbijo za organizirano in varčno shranjevanje denarja, pa so banke. Zato 31. oktober pomeni nekakšen praznik tovrstnih usta-

nov in hkrati dan vseh varčevalcev.

Ljubljanska banka je izmed ti-stih tovrstnih ustanov pri nas, za katero lahko rečemo, da je močna banka. Okrog dva milijona varče-valcev je združenih v njej in lani so imeli prihranjenih okrog osem milijard in pol novih dinarjev. Ljubljanska banka zajema praktično vso Slovenijo, saj ima po-družnice v vseh regijah razen na koprskem in mariborskem območ-ju ter v vseh večjih mestih v državi. Sodobno, učinkovito in za-nesljivo bančno poslovanje zago-tavlja Ljubljanska banka v 150 poslovnih enotah v državi in v sve-tu. V tujini ima več predstavništev in informativnih birojev. Prav v svetu sodeluje Ljubljanska banka skupaj z gospodarsko zbornico in opravlja po eni strani finančne posle, po drugi pa zastopstvo gos-podarskih organizacij. Morda zve-nijo bolj kot reklama besede, da je Ljubljanska banka pravi naslov za denarne zadeve, vendar je res, da je njeno sodobno poslovanje takšno, da se lahko meri z največjimi in najmodernejšimi denarnimi zavodi v svetu.

Sredstva prebivalstva in gospodarstvo

Od 150 poslovnih enot v državi in v tujini ima Ljubljanska banka na Gorenjskem 14 poslovnih enot oziroma bančnih mest, združenih v kranjski podružnici Ljubljanske banke. Te poslovne enote uspešno uresničujejo politiko Ljubljanske banke, hkrati pa nadaljujejo tra-dicijo bogatih izkušenj prejšnjega denarnega zavoda na Gorenjskem.

Za današnji zapis ob svetovnem dnevu varčevanja smo zaprosili za kratek pogovor tudi direktorja kranjske podružnice Ljubljanske banke 36-letnega Antona Kerna, ki je na tem delovnem mestu od maja letos.

»Kaj lahko poveste o varčevalcih oziroma o sredstvih prebivalstva združenih v Ljubljanski banki?«

»Ljubljanska banka je med naj-večjimi pri nas, ki ima najbolj raz-širjeno mrežo za zbiranje sredstev prebivalstva. V zadnjih letih bele-žimo nenehno povečanje teh sred-stev predvsem zaradi izplačil osebnih dohodkov na hranilne knjižice in na tekoče račune. Z izplačilom osebnih dohodkov na hranilne knjižice je prva začela nekdanja Gorenjska kreditna banka - da-našnja podružnica Ljubljanske banke, povzela pa je po združitvi to obliko celotna Ljubljanska ban-ka. Trenutno je urejeno izplače-vanje osebnih dohodkov na hranil-ne knjižice na Gorenjskem za okrog 80 odstotkov vseh zaposle-nih. Tako so v to obliko vključene vse večje delovne organizacije. Trenutno manjkata le še kranjska Planika in Splošno gradbeno pod-jetje Projekt, ki bosta prešla na to obliko izplačevanja osebnih dohodkov, ko bomo odprli v Prešernovi ulici v Kranju novo poslovno enoto. Tako ne bodo vključene v izplačevanje osebnih dohodkov na hranilne knjižice le še manjše usta-nove na Gorenjskem.

Poleg ostalih oblik za zbiranje sredstev prebivalcev (novorojenč-ki, šolske hranilnice in nekatere

druge) bi omenil še izplačevanje pokojnin na hranilne knjižice. Ta akcija na začetku ni in ni hotela steči. Težave so bile, da so upoko-jenci lahko dvigali denar le v naših poslovnih enotah. Tako so bili ne-kako odrezani od te oblike varče-vanja tisti, ki živijo zunaj mesta. Zdaj smo se sporazumeli s PTT podjetjem, da upokojenci lahko dvigajo denar na vseh poštah. Tako se prvi rezultati te akcije že kažejo.«

Direktor kranjske podružnice Ljubljanske banke Anton Kern: »Menim, da nadaljnja perspektiva gorenjskega gospodarstva ni v gradnji novih tovarnov, marveč v preusmeritvi v modernizacijo proizvodnje in v takšne proizvodne programe, da bo kot predelovalna industrija lahko konku-renčna na domačem in predvsem na tujih tržiščih.«

»Zaradi izplačevanja osebnih dohodkov na hranilne knjižice posebno v zadnjem času ob tako imenovanih izplačilnih dneh prihaja v poslovnih enotah oziroma bančnih mestih do dolgih vrst in zastojev. Prav za-radi tega se včasih že slišijo tudi najbrž že upravičena negodo-vanja. Ali namerava-te število bančnih mest na Gorenjskem kaj razširiti?«

»Omenil sem že, da bomo v Prešernovi ulici v Kranju odprli novo poslovno enoto. Odprta bo najbrž konec novembra letos in bo močno razbremenila sedanjo hranilnico pri Globusu. Razen tega bomo v novi poslovni enoti uredili posebno mesto za otroško varčevanje, za-radi katerega zdaj prihaja največkrat do zastojev v hranilnici pri Globusu. Razen tega pa bomo naj-brž že prihodnje leto odprli novo poslovno mesto tudi v novem sta-novnjanskem naselju na Planini.

Sicer pa bomo mrežo razširili tudi v drugih občinah. V loški ob-čini bo konec tega ali v začetku pri-hodnjega leta odprto novo bančno mesto v Gorenji vasi, povečali pa bomo tudi bančne prostore v novi stolpnici zraven hotela Transturnist v Škofji Loki. V radovljjski občini bo prihodnji mesec odprta nova poslovna enota v Lescah, pripravljamo pa tudi poslovno enoto v Bo-hinjski Bistrici. Za slednjo je denar zagotovljen, izgradnja pa je od-visna le od izvajalca. Na Jesenicah bo do konca leta odprta poslovna enota v prostorih hladne valjarne na Koroški Beli. Poslovala bo za delavce tovarne in za prebivalce s tega območja. Razen tega pa bomo na Jesenicah prihodnje leto adaptirali sedanje prostore poslov-ne enote. V trziški občini pa za zdaj nimamo predvidenih novih poslovnih enot, ker imamo izpla-čilna mesta v vseh večjih podjetjih

v občini. Čez čas pa bo najbrž tre-ba misliti na novo poslovno mesto v novem naselju Bistrica.«

»Večkrat slišimo trditev, da varče-vanje oziroma sredstva prebivalstva zelo ko-ristijo gospodarstvu. Kaj pravzaprav po-menijo sredstva pre-bivalcev v banki za gospodarstvo?«

»In kaj po vašem mnenju čaka Gorenjsko (predvsem gospo-darstvo) v prihod-njem srednjeročnem obdobju?«

»Gorenjska je industrijsko raz-vita regija z visoko delovno zavest-jo prebivalcev. Mislim, da bi morali izhajati prav iz te ugotovitve. Menim, da njena nadaljnja per-spektiva ni v gradnji novih tovarnov, ker že zdaj ugotavljamo, da imamo premalo delovne sile. Zato bi se morala preusmeriti v moderniza-cijo proizvodnje in v takšne pro-izvodne programe, da bo kot prede-lovalna industrija lahko konku-renčna na domačem in predvsem na tujih tržiščih. Njena usmeritev je v mnogih programih najbrž ve-zana na izvoz. Skratka, menim, da sedanja industrija ni napačna in da ni treba iskati nekaj novega, marveč jo razvojno usposobiti, da bo tako tržni proizvodnji. To pa ne bo tako težko. Ob industrijski tra-diciji in visoki delovni zavesti je treba razviti le tehnologijo in bolj prislunhiti inovacijam na tem pod-ročju.«

Tradicija in številke

Povrnimo se po tem pogovoru spet malo na izkušnje in tradicijo kranjske podružnice Ljubljanske banke na področju varčevanja. Velja poudariti, da je bilo delo da-našnje kranjske podružnice vedno v dobri meri usmerjeno na varče-vanje prebivalcev. Začeli so s takimi imenovanimi klasičnimi oblikami varčevanja - z varčevanjem na hranilne knjižice. Potem pa so si pred nekaj leti zadali veliko zahtevnejši in obsežnejši program. Uvedli so vrsto novih oblik, ki spodbujajo občane k varčevanju. Začeli so pri najmlajših. Tako že nekaj let ob rojstvu vsakemu no-vemu prebivalcu Gorenjske poda-rijo hranilno knjižico z začetnim vlogom. Potem so začeli ustanavljati šolske hranilnice, v katerih hranil in varčujejo učenci. Že pred tem so začeli z izplačevanjem osebnih dohodkov na hranilne knjižice. Leta nazadnje so k tem organiziranim oblikam varčevanja za prebivalce vseh starosti uvedli še izplačevanje pokojnin na hranilne knjižice.

Poglejmo si nekaj števil. Ljubljanska kranjska podružnica Ljubljanske banke oziroma njenimi poslovnimi enotami na Gorenjskem je konec septembra letos sodelovala 198.229 vlagateljev (lani ta čas 175.939). Varčevalci so imeli letos prihranjenih prek 864 milijonov novih dinarjev (lani okrog 610 milijonov). Najmočneje so zastopane hranilne vloge (640 milijonov), sledijo devizni računi (160 milijonov), stonovansko varčevanje (38 milijonov), žiro računi (14 milijonov), hranilno-kreditna služba pri kme-tijskih zadrugah (11 milijonov) in tekoči računi (38.000 novih dina-jev).

Med hranilnimi vlogami, ki pre-stavljajo največjo vrednost v pri-varčevanem denarju, so daleč pre-vsemi izplačani osebni dohodki na hranilne knjižice. Kar 60.000 da-rijo okrog 80 odstotkov vseh zaposle-nih na Gorenjskem v 129 delovnih organizacijah je konec septembra imelo na hranilnih knjižicah vsaj 232.000 novih dinarjev. V eni letu se je tako število delovnih organizacij, kjer izplačujejo osebnih dohodke na hranilne knjižice, po-večalo za 29, število tovrstnih vlagateljev za 16.500, privarčevanih znesek pa za blizu 106 milijonov novih dinarjev.

V enem letu se je za 2780 pove-čalo tudi število novorojenčkov, ki imajo hranilne knjižice. Tako je imelo konec septembra 13.777 naj-mlajših varčevalcev Gorenjske na hranilnih knjižicah skoraj 6 milijonov novih dinarjev. V enem letu se je tako privarčevani znesek pri najmlajših povečal za 2,3 milijona novih dinarjev.

Povečalo se je tudi število sol-skih hranilnic. Konec septembra jih je bilo 20 oziroma pet več kot lani, učenci pa so imeli prihranje-nih 654 tisoč dinarjev ali več kot enkrat več kot lani, ko so imeli 291.000 dinarjev. Podobno je tudi z izplačevanjem pokojnin na hra-nilne knjižice. Zdaj že okrog 1300 upokojencev na Gorenjskem do-biva pokojnine nakazane na hra-nilne knjižice. Prihranjenih denar-jev imajo prek 16 milijonov novih dinarjev. Pravzaprav je skok pri pokojninah še večji kot pri ostalih oblikah, saj se je na primer šte-vilo upokojencev s hranilnimi knji-žicami v enem letu povečalo za 750, privarčevani znesek pa skoraj 11 milijonov novih dinarjev.

Peter Ajster, Jesenice, Cankarjeva 1: 23-letna mamica Marjetka Ajster je bila med našimi obiskom v službi v bolnici v Begunjah. Zato smo zanjo naročili pozdrave njeni mami Milki, ki nam je povedala, da je mali Peter zelo priden.

Jernej Pipan, Jesenice, Cesta v Rovte 23: Malega korenjaka Jerneja Pipana je pazila Zdenkina mama Zdenka Jenko. Mamica Zdenka je bila namreč v službi v Ljubljani, očka Bojan pa v Železarni. Zvedeli smo tudi, da mu bo stara mama rada priknela kakšen dinar v hranilnik, ko bo začel redno varčevati.

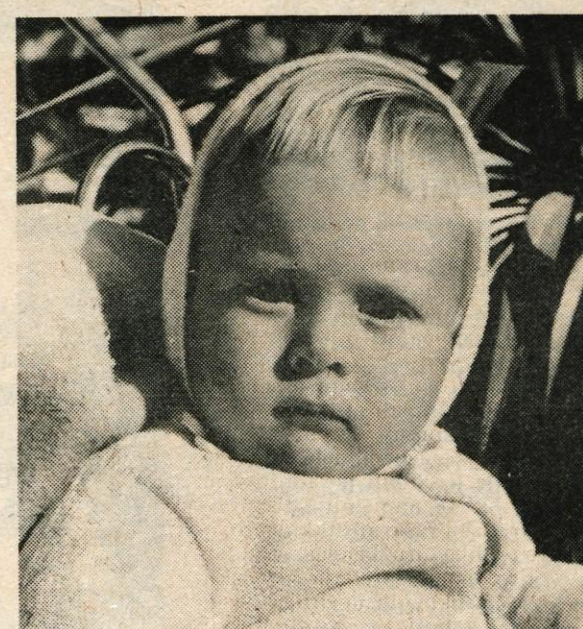
Boštjan Žemlja, Selo pri Žirovnici 35: Malega Boštjana Žemlja nismo dobili doma. »Vasovale« je pri stari mami v Vrbi. In tudi mamice Marinke in očka Branka nismo našli. Malo pred nami sta odšla na delo v Planiko v Zabreznici. Boštjan pa zato ni bil prav nič slabe volje, saj se s staro mamo Lojzko Štremfel dobro razumeta.

Marko Preželj, Savica 16 v Bohinju: Pravo presenečenje smo naredili v Bohinju. Mamica Metka in očka Ciril sta se prvi hip komaj znašla, le današnjemu slavlencu Marku se naš obisk ni zdel prav nič nenavaden. Lepo je poslušal fotoreporterja, nakar smo še izvedeli, da tako on kot sestra varčujeta.

Sašo Stojkovič, Golnik 59: Tudi tu nas je sprejela stara mama. Mali Saša je bil ravno pri obedu. Mamica Marija je bila ta čas v službi, očka Dragan pa (uh) pri zobozdravniku. Stara mama Francka pa je ob čestitki dodala: »To je pa res lepo, da je Ljubljanska banka tako pozorna.«

Andrej Klemenčič, Cerklje 213: »Ali je tale fantič v vozičku Andrej Klemenčič?« smo v Cerkljah poprašali ženo, ki ga je peljala v vozičku. Imeli smo srečo. Spet smo našli na staro mamo. Tokrat je bila to Angela Klemenčič. Andrejeva mamica Milka in očka Franc Klemenčič pa sta bila na delu v Oljari v Britofu. Zdaj delata hišo in tudi Andrej dobi kakšen dinar v hranilnik.

Na mladih je prihodnost

Nekakšna nenapisana obveza je, da za konec tega zapisa naredimo to, kar smo doslej vsako leto ob svetovnem dnevu varčevanja. Tuda letos smo sledili misli, da je na mladih prihodnost, sreča, želja za boljši dan od današnjega, za zdravje, za skrbnejšo vzgojo, za to, kar starši pravzaprav želijo vsakemu otroku: Da bi se imel bolje kot jaz in mi skupaj.

Tako smo tudi letos sledili tradiciji kranjske podružnice Ljubljanske banke in obiskali vse tiste najmlajše prebivalce Gorenjske, ki so danes stari točno leto dni in so bili lani rojeni na svetovni dan varčevanja. Teh mladih korenjakov se je kranjska podružnica spomnila vsako leto s posebno čestitko, s pripisom 150 novih dinarjev na njihovi hranilni knjižici in s šopkom

nageljnov za njihove mamice ob srečnem dogodku.

Ko smo brskali po seznamu, kar nismo mogli verjeti. Še nikoli doslej se na ta dan na Gorenjskem ni rodilo toliko otrok kot lani. Nekdo je ob prebiranju seznamov hudomušno pristavil, da so se napovedi o posledicah lanskim zimskim redukcij električne energije po tej plati nedvomno stoodstotno uresničile. A pustimo tokrat šalo ob strani. Ugotovili smo, da se je lani na svetovni dan varčevanja rodilo na Gorenjskem devet otrok; med njimi kar sedem korenjakov in dve predstavnici bodočega nežnega spola.

Spet smo tako kot lani »zapregli« fička in hajd na pot in na lov ter v iskanje za današnjimi slavlenci. Najprej smo se odločili za zgornji konec Gorenjske in se podali v jeseniško občino. Tu smo obiskali slavljenca Petra Ajstra na Cankarjevi 1 in nato Jerneja Pipana, ki

živi na Cesti v Rovte 23. Od tam smo se zapodili v Selo pri Žirovnici v hišo številka 35, kjer je bivališče leto dni starega Boštjana Žemlje. Vendar smo ga našli pri maminu stari mami v Vrbi, kjer je bil v varstvu. Ta dan nas je pošteno pral dež, ko smo se nazadnje odpeljali še v Bohinj in obiskali Marka Prežlja v vasi Savica številka 16. Potem nam je zmanjkalo časa in smo se za drugi obhod zmenili čez nekaj dni. Takrat smo izbrali spodnji del Gorenjske. Po dolgem in mučnem iskanju smo na Golniku številka 59 našli Sašo Stojkoviča in v Cerkljah v hiši številka 213 Andreja Klemenčiča. Potem smo na Planini v Kranju čestitali mami letu dni starega Andreja Flajnika, za konec pa nas je pot vodila še v Žiri v škofjeloški občini. Tu smo tudi končno našli dve bodoči predstavnici nežnega spola: Majo Kopač (Nova vas v Žireh 16) in Katjo Jereb, ki je tako rekoč so-

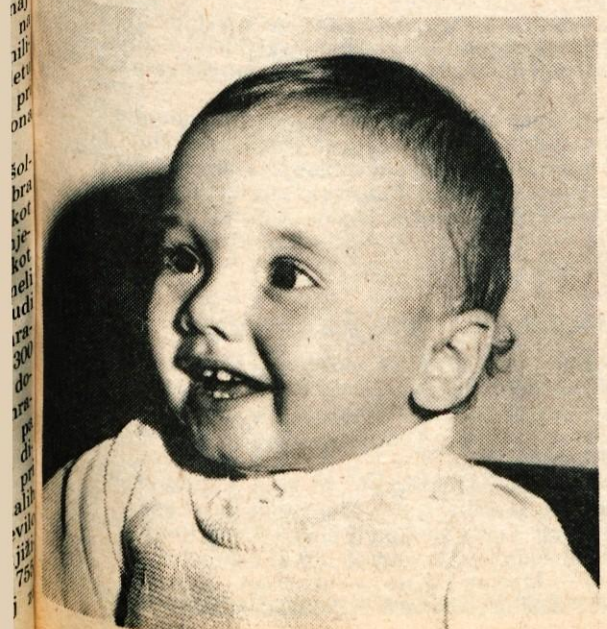
seda, saj živi le nekaj številčk naprej, in sicer v Novi vasi 23.

Povsod smo imeli po eni strani srečo, da smo mlade jubilate dobili pri dobri volji. Fotoreporter jih je namreč z oponašanjem ptičev in vabljivimi klici »kuc, kuc, kuc« še kar hitro pripravil do smeha. (Da se je povsod fotoaparat dobro »zabliskal«, pa si lahko ogledate na slikah v tem zapisu). Nesreča pa je bila v tem, da smo skupaj s predstavnikom kranjske podružnice Ljubljanske banke Dušanom Roblekom lahko čestitali mamicam le pri treh malčkih. Povsod drugod so bili starši zaposleni ali na nujnih opravkih. In tako so za najmlajše skrbele zlate stare mame. Toda zvedeli smo vseeno vse, kar smo želeli, in sicer, da so pridni, da jim starši mečejo dinarje v hranilnike, da jim zobki rastejo in da so povsod v veliko veselje očij in širših članov družine.

Da so bili ti obiski povsod zares pristrčni in lepi, naj vam za konec zaupam še tole anekdoto. Našega fotoreporterja zdaj že nekaj časa ne kličemo več po imenu, ampak kar »kuc, kuc, kuc«.

Naj torej še enkrat čestitamo današnjim slavlencem in za konec ponovimo misel zapisano v naslovu. S prvimi hranilnicami in privarčevanim denarjem so si včasih mali obrtniki in drugi skušali zagotoviti svojo osebno neodvisnost. Danes dobiva varčevanje najširše oblike družbene vzgoje in pomeni gospodarsko in družbeno trdnost. Ob tej misli pa naj velja čestitka tudi vsem varčevalcem Ljubljanske banke oziroma njene kranjske podružnice na Gorenjskem.

Andrej Flajnik, Kranj, Planina 3: Oče Jože je odšel na delo, mamica Marinka pa se je vrnila čez nekaj minut z dela. Ta čas je bil mali Andrej sicer sam, vendar dobrovoljen kot le kaj. Izročili smo mu darilo, mamica pa je povedala, da je zdrav in da pridno varčuje.

Maja Kopač, Nova vas 16 v Žireh: Tudi tu sta bila mamica Marjana in očka Vinko doma. Maja ima sicer že dva bratca in sestro, vendar ima precej poln hranilnik. Bila je malo prehlajena, vendar sta se s fotoreporterjem kar hitro sporazumela.

Katja Jereb, Nova vas 23 v Žireh: Čeprav je šla Katjina mamica obiskat svojo mamo v bolnico, očka pa je delal, današnja slavljenka ni bila sama. Pazila jo je sosedka, ki nam je zaupala, da Katja že dober mesec hodi in da sta mamica Cveta in očka Franc zelo srečna.

Vsak, še tako majhen napredek je uspeh in zadoščenje

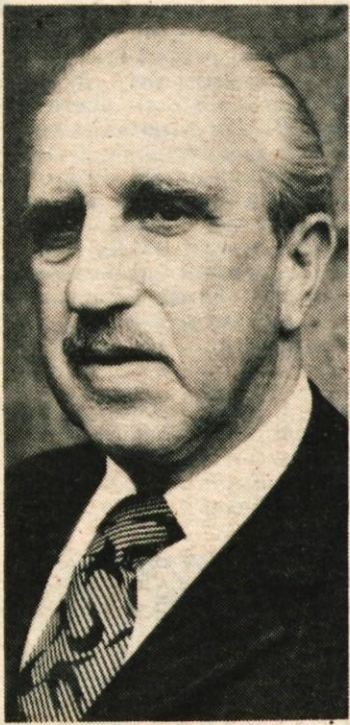
Kranj — Seja skupščine izobraževalne skupnosti, ki je bila v sredo, 22. oktobra, je bila izjemno slovesna. Na predlog šol, kadrovske komisije in izvršnega odbora skupnosti so podelili nagrade in priznanja petim prosvetnim delavcem za izredne dosežke pri uvajanju sodobnih metod pouka ter novih oblik učenja in vzgoje v šole. Mi pa smo jih ob tej priložnosti zaprosili za nekaj besed o njihovem delu.

Irena Fister, specialni pedagog na Posebni šoli v Kranju je prejela nagrado za izredne uspehe pri delu z duševno težje prizadetimi otroki. Pod njenim strokovnim vodstvom in mentorstvom se je na šoli izoblikoval strokovni aktiv, ki bo v bodoče lahko samostojno usposabljal prizadete otroke in mladostnike.

»Na posebno osnovno šolo v Kranju sem prišla pred dobrimi tremi leti, in sicer na Oddelek za delovno usposabljanje. Na tem oddelku se usposablajo otroci, ki zaradi duševne prizadetosti ne morejo slediti programu na posebni osnovni šoli. Oddelek je začel delati z 12 otroki, letos pa vključuje že 52 otrok in mladostnikov, ki so razporejeni po stopnjah od predšolske do bodoče delavnice s posebnimi pogoji. Letos smo odprli tudi oddelek za otroke in mladostnike s cerebralnomotoričnimi okvarami — za spastike. Naš poskus dela z njimi je prvi v Sloveniji in menda tudi v Jugoslaviji.

Kaj mi je v največje zadoščenje pri delu? Vsak, še tako majhen korak v razvoju naših varovancev je velik uspeh in zadoščenje. In prav napredek sposobnosti, ki jih otroci imajo, je potrditev našega dela in spodbuda za prihodnje. Za napredek ima zasluge ves kolektiv in zato menim, da je nagrada, ki sem jo dobila, priznanje vsem pedagogom na Oddelku za delovno usposabljanje.«

Viljem Štiglic, učitelj tkanja na Tehnični tekstilni šoli je dobil priznanje za izredno skrb za ureditev učne delavnice in tkalskega odseka na šoli. Rezultat te njegove zavzetosti so učne delavnice, ki omogočajo učencem, da se že v šoli seznanijo z najbolj sodobno tehnologijo. Poskrbel je tudi za učbenike.

»Že skoraj 27 let delam na tekstilni šoli in lahko bi dejal, da sem že veteran pri vzgoji tekstilnega kadra.

Vsa leta sem si prizadeval, da bi bodočim tehnikom nudili izobrazbo, ki jim bo omogočala spoprijeti se z zahtevami najnovejše tehnologije v tovarnah. Zato sem se zelo prizadeval za sodobno opremo tkalskih delavnic, in to nam je pred nekaj leti uspelo. Pouk je sedaj sodoben in nazoren. Ker pa samo delavnice niso dovolj, učbenikov pa ni bilo, sem napisal nekaj priročnikov. Med njimi Tehnologijo mehaničnega tkalstva, Tehnologijo mehaničnega tkanja in Zakardsko tkanje. V delu pa imam obdelavo enočolnih stanov, ki so v tkalstvu vse bolj aktualne. Tudi ta knjiga bo primerna za učbenik. Je pa bolj obširno in zahtevno delo, ker se tehnologija iz dneva v dan spreminja in izboljšuje in vse bolj temelji na elektroniki in računalništvu.«

Janez Robas je profesor telesne vzgoje na kranjski gimnaziji. Nagrado in priznanje so mu podelili zaradi izrednih uspehov pri mentorstvu šolskega športnega društva in razvijanju dijaške samouprave. Dijaki so pod njegovim vodstvom samo v lanskem šolskem letu samostojno pripravili in izvedli prek 100 različnih tekmovalnih v več športnih panogah.

»V šolskem športnem društvu dijaki samoupravno odločajo o programu dela društva, pripravah na tekmovanja in tekmovanjih, organizaciji krožkov. Skratka, o vsej dejavnosti društva na šoli. Veliko smo naredili tudi pri organizaciji šole v naravi. Drugi letnik gimnazije je preteklo šolsko leto že bil na enotedenskem smučarskem seminarju na Krvavcu. To ni bil samo tečaj, temveč smo poleg učenja smučanja imeli tudi po dve uri pouka dnevno, popoldne razna predavanja o zgodovini in razvoju smučanja, smučarski opremi, reševanju in prvi pomoči ob smučanju in podobno. Zvečer pa so dijaki, vsak dan en razred, pripravili program svobodnih aktivnosti. Letos nameravamo s šolo v naravi nadaljevati in bomo njen program še izpopolnili.«

Ljubinka Šimunac je predmetna učiteljica srbohrvatskega je-

zika in moralne vzgoje na osnovni šoli Staneta Žagarja. Nagrado je prejela, ker v podroben učni načrt vnaša sodobne priprave na pouk in ga individualizira glede na sposobnosti učencev. Pomembno vlogo ima pri razvijanju dijaške samouprave in je med prvimi začela uvajati oddelčne konference.

»Vse delo, s katerim sodelujem pri oblikovanju mlade osebnosti, mi je v veliko zadovoljstvo. Začenjam pri pouku družbenomoralne vzgoje, kjer imam veliko možnost aktivno vplivati na učence in jih oblikovati in usmerjati v naprednem duhu. Nadaljujem pri srbohrvatskem jeziku, kjer poudarjam bratstvo in enotnost med našimi narodi, predvsem med pionirji in mladino. V knjižnici pa šolarje seznanjam z dobro knjigo.

Hkrati pa se veliko ukvarjam z razvijanjem dijaške samouprave. Že tretje leto pripravljamo oddelčne konference. To so konference, ki so iz zbornice prenesene v razred. Na njih poleg učencev in razrednika sodelujejo vsi učitelji in ravnatelj šole. Povabili pa smo tudi starše, ki so bili z našim delom izredno zadovoljni.«

Bojan Jan je profesor zemljepisa na osnovni šoli Lucijana Seljaka. Med prvimi je začel uvajati seminarsko obliko dela in jo je zelo razvil. Za učiteljski zbor in zbor geografov pripravlja učila, nastope in predavanja. Samostojno je pripravil skripta za šesti in sedmi razred. Zelo si prizadeva tudi pri razvijanju dijaške samouprave in je med prvimi pripravil oddelčne konference.

»Učence že v osnovni šoli pripravljamo na delo v srednji šoli ali na delovnem mestu s skupinsko seminar-skim delom. Učencem predlagam nekaj tem, ki naj bi jih obdelali. Učenci, ki so se odločili za isto temo, delajo v skupini. Delo si razdelijo — vsak preštudira določeno snov in potem vsak pred razredom tudi pove, kaj se je naučil in predelano tudi zagovarja. S tako obliko dela učence navajam na samostojno delo brez učenja na pamet in za nastope pred skupino.

Poleg tega sem pri pouku zemljepisa vpeljal nov učni pripomoček — zemljepisne mape. Učenec predelano snov doma obnovi v poseben zvezek. Nariše zemljevid države, na kratko opiše njene značilnosti in gospodarstvo in doda še razne slike, izrezke iz časopisov s članki o določeni državi ali pokrajini. Tudi to delo zagotavlja samostojno učenje brez guljenja.

V osmih razredih, v katerih po učnem načrtu obdelujemo zemljepisno znanje o Jugoslaviji, pa pouk popestrimo tako, da redno sledimo nedeljske kmetijske oddaje po televiziji. Vsako nedeljo jo posluša drug učenec, ki napiše kratek povzetek. Pri prvi zemljepisni uri potem pred razredom spregovori o problemih kmetijstva, hkrati pa tudi opiše značilnosti krajev in pokrajin, o katerih je bilo govora v kmetijski oddaji. Na ta način postane snov zanimivejša, učenci pa zgubljajo tremo ob nastopu pred kolektivom.«

Besedilo: L. Bogataj
Fotografije: F. Perdan

Fadil Hadžić: Hitler v partizanih

Premiera PG

Kranjsko Prešernovo gledališče si je za svojo prvo premiero izbralo razvpito znano Hadžićevo komedijo Hitler v partizanih, ki je obenem tudi prazgodba tega dela v slovensčini, pomeni pa tudi uspešen začetek nove gledališke sezone.

Poudariti je namreč potrebno takoj, da je postavitev Hitlerja v partizanih uspeh, ne glede na dejstvo, da bi bile možne tudi drugačne postavitve, bolj izčiščene in grajene po enem konceptu. Uspeh kranjske predstave je morda prav v mešanici biti nostalgichen, družbeno kritičen ter jubilejen. Vse te možnosti sicer že sam tekst nudi, režiser Iztok Torkar, g. pa je hotel, žal neuspešno, dodati še tragikomičen prizvok, hkrati pa se je odpovedal še možnostim, ki jih nudi živo gledališče. Sledil je le literarnemu zapisu. Iz obilice domislekov je potem nastala komedija za vsakogar nekaj, še do večje prisrčnosti pa so pripomogli igralci z izrazito izenačeno igro, kar je pravzaprav redkost za ansambel PG. Presenetila pa sta vendarle dva igralca, ki doslej še nista nastopila v kakšni vidni vlogi, Tilka Intihar (Zora) in Jože Urnkar (Djuka), čeprav seveda ne smemo pozabiti, da sta bila tudi s pomanjkljivostmi še bolj identična s tekstovno zasnovo. Hitler v partizanih je navsezadnje vendarle predstava v predstavi, partizanski kulturni dogodek. Tedaj pa ni šlo toliko za umetniški izraz kot za povsem praktičen moralnopolitičen efekt. Ob dogodkih okoli predstave, ko nihče noče igrati Hitlerja, je povedanih precej bodic na račun današnjih razmer, asociacij, ki so lahko bridke, a jim predstava ni dala vseh možnih razsežnosti. Primer: če

nihče noče igrati fašistov, bomo torej po vojni za te vloge najemali igralce z zahoda? In gledalec mora še utegniti pomisliti, da jih zares ne jemamo, a za like herojev. Kontrastovarištvu, sanjam o svobodi in ustvarjalnosti je tako imenovan epilog, ko se zvrsti mimohod istih ljudi po dvajsetih in več letih, s pravi dandanašnji vsakdan. Tudi domisljica, karikiranje razmer tedaj in danes, vsebuje ost, ki s prijetno posmehljivostjo pada na občinstvo na nas vse. Smeh blage vrste.

Predstava nam je torej pokazala igro v najbolj sprejemljivem pomenu; zvesto niza dogodke, ki že sam po sebi govorijo. In ker je predstava tako docela interpretatorska, v pravi meri z ustvarjajočo, so h gledališki mu dogodku pripomogli predvsem interpreti, poleg že omenjenih dveh igralcev, še posebej in zlasti Edko Omanova, Cveto Sever pa Jože Vunčič, Tine Oman, Tone Dolinar itd. Igralci tedaj, ki pravzaprav v vseh delih nastopajo v vidnih vlogah, jih premagujejo z več ali manj rutine. Imenitni sta bili obrobni vloge Bibe Uršičeve in Mirke Cegnarjeve. Všečen je bil Oman v vlogi okoliškega kmeta, zvitega in preračunljivega, toda podredil se je ovacijam občinstva — in vloga je bila na meji dvojne karikature, besedne in kredtorske.

Dokaj standardna in nedomiselnost pa vendarle v stilu predstave, sta bila kostumografija Anje Dolenčeve ter scena Saše Kumpa, kar pa vendar ne preprečuje mnenja, da je Hitler v partizanih dovolj prijeten in gledljivo delo, ki bo verjetno doživelo velik uspeh pri gledalcih.

Janez Postrak

V mestni hiši v Kranju so v sredo odprli spominsko razstavo del slikarja Ljuba Ravnikarja (1905—1973). — Foto: F. Perdan

Partizanska drama Vida-Staša spet na odrih

Radovljica — V okviru kulturne akcije za delovne kolektive v radovljiški občini so člani dramske skupine DPD Svoboda Podnart uprizorili v več krajih partizansko igro Franca Klinarja Vida-Staša, ki so jo naštudiralci spomladi v počastitev 30-letnice osvoboditve za proslavo v Begunjah.

V soboto, 25. oktobra, so gostovali v Bohinjski Češnjici, naslednji dan v Mošnjah in v sredo, 29. oktobra, v Bohinjski Bistrici. Prihodnji mesec in decembra pa bodo nastopili še v nekaterih drugih krajih v občini.

Sicer pa bodo v zimskem času razen članov dramske skupine DPD Svoboda Podnart nastopali v okviru kulturne akcije tudi člani DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega. Zaradi velikega zanimanja delavcev in občanov za predstavo satiričnega kabareta Metla Železi niste poslušajte so se organizatorji kulturne akcije odločili za ponovitev predstave v četrtek, 6. novembra, ob 19.30 v radovljiški kino dvorani. Tokrat bo več vstopnic tudi v prodaji.

JR

Razstava čno-bele fotografije

Bohinjska Bistrica — Od 18. do 26. oktobra je bila v avli osnovne šole dr. Janeza Mencingerja v Bohinjski Bistrici četrta klubska razstava čno-bele fotografije Bohinj 75. Pripravili so jo člani foto-kluba Bohinj, ki ga od ustanovitve vodi predsednik in navdušen fotograf amater prof. Egon Mihelič.

12 avtorjev je razstavljalo 40 fotografij, ki jih je izbrala ocenjevalna komisija. Avtorjem so podelili tudi več nagrad in priznanj. Prvo nagrado je dobil inž. Ivan Veber za sliko Zimsko jutro, drugo Stanko Ažman za sliko Globine voda, tretjo nagrado pa si delita Lojze Butkovič za sliko Sončni žar in Marjan Hajne za sliko Signal je zaprt. Ob tej priliki so izdali tudi katalog s posnetki najuspešnejših razstavljenih fotografij.

JR

Zlata poroka pri Pernetovih v Kranju

Vsako človeško življenje je pisan mozaik najrazličnejših doživetij in prigod. Nekatera odidejo mimo nas tiho, da jih komaj zaznamo in se jih kmalu ne spominjamo več, nekatera pa nas popeljejo po novih poteh povsem novemu življenju naproti. Mednje prav gotovo sodi sklenitev zakonske zveze. In potrditev tega koraka je tudi omembe vreden dogodek in velik praznik v družini.

Takšen družinski praznik so imeli v soboto pri Pernetovih v Tomšičevi ulici v Kranju. Pred matičarja sta ponovno stopila mama Frančiška in oče Alojz. Skupno življenje sta pred 50 leti začela v Vodica nad Ljubljano, v Kranju, kjer živita, pa sta si po tolikih letih ponovno obljubila zvestobo.

Mama Frančiška je bila rojena leta 1900 v Adergasu v revni kmečki družini z devetimi otroki. Komaj sedem let je imela, ko je umrl oče. Mati kljub prizadevanju ni mogla prehraniti številne družine. Na pomoč je priskočil stric iz Praprotna

police, ki je Francko odpeljal na svoj dom. Postala je napol posvojenka in napol pesterna, ki si je morala z delom služiti kruh.

Oče Alojz pa se je rodil leta 1899 v Repnjah. Tudi njegova otroška leta niso bila kdove kako vesela in brezskrbna. V številni družini vaškega peka z enajstimi otroki je kmalu občutil, kaj je delo in skrb za življenje. Otroci so kruh iz očetove pekarije razvažali po bližnjih vaseh in zaselkih in ga prodajali. Vendar izkupiček ni zadostoval, zato so, ko so odrasčali, drug za drugim odhajali na delo k bogatim kmetom.

Komaj si je Alojz začel sam služiti, je deželo zajela vojna vihra. Sedemnajstletnega fanta so vpoklicali in boril se je na raznih frontah in bil tudi ranjen. Ko je bilo prelivljanje krvi konec, se ni vrnil domov, temveč se je pridružil vojski generala Maistra, ki je bila boj za severno slovensko mejo.

Po poroki sta se Pernetova preselila v Kranj. Oče je namreč dobil delo v tedanji Jugobruni. Kljub zaslužku pa življenje ni potekalo brez preizkušenj. Zlasti so bila težka leta pred drugo svetovno vojno, ko se je Alojz kot zaveden delavec udeleževal stavk v Jugobruni. Med narodnoosvobodilno borbo pa sta bila oba v veliko oporo starejši hčerki Mariji, ki se je kot mlado dekle — skoraj še kot otrok — uvrstila med aktiviste NOB.

Sedaj sta oba upokojenca — tudi mama Marija se je po vojni zaposlila, da sta sin in hčerka lahko študirala. Kako preživljata dneve? Pomagata otrokom vzgajati otroke in skrbita tudi že za pravnuke. Odhajata na sprehod. Največkrat do hčerke, ki živi v Čirčičah. Zato, ker ni predaleč. Pri njej so tudi proslavili zlato poroko. L. Bogataj

Športna sobota in nedelja

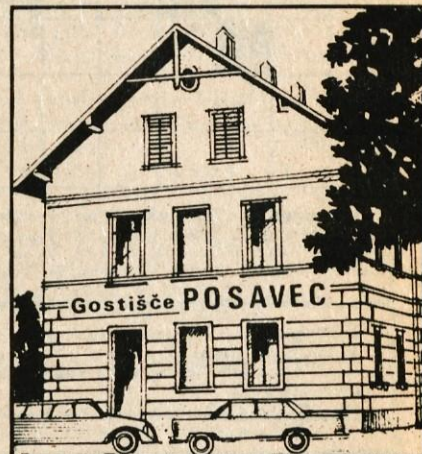
SOBOTA

ROKOMET — Škofja Loka — Šešir : Šentvid (ženske) ob 17. uri in ob 18.30 Šešir : Soštanj (moški). **Duplje** — Duplje : Alples ob 19. uri.

NEDELJA

ROKOMET — Radovljica — Radovljica B : Sava B ob 9. uri in ob 10. uri Radovljica : Tržič B. **Zabnica** — Zabnica B : Huje ob 9. uri in ob 10. uri Zabnica : Krvavec, **Golnik** — Storžič : Besnica ob 10. uri. **Kranjska gora** — Kranjska gora : Gorenjski sejem ob 10. uri, **Kranj** — Stadion : Alples C ob 8.30 in ob 10. uri **Veterani** : Alples B. **Škofja Loka** — Šešir B : Duplje B ob 9.30, **Stražišče** — Sava B : Mokerc ob 10. uri, **Preddvor** — Preddvor : Škofljica ob 9.30 (moški) in ob 11. uri Preddvor : Škofljica (ženske).

NOGOMET — člani — Kranj — Stražišče — Sava : Tržič ob 10.30, **Primskovo** — Primskovo : Grintovec ob 10.30, **Jesenice** — Jesenice : Alpina ob 10.30, **Lesce** — Lesce : Bled ob 10.30, **Bohinjska Bistrica** — Bohinj : Naklo, **Železniki** — Alples : Triglav ob 10.30, **Senčur** — Senčur : Medvode ob 10.30, **Kropa** — Plamen : Filmariji ob 10.30, **Podbrezje** — Podbrezje : Britof ob 10.30, **Kokrica** — Kokrica : Preddvor ob 10.30, **Trboje** — Trboje : Kondor ob 10.30, **Reteče** — Reteče : Jezero ob 10.30, **mladinici** — Kranj — Korotan : Alples ob 10. uri, **Stražišče** — Sava : Medvode ob 9. uri, **Primskovo** — Primskovo : Trboje ob 9. uri, **Oreh** — Filmariji : Senčur ob 9. uri, **Jesenice** — Jesenice : Bohinj ob 9. uri, **Lesce** — Lesce : Tržič ob 9. uri, **Bled** — Bled : Triglav ob 10. uri, **Podbrezje** — Podbrezje : Alpina ob 9. uri. -dh

Izletniki, vozniki!

Obiščite naše ponovno odprto in preurejeno gostišče — Posavec, kjer se boste okrepčali s specialitetami gostišča:

- domače klobase v zaseki
- domače krvavice z zeljem
- domače pečenice z zeljem
- postrvi
- žabji kraki
- in druga jedila po naročilu
- pestra izbira pijač

Gostišče odprto vsak dan razen srede od 11. do 22. ure

SPECERIJA

BLEDE

Žitopromet Senta

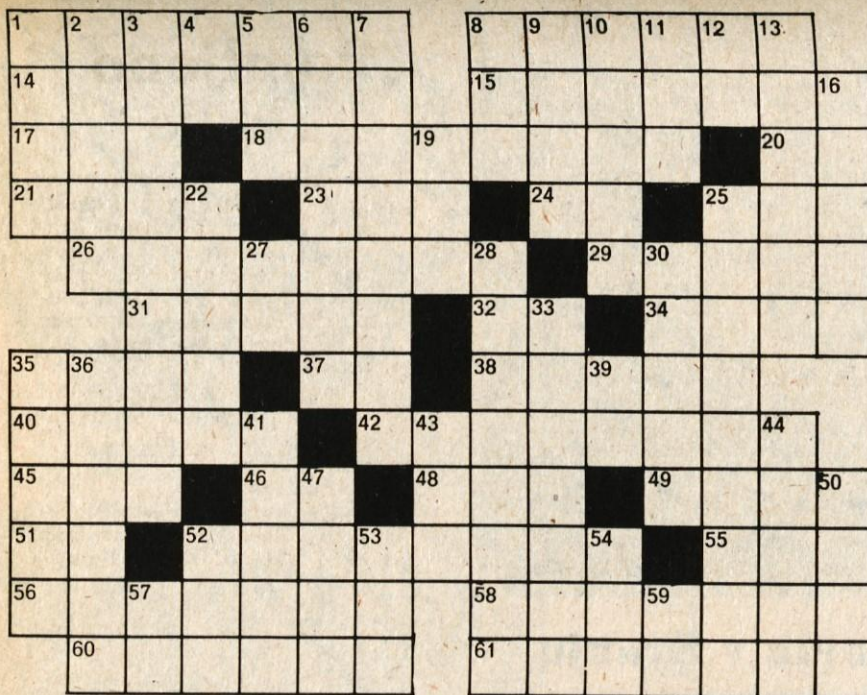
SKLADIŠČE KRAJ

Tavčarjeva 31 telefon: 22-053

KMETIJSKE ZADRUGE, POSESTVA, KMETOVALCI —

zamenjujemo vse vrste žitaric za vse vrste moke. Prodajamo najkvalitetnejšo moko, krmilno moko, koruzo, pšenični zдроб in koruzni zдроб.

Cene so konkurenčne, skladišče je odprto od 6. do 19. ure ter vsako soboto od 6. do 12. ure.

Rešitev nagradne križanke z dne 24. oktobra: 1. volilo, 7. Lekšma, 13. Odiseja, 15. emirati, 17. DE, 18. Tanjug, 20. Sorel, 21. atar, 23. Ivkov, 25. TI-NI, 26. stancar, 28. TU, 30. hec, 31. Antara, 32. Leuca, 34. zenit, 36. jagoda, 39. APA, 40. on, 42. ilovina, 44. miza, 46. odnos, 48. nart, 50. etika, 52. Rastko, 54. AA, 55. tajitev, 57. tjujenj, 59. fasada, 60. Anerio

Izžrebani reševalci: prejeli smo 60 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi Valči Taler, 64000 Kranj, Titov trg 5/I; 2. nagrado (40 din) Cvetka Rjavec, 64000 Kranj, Begunjska 1; 3. nagrado (30 din) Saša Vagaja, 64000 Kranj, C. kokrškega odreda 15. Nagrade bomo poslali po pošti.

ŠAHOVSKI KROŽEK

Beremo kombinacijo

Kaj nam pomeni mojstrsko odigrana partija turnirskih borcev in zakaj sploh beležimo odigrane poteze? Zaradi podoživljanja neke šahovske stvaritve? Gotovo pomeni podoživljanje odigrane borbe največ samima akterjema. Kaj pa drugim, publiki in šahovskim navdušencem za številnimi šahovnicami širom po svetu? Seveda je treba znati brati šahovsko notacijo, vendar to še ni dovolj. Razumeti moramo pomen odigranih potez, vsebino, ki z golim zapisom ni obrazložena. Pogosto pa vsebina odigranih potez ni očitna, niti ni razumljiva prvi hip. Zato se moramo pri preučevanju partij znova vračati h kritičnim delom igre. Tedaj se nam pogosto odpre čudovit svet igre, ki ni šablonski in zanj ne veljajo utrjeni predpisi šahovske teorije. Za primer si sposodimo partijo Planinca in Matuloviča (Novi Sad 1965, šampionat SFRJ), ki je prejela prvo nagrado kot najlepša turnirska igra. Slika prikazuje pozicijo po 18. potezi črnega.

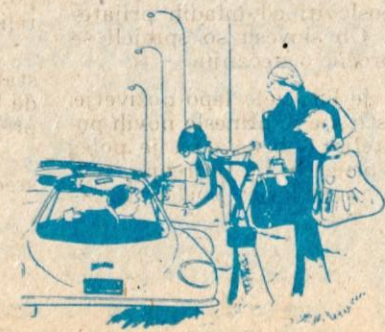

Večina bi igrala v nastali poziciji Dh4-f2. Planinca pa je pričel kombinacijo, ki jo je ta hip težko spregledati do dna.

1. Tf1-d1

Smisel te poteze je pojačanje pritiska po d-liniji in aktiviranje Tf1 preko d- in e-linije.

1. ... e6-e5
2. Sc3-d5 Kg8-g7
Tudi druge možnosti se izkažejo v korist bele, npr. E5 x d4 3. Dh4-h6 f7-f6 4. f5 x g6 h7 x g6 5. Dh6 x g6 + Kg8-h8 6. Lf3-h5 z neubranljivo grožnjo Dh6+ in Se7 mat.
3. b2-b4!
Pomembna vmesna poteza, ki odstrani črno damo s pete vrste.
3. ... Dc5-a7
4. f5-f6 + Kg7-h8
5. Dh4-h6 Tf8-g8
6. Td1-d3!! e5 x d4
Na Lc8-e6 bi sledilo 7. Lf3-d1 g6-g5 8. Sd5-e7 z možnim nadaljevanjem 8. ... Se8 x f6 9. Dh6 x f6 + Tg8-g7 10. Kg1-h1! e5 x d4 11. Td3-g3 ali 8. ... g5-g4 9. Se7 x g8 Kh8 x g8 10. Kg1-h1! e5 x d4 11. Ld1 x g4 in nato Td3-g3, v obeh primerih z zmago bele.
7. Lf3-d1 g6-g5
8. g2-g4! Tg8-g6
9. Dh6-f8 + Tg6-g8
10. Df8 x f7 b7-b5
11. Sd5-e7 Lc8-e6
12. Df7 x h7 +! Kh8 x h7
13. Td3-h3 mat.
Prav tako učinkovito bi beli sklenil igro po 10. ... Se8-g7 11. Sd5-e7! Lc8-e6 12. Se7-g6 + h7 x g6 13. Td3-h3 + Sg7-h5 14. Th3 x h5 g6 x h5 15. Df7 x h5 mat.
dr. S. Bavdek

— Ne, on ne gre z nama! Samo prtljago mi je pomagal prnesti ...

Vodoravno: 1. vrsta smreke, ki daje les za gradnjo in ogrev, smolo za terpenin, 8. možnost priti, vstopiti kam, 14. književnik, slovstvenik, 15. star, doslužen vojak, zlasti vojni borec, 17. ime slikarja-grafika Justina, 18. kdor se ukvarja z aporetiko, naukom o problemih, spreten razpravljavec o problemih, 20. kratica za Narodno obrambo, 21. nekdanj popularna kratica za zimsko-sportno središče na Bavarskem, Garmisch-Partenkirchen, 23. reka z elektrarnami v severovzhodni Švedski, ki se izliva v Botniški zaliv, 24. kratica za Akademski klub, 25. tuja kratica za signore, gospod, 26. razdalja, proga, oddaljenost, 29. spaček, spačen obraz, 31. ameriški pisatelj, nobelovec 1930, Sinclair, 32. znak za kemično prvo radij, 34. kdor orje, 35. oblok, 37. Nikola Tesla, 38. klada, panj na katerem se seka, 40. eden največjih italijanskih pesnikov, pisec epa »Osvobodjeni Jeruzalem«, Torquato, 42. ženske, ki imajo imetje, premoženje, 45. Estonec, 46. znak za kemično prvo berilij, 48. Cimosovo vozilo, 49. medmet, glas pri prelomu, 51. avtomobilska oznaka za Rijeko, 52. kraj v Medžimurju pri meji z Madžarsko, 55. znamka nemških avtomobilov, 56. skica, načrt, 58. propad, razsulo, 60. reka, ki teče skozi Rim, Tevere, 61. glas v sozvočju, v asonanci.

Navpično: 1. ime sovjetskega drsalca Protopopova, 2. izdelovalec mila, 3. stanje otopitve, toposti, 4. znak za kemično prvo renij, 5. kratica za Irsko republikansko armado, 6. redovnik s kapuco, vrsta kave, 7. pristaši atomizma, 8. glavni števec, 9. pristanišče ob južni obali Iriana, 10. mitološka reka v grškem podzemlju, Styx, 11. atletska disciplina, 12. oranje, 13. brezglavo beganje, množičen strah, zmeda, 16. kdor je velikih nog, 19. koroški ljudski ples, 22. srbsko moško ime, Aleksej, 25. Arabka, pripadnica Saracenov, 27. Andrej Wajda, 28. grška boginja meseca, Artemis, 30. pri zidarjih predelavec, ki nadzira delo, 33. francosko industrijsko pristanišče ob Sredozemskem morju, 35. španska pevka in plesalka, ki je bila dolgo let v središču mondene kronike, Carolina; o njej tudi film »Lepa O...«, 36. pevec z nizkim glasom, 39. Andrej Novak, 41. ugandski politik, borec za neodvisnost, več let predsednik, Milton Apollo, 43. prislovi rajši, vprašalnica ali, 44. industrijsko mesto in luka v Porurju, znano tudi po Kruppovih tovarnah, 47. hitro hlapljiva tekočina, uporaba za narkozo, 50. čaščenje, slepo oboževanje, 52. tretja potenca števila, 53. mera na bližnjem Vzhodu, 54. grobo domače sukno na vzhodu, 57. znak za kemično prvo nikelj, 59. Alfred Nobel.

Rešitve pošljite do torka, 4. novembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din

Redek poklic

Američan Albert Weber ima enega najbolj redkih poklicev na svetu. Po službeni dolžnosti mora duhati ribe in rake, če so dovolj sveži za prodajo. Čeprav je star že več kot 70 let, mu ne dovolijo, da bi se upokojil, kajti njegovi štirje nasledniki po mnenju ameriškega urada za kontrolo prehrane še niso dovolj usposobljeni, da bi ga zamenjali.

Weber svojega poklica ne opravlja z največjim veseljem. Sploh pa se je z vonjanjem začel ukvarjati po naključju. Ko se je leta 1943 še kot kemik ukvarjal s kakovostjo živil, je bilo nekoliko treba pregledati sumljivo pošiljko rib. Delodajalci so ugotovili, da je njegov nos bolj občutljiv od aparatov in bolj zanesljiv. Od takrat naprej po uradni dolžnosti duha ribe in rake in ima neprestano vojno s svojo ženo, ki ga ne spusti v hišo dokler se ne skopa in ne preobleče v sveža oblačila. Še po 32 letih mu očita, da smrdi kot vagon rib.

Predsednik toži

Predsednik Francije Valéry Giscard d'Estaing s tožbo zahteva, da morajo sneti lepake, na katerih so ga upodobili za reklamiranje filma. V filmu igra britanska igralka Jane Birkin, imenuje se Katarina in družba, na lepakih pa je ob sliki francoskega predsednika besedilo, iz katerega je moč sklepati, da glavna igralka mika predsednika.

Otroci izsiljevalci

Italijanska policija je odkrila pet otrok, starih od 8 do 13 let, ki so hoteli izsiliti od nekega industrialca 12 milijonov lir. Grozili so mu s »strahovitim maščevanjem«, če ne bo pustil zahtevanega denarja na določenem mestu. Policija je postavila zasedo in bila na moč osupla, ko je namesto strašnih gangsterjev odkrila pet kratkohlaničnikov, ki so še vsi premladi, da bi jih sploh lahko postavili pred sodišče. Sicer pa ni čudno, če se ob valu nasilja in ugrabitev, ki v zadnjem času preplavljajo Italijo, tudi otroci spomnijo posnemati odrasle.

Kdo je to napisal?

Drugo jutro je bil Čerin zopet pri delu. Opazil je, da ima pašnik, ki je na eni strani mejl na ogrado, prav dobro zemljo in da bi se na to stran dala ograda razširiti. Razdrl je torej ondi ograjo in jel kopati ledino. Kopalo se je težko, a čim dalje je kopal, tem večje veselje je imel z delom. Zdal dokoplje do neke kamene žile, a kamen je bil mehak in skrilav. Bila je opoka. Že je odvalil nekoliko skrili, ko se mu pod kopačem nekaj zableščilo. Čerin se pripogne, pobere skrilič in izlušči iz nje sijajno kocko. Čerina je pogrelo in neka neznanska slast ga preleti pri pogledu te kocke. »Moj Bog, to je zlato, čisto, pravo zlato! Kako bi se drugače tako svetilo in rumeno je tudi. Torej so vendar resnico govorili stari ljudje, ki so pravili, da je v Bogatinu polno zlata in da ga Lahli odnašajo na tovore. In če ima zlato Bogatin, zakaj ga ne bi imel tudi Kolk, ki je Bogatinu bližnji sosed.« Hvaležno pogleda proti nebu in vroča zahvalna molitev mu prikipi iz radoznatega srca.

A hlapec je blizu. Ta ne sme o tem ničesar vedeti. Treba ga je odpraviti. Čerin malo pomisli, potem ga pošlje domov po sekuro in mu veli iti sekat leščevja, da se z njim zagradi novi kos ograde. Ko je hlapec odšel, se spusti Čerin na kolena in začne brskati po razdrobljeni opoki. Po dolgem iskanju najde še eno zrno, hitro potem zopet eno, še večje. A ko je odvalil novo plast, mu je pobiralo kar oči — zrno se je lesketalo pri zrnu. Sname si klobuk in pohleпно vanj pobira dragoceno rudo. Ko je pobral, si odkolje novo skrili, za njo drugo. Vsaka je dala nekaj, ta več, ona manj. Tako je drobil opoko in pobiral do mraka ter je nabral do pol klobuka.

Pravilna rešitev zadnje literarne uganke je bila: Ivan Ribič — Kala. Nagrado je dobil Tonček Plohl iz 5. b razreda osnovne šole Franceta Prešerna v Kranju. Poslali mu bomo knjigo Ivana Jana Dražgoška bitka, ki jo poklanja Trgovsko podjetje Murka iz Lesc.

Tokrat pa smo izbrali odlomek, ki pripoveduje o lepoti pokrajine med Bogatinom in Kolkom. Povejte, kdo je napisal in kako je naslov dela. Odgovore pošljite do 11. novembra 1975 na naslov: Uredništvo Glasla, 64000 Kranj, Moše Pijadeja 1, Kdo je to napisal.

Prvi športni dan

V jesenskem jutru smo se odpravili na prvi športni dan. Jutro je bilo megleno in je kazalo na dež.

Izpred šole smo odkorakali proti vznožju hriba, ki se imenuje Jošt. Nismo hoteli hoditi po cesti, zato smo zavili na gozdno pot. Nekaj časa je bila pot položna, nato pa se je začela strmo vzpenjati. Ko je bila pot še položna, smo hodili hitro, ko se je pot začela vzpenjati, smo upočasnili korak, da bi si prihranili moči. Hodili smo po listju, ki je že odpadlo. Še nekaj časa smo se vzpenjali in smo prišli do klopce, ki je bila spredaj podobna odprtemu krokodiljemu žrelu. Tam smo pomicali. Še nekaj časa smo hodili in brez velikih pustolovščin prispeli na vrh.

Sašo Lapanje, 4. c r. osn. šole
Lucijana Seljaka, Kranj

Tinče

*Ce Tinčeta osa piči,
tako kriči,
da se splašijo
vsi ptiči.
Ce Tinče ne uboga,
mati ga nabije,
pa pravi,
da tepe ga nadloga.
Ko Tinče je priden,
ubogljiv,
mati reče:
»Ti si moj ljubljani sin.«*

Marko Gašperlin, 5. a r. osn. šole
Stanka Mlakarja, Senčur

Užalili so me

Morda ni človeka, ki bi se mu v življenju nikoli ne zgodila krivica. Nekateri zlepa ne pozabijo žalitve, nekateri pa takoj. Meni se je zgodila krivica, ki sem jo takoj naslednji dan pozabil, kajti ljudem, ki jih imaš rad, ne zameriš.

S prijateljem sva bila domenjena, da greva igrat nogomet. Zmenila sva se za petek. V petek zjutraj sem vstal zelo zgodaj. Na hitro sem pozajtrkoval in se oblekel. Mami me je vprašala, kam se mi mudi tako zgodaj. Zatrjeval sem, da greva s prijateljem igrat nogomet. Z ostrim glasom mi je rekla, da danes nimam časa. Med tem prerekanjem pa je prišel prijatelj. Težko sem mu povedal, da danes ne smem, ker nimam časa. Spoznal sem, da matere ne bom zlepa preprosil. Ves dan z njo nisem veliko govoril. Zvečer sem se kmalu umil in šel spat. Po glavi mi je rojila le ena misel: »Zakaj me ni pustila, saj vendar ve, da ga tako rad igram?«

Vse mogoče mi je rojilo po glavi vse tja do jutranje zarje. Z mambo sva pozabila vse, kar mi je rekla na ta nesrečni petek.

Darko Jagodic, 7. b r. osn. šole
Staneta Žagarja, Kranj
novinarski krožek

VII. srečanje pionirjev novinarjev v Tržiču

V Tržiču je bilo 18. in 19. oktobra sedmo srečanje pionirjev novinarjev iz vse Slovenije. Tržič je bil gostitelj 150 mladih novinarjev. Od teh jih je naša šola sprejela 75. Učenci smo se odločili, da bomo naše goste sprejeli na svoje domove.

Nestrpnost smo pričakovali soboto. Tega dne smo pred našo šolo sprejeli številne naše vrstnike in prijatelje. Tudi jaz sem bila gostiteljica simpatične osmošolke Metke Treven, doma iz Rovt pri Žireh.

Najprej sem jo seznanila z mojimi domačimi. Nato sva si šli ogledat bližnjo okolico. Kmalu popoldne je srečanje novinarjev teklo že po predvidenem programu. Organizator oz. gostitelj društvo prijateljev mladine iz Tržiča je goste najprej seznanil s tržiškimi znamenitostmi ter jim s kratkim filmom prikazal stare tržiške običaje in njihove tradicionalne prireditve. Proti večeru je bila organizirana tiskovna konferenca, katere so se udeležili tudi znani mladinski pisatelji. Naslednjega dne je bila odprta razstava šolskih glasil. Po ogledu razstave je bil za goste pripravljen tudi kratek kulturni program, s katerim smo se šolarji in Tržičani hoteli v prisrčnem vzdušju posloviti od mladih prijateljev-novinarjev. Ob slovesu so sprejeli še Dopisnika — poročilo o srečanju.

To srečanje je bilo zelo lepo doživetje. Tudi za nas gostitelje je prineslo novih poznanstev, prijateljev, obenem pa je poleg pisane besede prijetna in potrebna tudi iskrena beseda in prijazen pogled iz oči v oči.

Vsi udeleženci so bili zadovoljni in upamo, da se bomo še kdaj srečali.

Alenka Kuhar, 8. b r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

Zlomljeno klasje

Morečo tišino meglenega jutra so prekinili trdi in glasni koraki v ritmu. »Ein, zwei!« Močni glasovi Nemcev so odmevali za zidovi zapora v Begunjah. Sledi še močnejše korakanje, ki naenkrat utihne. Rezek glas ukazuje. Zasliši se ropotanje pušk, ki zadevajo ob tla.

Če bi pogledali za zid, bi videli vrsto nemških vojakov s puškami ob telesu. Ob njih mirno stoji poveljnik.

Pod arkadami pa so med dvema vojakoma hodile tri brezlične osebe, krvave in zmršene. Mrtvo so prikorakale na dvorišče.

Nad streho letita krokarja in s svojim zoprnim glasom spominjata na smrt.

Mladenice postavijo ob zid. Niso si pustili zavezati oči. Hoteli so videti zadnje trenutke svojega življenja. Skozi meglino nebo je posijalo sonce, kot bi jih hotelo poslednjič pozdraviti.

Vojaki so dvignili puške. »Živela svoboda!« se zasliši poslednji krik namenjen domovini.

Nato rafal. Ptice v okolici se dvignejo z vej in v strahu odlete. Tam na dvorišču pa so padli trije fantje, tri mlada življenja so ugasnila prezgodaj. Tri matere so ostale brez sinov, tri dekleta brez dragih.

Padli so ob začetku velike poti, ki se ji reče življenje, padli so kot polomljeno klasje, padli — za svobodo.

Boštjan Kuljič, 8. a r. osn. šole
heroja Bračiča, Tržič

Prižgali bomo svečke

Kakor vsako leto, bomo tudi letos odšli na Dolenjsko v vas Tržiče. Tam so pokopani mamini starši. Ko pridemo do groba, ga najprej uredimo in okrasimo s šopki rož. H grobu pridejo tudi nekateri drugi sorodniki. Ko prižgemo svečke, se vedno spominjam, kaj mi je mama pripovedovala o svojem očetu.

Kmalu potem, ko se je začela vojna, je njen oče začel pomagati partizanom. Bil je železničar in je lahko s svojimi sodelavci povzročal neveščnosti Italijanom, ki so hoteli, da bi vlak vozil samo zanje.

Sovražniki so za to izvedeli in jim je postal nevaren. Pripravil si je že nahrbtnik, da bi odšel v gozdove, vendar so ga Italijani prehiteli.

Z nekaterimi drugimi vaščani so ga sredi polja ustrelili kot talca.

Ko svečke na grobovih ugasnejo, pa spomin še na mnoge druge padle borce ne premine, ker jih ne bomo mogli nikdar pozabiti.

Tomaž Kurat, 5. č r. osn. šole
Franceta Prešerna, Kranj

sobota

1. NOVEMBRA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Pesem nas spominja — otroški in mladinski zbori pojo, 8.30 Iz romantične klavirske literature, 9.05 Jesenski akordi, 10.05 Jurij Holy: Žrtve za svobodo preteklih treh desetletij — posebna oddaja, 10.35 Slovenski zbori za dan mrtvih, 11.05 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, 12.10 Opoldanski cocktail melodij, 13.30 Lepe melodije z velikimi orkestri, 14.05 Beseda padlih partizanskih slovenskih pesnikov in pisateljev — literarna oddaja, 14.35 Iz slovenske solistične glasbe, 15.30 Koncert slovenskih umetnih pesmi v izvedbi Komornega zbora RTV Ljubljana, 16.00 Mrtvo listje — znane melodije v orkestralnih priredbah, 17.05 Ti, ki boš živel dlje od mene — literarna oddaja, 17.45 Skladbe za harfo, 18.05 Za ljubitelje opernih melodij, 19.40 Minute z ansambлом Atija Sossa, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Branko Šomen — Aleš Berger: Potovanja — pesmi in šansone raznih narodov, 21.00 Melodije na tekočem traku, 21.30 Oddaja za naše izseljence, 23.05 Z melodijami v novi teden

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202, 13.00 Vedri ritmi, 13.33 Vodomel melodij, 14.00 Odrasli tako — kako pa mi, 14.20 Glasbeni drobci od tu in tam, 14.33 Od ena do pet, 15.35 Portret orkestra RTV Zagreb, 16.00 Naš podlistek, 16.15 Zvočni kaleidoskop, 16.40 Vse rože sveta, 17.40 Svet in mi, 17.50 Deset minut z ansambлом Jožeta Privška, 18.00 Zabavni zvoki

Tretji program

19.05 Iz slovenske zborovske tradicije, 19.25 Richard Wagner: Tristan in Izolda — glasbena drama v treh dejanjih, vmes ob 20.50 Posebna oddaja: Navje — slovenski panteon, 23.40 Nokturno s Chopinom, 23.55 Iz slovenske poezije

nedelja

2. NOVEMBRA

6.00 Dobro jutro, 8.07 Radijska igra za otroke — M. Marinc: Otorinolaringologitis, 8.47 Skladbe za mladino, 9.05 Še pomnite, tovariši, 9.55 Glasbena medigra, 10.05 Koncert iz naših krajev, 11.10 Nedeljska reportaža, 11.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 14.05 Nedeljsko popoldne, 17.50 Radijska igra — I. Klima: Potrotniki, 19.40 Glasbene razglednice, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Skupni program JRT, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 V lučeh semaforjev

Drugi program

8.00 Zvoki za nedeljsko jutro, 9.35 Mladina sebi in vam, 10.05 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana in vokalnimi solisti, 10.35 Naši kraji in ljudje, 10.50 Cocktail melodij, 11.33 Melodije po pošti, 13.17 Film, musical, 14.00 Pet minut humorja, 14.05 Glasba ne pozna meja, 15.00 Nedelja na valu 202

Tretji program

19.05 Glasovi časa, 19.15 Igramo, kar ste izbrali, vmes ob 20.35 Knjižni klub, 23.00 V fantazijskem tonu, 23.55 Iz slovenske poezije

ponedeljek

3. NOVEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb, 9.20 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade risarje, 9.40 Mali vokalni ansambli in solisti, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?, 11.05 Nekaj za ljubitelje ansambelske in solistične glasbe, 12.10 Z velikimi revijskimi orkestri, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Pojo amaterski zbori, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Interna 469, 17.20 Koncert po željah poslušalcev, 18.05 Naši znanstveniki pred mikrofonom, 18.20 Ob lahki glasbi, 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Burnika, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Če bi globus zaigral, 20.30 Operni koncert, 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studijev, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Za ljubitelje jazz

Drugi program

9.00 Ponedeljek na valu 202, 13.00 Melodije in ritmi iz studia 14, 13.33 Z majhnimi zabavnimi ansambli, 14.00 Ponedeljkov križemkraj, 14.20 Godala v ritmu, 14.33 Pop integral, 15.40 Obisk pri orkestru Ted Heath, 16.00 Kulturni mozaik, 16.05 Panorama slovenskih popevk, 16.40 Ti in jaz in glasba, 17.40 Besede in dejanja, 17.50 Sprehodi instrumentov, 18.00 Glasbeni cocktail, 18.40 Jazz na II. programu

Tretji program

19.05 Sprehodi po zborovski literaturi, 19.30 E. Grieg: Iz Holbergovih časov — suita za godala, op. 40, 19.50 Literarni večer: Nada Kraigherjeva, 20.35 J. S. Bach: Partita št. 6 v e-molu, 21.00 Ekonomska politika, 21.15 Večeri pri slovenskih skladateljih: Vinko Globokar, 23.00 Sežimo v našo diskoteko, 23.55 Iz slovenske poezije

torek

4. NOVEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 9.30 Iz glasbenih šol, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?, 11.05 Promenadni koncert, 12.10 Popevke brez besed, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Po domače, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Skladbe za mladino, 14.40 Na poti s kitaro, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Pota sodobne medicine, 17.20 Slo-

venski koncertni umetniki, 18.05 V torek na svidenje, 18.35 Lahke note, 19.40 Minute z ansambлом Mojmir Sepeta, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi, 20.30 Radijska igra — S. Dahl — C. Lundberg: Mesečna vozovnica, 21.15 Zvočne kaskade, 22.20 Simfonične preobrazbe, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

9.00 Torek na valu 202, 13.00 S solisti in ansambli JRT, 13.33 Lahka glasba na našem valu, 14.00 Borci nam pripovedujejo, 14.20 Zabaval vas bo Ljubljanski jazz ansambel, 14.33 Znana imena — znane melodije, 15.40 Tipke in godala, 16.00 Pet minut humorja, 16.05 Plesni orkester RTV Ljubljana igra za ples, 16.40 Zvočni portreti, 17.40 Ljudje med seboj, 17.50 S pevko Eldo Viler, 18.00 Parada orkestrrov, 18.40 Popevke slovenskih avtorjev

sreda

5. NOVEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Za mlade radovedneže, 9.25 Zapojmo pesem, 9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?, 11.05 Urednikov dnevnik, 12.10 Opoldanski koncert lahke glasbe, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Ob izvirih ljudske glasbene kulture, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Loto vrtljak, 16.45 Naš podlistek, 17.20 Iz repertoarja Komornega zbora RTV Ljubljana, 18.05 Po poteh odločanja, 18.35 Instrumenti v ritmu, 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Privška, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Koncert iz našega studia, 22.20 S festivalov jazz, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe

Drugi program

9.00 Sreda na valu 202, 13.00 Danes smo izbrali, 13.33 Ritmi Latinske Amerike, 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.33 Rock — jazz, 15.40 Srečanja melodij, 16.00 Popevke tako in drugače, 16.40 Moderni odmevi, 17.40 Svetovna reportaža, 17.50 V počasnem ritmu, 18.00 Progressivna glasba, 18.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe

Tretji program

19.05 Zborovska kultura predklasičnih obdobij, 19.30 Znanost in družba, 19.45 Za ljubitelje stare glasbe, 20.35 Uvertura in koncertino, 21.00 Sodobni literarni portret, 21.15 J. Offenbach: odlomki iz opere Hoffmannove pripovedke, 22.15 Razgledi po sodobni glasbi, 23.55 Iz slovenske poezije

četrtek

6. NOVEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 9.35 Zborovska glasba iz dobe čitalnic, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?, 11.05 Uganite, pa vam zaigramo po želji, 12.10 Predstavljamo vam, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 S pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Kaj radi poslušajo, 14.40 Med solo, družino in delom, 15.30 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Jezikovni pogovori, 17.20 Iz domačega opernega arhiva, 18.05 Naš gost, 18.20 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana, 18.35 Vedre melodije, 19.40 Minute z ansambлом Jožeta Kampiča, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.00 Literarni večer, 21.40 Lepe melodije, 22.20 Slovenska komorna glasba od 1900 do danes, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov

Drugi program

9.00 Četrtek na valu 202, 13.00 Od melodije do melodije, 13.33 Zvoki orkestra Radia Hannover, 14.00 Samoupravljanje s temelji marksizma, 14.20 Mehurčki, 14.33 Mozaik glasov in instrumentov, 15.40 Radi jih poslušate, 16.00 Okno v svet, 16.10 V svetu operete — poje Mario Lanza, 16.40 Top albumov, 17.40 Z Zabavnim orkestrom RTV Ljubljana, 18.00 S pevci jazz, 18.40 Non stop ples

petek

7. NOVEMBRA

4.30 Dobro jutro, 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo, 9.30 Jugoslovanska narodna glasba, 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?, 11.05 Po Tali-jinih poteh, 12.10 Revija orkestrrov in solistov, 12.30 Kmetijski nasveti, 12.40 Veseli domači napevi, 13.30 Priporočajo vam, 14.10 Mladina poje, 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Napotki za turiste, 15.35 Glasbeni intermezzo, 15.45 Vrtljak, 16.45 Glasbena medigra, 16.50 Človek in zdravje, 17.20 Angažirana tematika v slovenski glasbi zadnjih 30 let, 18.05 Ogledalo našega časa, 18.15 Zvočni signali, 19.40 Minute z ansambлом Dorka Škobernet, 19.50 Lahko noč, otroci, 20.00 Stop-pops 20, 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih, 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih, 23.05 Literarni nokturno, 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program

9.00 Petek na valu 202, 13.00 Glasovi v ritmu, 13.33 Iz filmov in glasbenih revij, 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo, 14.25 Glasbena medigra, 14.33 Za mladi svet, 15.40 Izložba popevk, 16.00 Filmski vrtljak, 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri, 16.40 Glasbeni casino, 17.40 Odmevi z gora, 17.50 Prijetni zvoki, 18.00 Stereo jazz, 18.40 Partiture lahke glasbe

Kranj CENTER

31. oktobra angl. barv. pust. JAMES BOND — ŽIVI IN PUSTI UMRETI ob 16., 18. in 20. uri
1. novembra angl. barv. pust. JAMES BOND — ŽIVI IN PUSTI UMRETI ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. akcij. SPOPAD V JETNIŠNICI ob 22. uri

2. oktobra franc. barv. komed. DVORNE SPLETKE ob 10. uri, angl. barv. pust. JAMES BOND — ŽIVI IN PUSTI UMRETI ob 15., 17. in 19. uri, premiera ital. barv. erot. CVET 1001 NOČI ob 21. uri

3. novembra amer. barv. akcij. SPOPAD V JETNIŠNICI ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

1. novembra korejski barv. glasb. PRODAJALKA CVETJA ob 16., 18. in 20. uri

2. novembra nem. barv. glasb. HEINTJE — SONCE BO SPET ZASIJALO ob 14. uri, korejski barv. glasb. PRODAJALKA CVETJA ob 16. uri, amer. barv. akcij. TEXAS EXPRESS ob 18. uri, premiera amer. barv. pust. DAKTARI — ZGODBA O SKILASTEM LEVU ob 20. uri

3. novembra amer. barv. pust. DAKTARI — ZGODBA O SKILASTEM LEVU ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

31. oktobra franc. barv. komed. PRAVA ZGAGA ob 16., 18. in 20. uri

1. novembra amer. barv. ZADNJI UKAZ ob 16., 18. in 20. uri

2. novembra amer. barv. komed. TAJNO ŽIVLJE-NJE WALTERJA MITTYJA ob 15. in 19. uri

3. novembra amer. barv. komed. TAJNO ŽIVLJE-NJE WALTERJA MITTYJA ob 18. uri

Kamnik DOM

31. oktobra amer. barv. akcij. TEXAS EXPRESS ob 18. in 20. uri

1. novembra nem. barv. glasb. HEINTJE — SONCE BO SPET ZASIJALO ob 16. uri, amer. barv. zgod. IVANHOE ob 18. in 20. uri

2. novembra amer. barv. zgod. IVANHOE ob 15., 17. in 19. uri

Cerklje KRVAVEC

1. novembra franc. barv. komed. DVORNE SPLETKE ob 20. uri

Škofja Loka SORA

31. oktobra amer. barv. vojni STRAŽARJI GRADU ob 18. in 20. uri

1. novembra amer. barv. pust. METULJ ob 17. in 20. uri

2. novembra amer. barv. pust. METULJ ob 17. in 20. uri

Železniki OBZORJE

31. oktobra amer. barv. pust. METULJ ob 20. uri

1. novembra amer. barv. vojni STRAŽARJI GRADU ob 20. uri

2. novembra amer. barv. pust. TARZANOV BOJ ZA ŽIVLJENJE ob 17. in 20. uri

Radovljica

31. oktobra ital. barv. SKRIVNOST ob 18. uri, ital. barv. komed. MORILEC STOLETJA ob 20. uri

1. novembra amer. barv. vestern KEHIL, ŠERIF ZDA ob 18. uri, angl. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 20. uri

2. novembra slov. barv. ZVEZDICA ZASPANKA ob 10. uri, ital. barv. komed. MORILEC STOLETJA ob 16. uri, angl. barv. krim. MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 18. uri, amer. barv. vestern KEHIL, ŠERIF ZDA ob 20. uri

3. novembra amer. barv. pust. V ZMAJEVEM GNEZDU ob 20. uri

Bled

31. oktobra angl. barvni kriminalni MORILEC Z RILLINGTONSKEGA TRGA ob 18. in 20. uri

1. novembra ital. barv. SKRIVNOST ob 18. in 20. uri

2. novembra slov. barv. ZVEZDICA ZASPANKA ob 14. uri, amer. barv. vestern KEHIL, ŠERIF ZDA ob 16. uri, amer. barv. pust. V ZMAJEVEM GNEZDU ob 18. in 20. uri

3. novembra amer. barv. GUSTAV MAHLER ob 20. uri

Jesenice RADIO

31. oktobra jug. barv. vojni RDEČI UDAR

1. novembra amer.-jug. barv. JUNAKI RISANEGA FILMA, amer. barv. pust. KONČANI ROP V NEW YORKU

2. novembra amer. barv. pust. KONČANI ROP V NEW YORKU

3. novembra ital. barv. drama NOČNI VRATAR

Jesenice PLAVŽ

31. oktobra amer. barv. CS komed. NEZNOSNA LETA

1. novembra ital. barv. drama NOČNI VRATAR

2. novembra amer.-jug. barv. JUNAKI RISANEGA FILMA, ital. barv. drama NOČNI VRATAR

3. novembra amer. barv. pust. KONČANI ROP V NEW YORKU

Kranjska gora

1. novembra amer. barv. krim. DILLINGER

2. novembra jug. barv. vojni RDEČI UDAR

Dovje Mojstrana

1. novembra franc. barv. drama STANJE PRI-
RPAVLJENOSTI

2. novembra amer. barv. krim. DILLINGER

sobota 1. NOVEMBRA

13.55 Nogomet Čelik : Hajduk – prenos (Sa), 17.00 625 – ponovitev, 17.35 Obzornik, 17.50 Metode – film o vzgoji otrok, B, 18.15 Kje je resničnost, B, 18.50 Pričevanja – dok. reportaža, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Teden- skih znanj, 19.55 Derviš in smrt – film, B, 21.50 TV dnevnik, 22.05 V. Ukmar: Integrali – glasbena oddaja (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

18.00 Kronika, 18.15 TV olimpiada, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Dick Cavett vam predstavlja, 21.05 Športna sobota, 21.25 Glasbena oddaja, 21.55 Sedem dni

Oddajnik Sljeme

9.30 TV v šoli, 13.55 Nogomet Čelik : Hajduk, 15.50 Poročila, 16.00 Zivljenje je tujenja, 16.25 Kdor izgublja, dobiva – film, 18.00 Kronika, 18.15 TV olimpiada, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zivljenje je lepo, 20.30 Slačenje – film, 22.05 TV dnevnik, 22.25 Hit parada

DERVIŠ IN SMRT – jugoslovanski barvni film; režiser Zdravko Velimirovič, v gl. vlogah: Voja Mirić, Olivera Katarina, Bata Živojinović, Boris Dvornik;

Roman Derviš in smrt bosanskega pisatelja Meše Selimovića je bržkone eden vrhov jugoslovanske povojne literature. Obsežen roman nam predstavlja derviša Ahmeda Nurudina pred pol- drugim stoletjem – torej že v času razkroja velikega otomanskega cesarstva. Prenos romana na film je bilo vsekakor izjemno naporno, delikatno delo, ki ga je Velimirovič obvladal z izredno film- sko kulturo, občutkom za ritem filmske slike in za čas, ki ga predstavlja. Gre torej za »zgodovinski film«, lahko bi rekli celo spektakel, vendar je be- seda premočna, saj avtorju ni šlo za zunanje mani- festacije zgodovinskih dogodkov, akcij, ampak za rast derviševega lika od človeka, predanega veri in oblasti, do razkrojenega, razočaranega moža, ki ga nazadnje umorijo. Film je zanimiv tudi po nam tujem, malo znanem svetu Turčije in njene uprav- ne ureditve na začetku prejšnjega stoletja, ki pa kljub eksotičnosti dokazuje nekatere podobnosti s sočasnimi ali še starejšimi dogodki v velikih zahod- nih »krščanskih« državah.

nedelja 2. NOVEMBRA

9.15 Poročila, 9.20 R. Bratny: Kolumbovci – TV nade- ljevanje, 10.20 Otroška matineja: V 80 dneh okrog sve- ta, Biseri morja (Lj), 11.15 Kmetijska oddaja TV Novi Sad (Bg), 12.00 Nogomet Čelik : Hajduk – posnetek, 13.30 Poročila, 15.10 Festival otroške kajkavske popevke »Zlatar 75«, 15.50 Za konec tedna, 16.05 Rock skupina Chicago, B, 16.30 Poročila (Lj), 16.40 Košarka Beograd : Crvena zvezda – prenos (Bg), 18.20 Pionirji letalstva – serijski film, B, 19.10 Risanka, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski gospodarski komentar (Lj), 20.05 M. Kerstner: Gruntovčani, B (Zg), 21.05 Karavana: Srečanja pod Vranico, B, 21.30 Obisk na Passo Stelvio – reportaža, B (Lj), 21.40 Športni pregled (Zg), 22.15 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

14.00 Nedeljsko popoldne, 18.25 Iz Filmskih novosti, 19.00 Mladina vprašuje, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Zabav- no glasbena oddaja, 20.50 24 ur, 21.10 Film z Merilyn Monroe, 23.10 Iz del Josipa Kozarca

Oddajnik Sljeme

9.35 Poročila, 9.45 Neven, 10.15 Serijski film, 10.45 Na- rodna glasba, 11.15 Kmetijska oddaja, 12.09 Nedeljski pogovori, 14.00 Nedeljsko popoldne, 18.25 Disneyev svet, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Gruntovčani, 21.10 Fel- ton, 21.40 Športni pregled, 22.15 TV dnevnik

KOLUMBOVČE so posneli sodelavci poljske televizije po romanu Romana Bratnega Kolum- bovci, letnik 20. Delo zavzema v poljski književno- sti zadnjega četrtletja vidno mesto, saj je do leta 1970 doživelo 12 izdaj in je torej najbolj brani roman. Pripoveduje o junaštvu mladih med drugo svetovno vojno na Poljskem, dramatične doživljaje fantov in deklet, ki jim je bilo usojeno, da so svoja najlepša leta preživljali v mraku nacistične okupa- cije. Ta rod je predstavljal v letih 1940–1944 jedro ilegalcev.

ponedeljek 3. NOVEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.15 Milline: Medvedek Pu, 17.35 Čarobna žoga risanka, B, 17.50 Obzornik, 18.05 Pozdravljen, svet – baletna oddaja, B, 18.40 Studij na univerzi: Matematika, 19.00 Odločamo, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 S. Vuga: Gorjupa bajta – TV drama, 21.15 Kulturne diagonale, 21.45 Mozaik kratkega filma: Operacija X-70, 22.05 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Lutke, 17.45 TV vrtec, 18.00 Kroni-

ka, 18.15 Narodna glasba, 18.45 Književni klub, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Športna oddaja, 20.35 C. Debussy: Tri simfonične skice, 21.00 24 ur, 21.15 Toplina tvojih rok – film

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 M. Sečerovič: Andra in Ljubica – TV komedija, 21.25 Dan jugoslovanskega filma v Sorrentu, 22.00 Mladi za mlade, 22.30 TV dnevnik

GORJUPA BAJTA je tretja televizijska dra- ma Saše Vuga. Snov je obdelal najprej kot radijsko igro z naslovom Steza do polnoči. Za TV dramo je rabila radijska igra samo kot osnova. V bistvu gre za dve različni deli, pri katerih je snov sicer ista, sta pa literarno izoblikovani vsaka za svoj medij, razen tega pa je televizijska inačica vsebinsko poantirana drugje kot radijska in tudi literarno bolj dognana. Gorjupa bajta je zgodba o izdajstvu. Stanko parti- zani v hribih nad domačo vasjo. Nenadoma mu umre jetična žena, ki jo je imel zelo rad. V vasi so Nemci, zato ne more na pogreb. Kljub temu se pri- plazi v domačo hišo, da se poslovi od rajnice. Po pogrebu ostane še doma, ker se ne more ločiti od otroka sirote. Drugo jutro se deček pred Nemci v vasi pohvali da je njegov oče doma in da ima boljšo puško kot oni. Nemci ujamajo Stanka, mučijo ga, da bi izvedeli, kod potekajo kurirske poti. Stanko zdrži vse. Potem se Nemci domislijo in vzamejo njegovega sina ter Stanku zagrozijo, da bodo otroka golega postavili na mraz, če jim ne izda vsega. Stanko klone. Nemci odidejo na javko v sa- motno hribovsko hišo, Gorjupo bajto, s sabo vzamejo ujetega Stanka in njegovega sina. V bajti pri- pravijo sasedo in v eni noči ubijejo šestnajst kurir- jev. Stanko se v Gorjupi bajti obesi. V igri gre torej za izdajstvo človeka v precepu, človeka v stiski, človeka, ki je prisiljen odločiti med velikim in še večjim zlom.

torek 4. NOVEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli (Bg), 11.20 TV v šoli, ponovitev ob 16.00 (Sa), 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.35 Metulji – film, B, 17.45 Umba Kumba in lončarjeva hči – otroška oddaja, 18.00 Obzornik, 18.15 Znameniti živalski vrtni, B, 18.43 Ne prezrite: Kako nastane lutkovna predstava, 19.10 Ri- sanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Diagonale – izbor iz sporeda drugih jug. studijev, 21.05 L. N. Tolstoj: Ana Karenina – konec nadaljevanke, 22.00 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Japonska umetnost, 18.00 Kronika Zagreba, 18.15 Sarajevski glasbeni večeri: Josip Slaven- ski, 18.45 Aktualna oddaja, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Vzpon človeka, 21.05 Zakonska zveza po naše – humo- ristična oddaja, 21.40 Pariški pihalni orkestr

Oddajnik Sljeme

17.00 Izbrana tema, od 17.20 do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Iz oči v oči, 20.50 Kako se je ka- lilo jeklo – serijska oddaja, 21.50 Panorama, 22.25 TV dnevnik

sreda 5. NOVEMBRA

8.10 TV v šoli (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.20 Klov Ferdinand in nogomet, B, 17.50 Obzornik, 18.05 Mladi za mlade – oddaja TV Beograd, B, 18.38 Ribolov na Ohridu – reportaža, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Film tedna: Beli zid – šved- ski, B, 21.15 Gorenje novosti, Miniature: Ivana Kobilica, TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Mali svet, 18.00 Kronika, 18.15 Na- rodna glasba, 18.35 Znanstveni studio, 19.30 TV dnev- nik, 20.00 Solidarnostni sklad – prenos zabavne oddaje, 21.10 24 ur, 21.30 Helena, sodobna žena – serijski film

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Na- potnica – film, 21.35 Globus – dok. oddaja, 22.30 TV dnevnik

BELI ZID – švedski barvni film, 1974; re- žiser Stig Björkman, v gl. vlogah: Harriet Andersson, Lena Nyman, Sven Wollter;

Film, ki je nastal lani, predstavlja ločenko sred- njih let. Ima otroka, živi sredi velemesta in išče za- poslitev. Včasih še sreča svojega bivšega moža, ki pa ne kaže kakšnih posebnih nagnjenj, da bi se vrnil. Veliko klepeti s prijateljico, hodi na ples, tu pa tam se preda bežni avanturi. Gre torej za prikaz samostojne ženske brez predsodkov, ki pa je kljub vsemu osamljena, nesrečna.

četrtek 6. NOVEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.25 9 let skomin – konec, B, 18.00 Obzornik, 18.20 Tretji svetovni mir, 19.10

Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Bitka za ranjence – serija TV Zagreb, B, 20.50 Kam in kako na oddih, 21.00 Četrtkovi razgledi: Oddaji na rob – Samouprav- ljanje, švedski pristop, 21.55 TV dnevnik, 22.10 Evropski nogometni pokali – reportaža (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Brat ali sestra – otroška oddaja, 18.00 Kronika Vraždnina, 18.15 Zabavno glasbena odda- ja, 18.35 Družbena tema, 19.05 Kulturni pregled, 19.30 TV dnevnik, 20.00 Krog, 20.45 Profesor Baltazar, 21.05 24 ur, 21.20 M. Grgić: Maratonci

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 O. Davičo: Pesem – TV nadaljevanke, 20.50 Odprt ekran, 21.40 TV dnevnik, 22.00 Dokumentarni film, 22.15 Sre- čanje slušateljev glasbenih akademij v Rovinju

petek 7. NOVEMBRA

8.10 TV v šoli, ponovitev ob 14.10 (Zg), 10.00 TV v šoli, 16.35 Madžarski TVD (Bg), 17.15 Pisani svet, 17.50 Ob- zornik, 18.05 Slovenski rock 75: Tomaž Pengov, B, 18.40 Kri – zdravilo, 19.10 Risanka, B, 19.30 TV dnevnik, 19.50 Tedenski notranjepolitični komentar, 20.10 Sedmi naboj – sovjetski film, B, 21.35 Majhne skrivnosti ve- likih mojstrov kuhinje, 21.40 625, 22.15 TV dnevnik (Lj)

UHF – oddajnika Krvavec in Pohorje

17.20 Poročila, 17.30 Neven, 18.00 Kronika, 18.15 Narod- na glasba, 18.45 Reportaža TV Titograd, 19.30 TV dnev- nik, 20.00 TV drama, 21.00 24 ur, 21.15 Večer z Zlatkom Golubovićem

Oddajnik Sljeme

do 19.30 isto kot na UHF, 19.30 TV dnevnik, 20.00 3:3 – kviz, 21.05 Enainštirideseti – film, 22.35 Poročila, 22.45 Pravica – serijski film

tržni pregled**JESENICE**

Solata 8 din, špinaca 8 din, cvetača 13 din, korenček 5 do 6 din, česen 17,60 din, čebula 12 din, fižol 14,75 din, pesa 5 din, paprika 8 din, jabolka 4 do 7,50 din, hruške 11,50 do 14,50 din, grozdje 13 do 15,60 din, limone 13 do 17,60 din, ajdova moka 9,19 din, koruzna moka 5,65 do 5,72 din, kaša 13,13 din, surovo maslo 58 do 61,70 din, smetana 27,85 din, skuta 18,10 din, sladko zelje 2,60 do 3 din, kisló zelje 6,50 din, kislá repa 7 din, orehi 98 din, jajčka 1,55 do 1,75 din, krompir 2,90 do 3,12 din

KRANJ

Solata 10 din, špinaca 16 din, cvetača 14 din, ko- renček 8 din, česen 25 din, čebula 10 do 12 din, fižol 14 do 15 din, pesa 6 din, paradižnik 14 din, paprika 10 din, slive 20 din, jabolka 6 do 8 din, hruške 10 din, grozdje 12 din, žganje 45 din, banane 10 din, med 40 din, kostanj 15 do 22 din, limone 17 din, ajdova moka 15 din, koruzna moka 5 din, kaša 16 din, surovo maslo 32 din, smetana 22 din, skuta 18 din, sladko zelje 4 do 5 din, kisló zelje 12 din, kislá repa 10 din, klobase 14 din, orehi 80 din, jajčka 1,80 do 2 din, krompir 4 din

TRŽIČ

Solata 8 din, špinaca 5 din, cvetača 12 do 15 din, ko- renček 8 do 10 din, česen 20 din, čebula 10 din, fižol 15 do 17 din, pesa 8 do 10 din, kumare 3 din, paradižnik 16 din, paprika 10 do 13 din, suhe slive 20 din, jabolka 6 do 8 din, hruške 10 do 12 din, grozdje 14 din, banane 10 din, limone 18 din, ajdova moka 16 din, kaša 15 din, surovo maslo 14 din, smetana 6 din, sladko zelje 5 do 6 din, kisló zelje 10 din, orehi 70 do 80 din, jajčka 1,60 do 1,80 din, krompir 3 do 5 din

poročili so se**V KRANJU**

Kern Marjan in Koren Mihaela, Gorenc Alojzij in Hribar Franciška, Zagorščak Saša in Jenšterle Milena, Klemenčič Tomaž in Paljki Nevenka, Puhar Marko in Kranner Anica, Povšnar Franc in Jerič Cilka, Erjavec Cvetko in Stendler Jolanda, Tomše Janko in Perko Tat- jana, Bertonec Branko in Oblak Anica, Kepec Vincenc in Debeljak Marjeta, Rupar Franc in Eržen Vera, No- san Franc in Bitenc Mojca

umrli so**V KRANJU**

Zevnik Jožef, roj. 1912, Vodlan Janez, roj. 1912, Šter Stanislav, roj. 1908, Gašper Mihael, roj. 1910, Rozman Pavla, roj. 1929, Pirš Jernej, roj. 1901, Grašič Janko, roj. 1894, Kveder Jože, roj. 1896, Sušnik Angela, roj. 1911, Potočnik Viktor, roj. 1911, Pangerc Ivan, roj. 1909, Ho- lešek Karol, roj. 1898, Draksler Pavla, roj. 1920, Grabar Marija, roj. 1893, Logar Marija, roj. 1901, Mihelič Marko, roj. 1912

V TRŽIČU

Jagodic Franc, roj. 1914, Ribič Antonija, roj. 1885

Shranjevanje zelenjave

Če imamo dobro klet, bomo v njej shranili predvsem krompir, korenčasto zelenjavo, čebulo, jabolka in za krajši čas tudi sveže sadje in zelenjavo, pa še kislo zelje in doma vloženo sadje in zelenjavo.

Krompir bo najbolje spravljen v zračnih zabojih iz letev. Zaboj naj bo napravljen tako, da jemljemo krompir iz njega spodaj iz predala. Seveda pa lahko hranimo krompir tudi v navadnih zabojih, vendar jih redno pregledujemo. Zaboje tudi ne postavljamo na cementna tla, pač pa na leseno podlago. Krompir se bo bolje obdržal, če ga posipamo s praškom proti kaljenju.

Korenčasto zelenjavo spravimo v najbolj temen kot kleti. Zaboj napolnimo s peskom in vanj zakopljemo gomolje, tako da gledajo iz peska le zeleni deli. Tako hranimo korenje, zeleno, peteršilj itd.

Čebulo spletemo v šope in obesimo pod strop. Lahko pa čebulo tudi posamezno zložimo na police ali v zabojčke, vendar tako, da je v vsakem le ena plast.

Sveže sadje in zelenjava morata biti tudi kar najbolj zračno spravljeni. Shranimo jih v zračne police ali nizke zabojčke. Sadje redno pregledujemo in vse nagnite ali obtolčene sadeže takoj porabimo.

Kozarce z vloženo zelenjavo in sadjem shranimo v temen kot zračne suhe kleti, v kateri nikoli ne zmrzuje. Če tega nimamo, je bolje kozarce shraniti v nezakurjenem prostoru stanovanja. Če so v kleti cevi centralne kurjave, se vlagati ne splača, ker se jošta sadje in zelenjava slabo ohranila.

Dobra klet je hladna: najprimernejša temperatura za shranjevanje živil je 10 do 12 stopinj Celzija. Klet naj bo vedno čista, vsako leto jo tudi prebelimo. Če je okno v kleti postavljeno tako, da vanj sije sonce, stekla prelepimo s temnim papirjem, ali pa jih prebarvamo. Idealno pa je, če je klet na severni strani.

Za posebne priložnosti bi radi, da bi vam lasje lepo dišali? Lase umijemo kot običajno, le v utrjevalec, ki ga naneseemo na umite lase, kanemo kapljico ali dve parfuma.

Potrebujemo: 4 žlice moka, 2 jajci, sol, olje za pečenje, 1 dcl bele omake, 1 rumenjak, 12 dkg sira gaude, 10 dkg kuhane šunke, 2 kisli kumarici, 2 žlici naribanega sira.

Palačinke po italijansko

Belo omako naredimo iz 1 dcl mleka, žličke moka in malo masla. Testo naredimo iz moka, jajc, soli in četrta litra vode. Spečemo palačinke. V belo omako zamešamo še, preden jo odstavimo z ognja, rumenjak. Sir, šunko in kisli kumarici narežemo na koščke in jih stresemo v omako. S tem nadevom namažemo palačinke, zvijemo, potresemo s sirom in takoj ponudimo.

DLAKAVOST (3)

Če smo se odločili za vodikov peroksid, da bi dlavice obledela, ga moramo uporabljati na določeno razdobje. Sešoma namreč dlavice spet potemnijo in so ponovno bolj vidne. Peroksid moramo hraniti v temnem prostoru, ker na svetlobi hitro izgublja učinkovitost. Vztrajno beljenje dlak s peroksidom včasih dlavice tako utruji, da slabše rastejo oziroma se ne obnavljajo.

V medicini je poznano tudi beljenje z medicinskim milom. To je posebna krema sestavljena iz treh delov parafinskega olja in sedmih delov medicinskega mila, ki vsebuje 25 odstotkov natrijevega superoksida. S to mešanico nadrgnemo kožo, nato pa uporabimo še kamen plovce: ko koža pordeči, jo umijemo, nato pa namažemo s kremo in napudramo z otroškim pudrom. Postopek ponavljamo nekaj dni, dokler dlavice ne zbledijo.

Zelo razširjena je uporaba raznih depilatorjev, ki pa jih navadno uporabljamo za odstranjevanje dlak po telesu, za obraz niso. To so kemična sredstva, najpogostejše sulfidi: natrijev, kalcijev, stroncijev in podobno. Dobimo jih v različnih oblikah kot pene ali kreme ali celo v prahu. Že dolga stoletja uporabljajo depilatorje muslimani iz verskih razlogov: sredstvo, ki ga uporabljajo – arzenov trisulfid je zelo strupen in zahteva zelo previdno ravnanje. Strupen je tudi talijev acetat. No, depilatorske kreme, ki jih kupimo v drogeriji niso tako hudo nevarne, da jih ne bi kazalo uporabljati. Vendar pa kot že rečeno, jih ne uporabljamo na občutljivejši koži obraza. Pa tudi drugje po telesu se lahko primeri, da koža na dotik z depilatorjem burno reagira. Zato raje poprej preizkusimo depilator na majhnem delu kože, počakamo 10 minut, nato zmijemo z vodo in pogledamo, kakšna je koža. Če ni sprememb, potem depilator mirno uporabljamo.

Jetra in vranica

Jetra in vranica so bogat vir beljakovin, rudninskih snovi in vitaminov. Poleg tega pa te vrste drobovina zelo popestri naš jedilnik, kar med drugim tudi ugodno vpliva na izkoriščanje hrane.

Priprava jeter je zelo enostavna. Kos jeter na hitro splaknemo pod tekočo vodo, nato pa jim odstranimo vrhno kožico. Potem jih poljubno pripravimo, vendar jih vedno solimo tik preden jih postavimo na mizo. Če jih solimo prej, postanejo trda.

Govejo, telečjo ali svinjsko vranico uporabljamo najpogostejše za različne jušneakuhe, goste juhe, narastke, pudinge, rižote itd. Vranico lažje nastrgamo iz kožice, če jo poprej potolčemo in nato razpolovimo po dolžini ali narežemo na trakove. Nato jo strgamo s hrbtno stranjo noža.

Letošnji puloverji so pleteni iz grobe debele volne, so ohlapni s širokimi rokavi in dolgi, da pokrijejo boke. Med vzorci prevladujejo črte.

Ste za pizzo? Italjani jo imajo prav tako radi kot špagete. Saj tudi je odlična, če je dobro pripravljena. V Centralovi DELIKATESI se dobi komplet za 4 osebe – pripravljeno testo in polivka, po želji pa jo lahko pripravite s šunko, sirom, gobami, jajcem itd.

Cena: 16,80 din

Če bi radi, da bi bila vaša deklica to, pa tudi naslednjo zimo toplo in lepo oblečena, se boste morda odločili na nakup takegale 'hanterja' – plaščka iz ovčje kože, ki jih imajo naprodaj v UTOKOVEM butiku v Kamniku. Zgornje usnje je rjave, podloga pa rjava, bela ali drap.

Cena: 630 do 1100 din

Za moža, ki je rad športno oblečen, pa bomo izbrali takle 'reporter' s kapuco in toplo podlogo, ki se vzame ven. V rjavi, modri, drap in zeleni barvi jih imajo v GLOBUSU.

Cena: 1180 din

Zima je pred vrati in če se še niste oskrbili s toplejšo odejo, je zdaj zadnji čas. Bogato izbiro prešitih odev – polnjene z vato, volno, sintetikom ali puhom in oblečene v svilo, brokat, jackard, najlon ali leacril – imajo v Zarjini DOMOPREMI na Jesenicah.

Cena: 245 do 830 din

V OBSAVSKIH VASEH

Breg, Jama, Mavčiče, Meja, Podreča, Praše

(5. zapis)

Med Jamo in Prašami se struga Save najbolj oddalji od naše obsavske ceste (Breg–Podreča). Pod bregom nastane razmeroma široka polica z rodovitno zemljo vse do oddaljene Save, ki se je tod pomaknila pod Trboje onstran reke. Mar je tu vir tako značilnega imena za vas – Jama? Vsaj, ko sem stopal po kolovozu od glavne ceste nizdol proti hiši očeta pesnika Simona Jenka (Praše št. 29), sem imel občutek, da grem v dosti nižji svet v – nekakšno jamo.

PESNIK IVAN JENKO

No, malokdo še ve, da je imel Simon brata Ivana (ta se je rodil dne 21. decembra 1853 v Prašah, v hiši torej, kamor so pripeljali štiriletnega Šmonco s Podreče). Ivan Jenko je bil klasični filolog in slavist. Kot gimnazijski profesor je učil v Kranju in v Gorici.

Zgled in slava celih 18 let starejšega brata Simona sta dala tudi njemu pobudo, da je začel pesnikovati. Vendar brata še zdaleč ni dosegel. Bolj kot v liriki se je uveljavil v pripovednem pesništvu, posebno v romancah.

Izmed njegovih del je gotovo najpomembnejši daljši spis, objavljen l. 1886 v »Kresu«, z naslovom »Iz zapuščine Simona Jenka«. Z njim je otel pozabi mnogo pričevanj o življenju in delu svojega velikega brata. – Sicer pa je Ivan Jenko kot pesnik doživljal tragično usodo: ostajati v senci slavnjšega sorodnika. Kajti tudi malo sinov velikih mož se v življenju tako uveljavijo, da bi mogli stopiti očetu ob bok. Prav isto doživljajo bratje...

Sicer pa se prav nekaj podobnega še vedno dogaja tudi spominu Simona Jenka. V kranjskem Prešernovem gaju je njegov grob nekako odrinjen, pozabljen, pač v senci velikega Prešerna, po katerem se gaj tudi imenuje. Nekaj takega sem bržčas slutil že pred 30 leti, ko sem zaman vztiral, da bi se opuščeno staro kranjsko pokopališče poimenovalo v Gaj pesnikov. Menil sem namreč, da bi semkaj prenesli tudi zemske ostanke vsaj onih, ki zdaj spe daleč od njihove ljubljene Gorenjske. V mislih sem najprej imel Josipino Urbančič-Turnograjsko (1833–1854 v Gradcu), prvo slovensko pisateljico, potem Matijo Valjavca (1831–1897 v Zagrebu), najpomembnejšega našega pripovednega pesnika, dalje Valentina Mandelca (1837–1872 v Karlovcu), pisca iger in dramatika, pa morda tudi Janeza Menčingerja (1838–1912 v Krškem), slovitga in duhovitega pisatelja, modreca iz Bohinja.

No, uresničenja teh sanj najbrž ne bom doživel. Lepo pa bi le bilo, če bi imeli v Kranju gaj – panteon gorenjskih pesnikov in pisateljev. Na mladih stoji bodočnost – morda se njim ta načrt ne bo zdel le utopijski, nikoli uresničljivi?

A kar vrnimo se na trdno zemljo: pesnik Ivan Jenko je umrl dne 17. maja 1891 v Gorici (onstran meje) in je tamkaj tudi pokopan. Kako je z njegovim grobom? Povprašal bom ob prvi priložnosti. – Vendar pa ne bi bil tako nerealen predlog, da Slavistično društvo, podružnica za Gorenjsko v Kranju, da vzdiguje v pročelje hiše št. 29 v Prašah spominsko ploščo s primernim napisom:

Tu je preživel pesnik Sorškega polja Simon Jenko svojo mladost (v letih od 1839 do 1847).

V tej hiši pa je bil tudi rojen njegov mlajši brat Ivan Jenko (1853–1891), slovenski pesnik in pisatelj.

NARODNI HEROJ ZEVIK

Kdajpakdaj le tako nanese, da stopi tudi kak manjši kraj – Praše po vnanjem gotovo niso kaka prav velika vas – v splošno narodno (nacionalno) zavest. Niso pa naše Praše dale mladosti le našemu Simonu Jenku in življenja njegovemu bratu Ivanu – pač pa je bil tu tudi dom hrabrega borca v osvobodilnem boju slovenskega naroda – Vinka Zevnika, po partizansko imenovanega Viktorja Železnika.

Nanj spominja zdaj bela marmorna plošča, vzdignana v pročelje njegove hiše v Prašah št. 10 (po domače »pri Kokolcu«). Pozlačen vklesan napis pove:

Spominska plošča na hiši Praše št. 10.

V tej hiši se je rodil 28. VII. 1914. leta narodni heroj Zevnik Vinko-Železnik, komandant bataljona v VI. SNOUB J. P. Vojka. Meseca novembra 1943. leta je pri Idriji padel junaške smrti. Slava njegovemu spominu.

Vinko Zevnik je bil sprva preprost delavec. Najprej je delal na žagi in v mlinu, pozneje pa je postal zidar (po nekaterih virih je bil menda tudi priučen soboslikar in plekar?). Kot enega od najbolj zavednih vasčanov je okupator tudi njega izselil v Srbijo (v poletju 1941). Tam pa je Zevnik brž piskal stike s srbskimi partizani in se jim že jeseni 1941 pridružil. Postal je komandir Slovenske čete »Ivan Cankar« in se udeležil bojev za Užice in bojev s četniki na Ravni gori. Veljal je za enega najhrabrejših borcev.

Po direktivi se je Zevnik moral poleti 1942 vrniti v Slovenijo, da bi prevzel vodstveno mesto v zaščitni četi glavnega štaba NOB in POS. V mnogih situacijah in akcijah je pokazal Viktor Železnik izjemno prisotnost duha, iznajdljivost in drznost.

Poleti 1943 je bil Zevnik poslan na Gorenjsko, v svoje domače kraje. Tudi tu je vodil spremljevalno zaščitno četo pokrajinskega partijskega vodstva. Spet se je izkazal za nenadkriljivega borca. V še tako tvegano akcijo se je pognal z vso drznostjo. Če pa je zašel v zasedo, ni izgubljal duha-prisotnosti – in napadel je sovražnika, četudi je bil le-ta dostikrat številnejši in močnejši.

(Se bo nadaljevalo)

Streli na inženirja Petra Omana v Žabnici

1. aprila 1941. leta ob treh zjutraj je elektrostrojni inženir Peter Oman dobil telegramske pozive, naj se kot rezervni vojaški oficir nemudoma javi na vojaški komandi v Zagrebu. Z vseh vetrov je proti Jugoslaviji grozila vojna. Hitro se je pripravil, poljubil ženo in sina ter odpotoval proti Hrvatski. Skrbelo ga je, kako bo z družino med vojno.

Do Zagreba je srepro zrl skozi okno, zatopljen v obujanje spominov na minulo življenje. Spominjal se je šolskih dni v Žabnici in gimnazijskih klopi v Šentvidu pri Ljubljani. On že ve, kaj je vojna, saj je bil že maja 1916. leta mobiliziran kot mlad rezervni oficir avstro-ogrske vojske. Videl je teči kri in gomilo padlih vojakov. Tudi on sam je bil ranjen v nogo.

Po vojni se je zabil v knjige, študiral je v Ljubljani in Brnu, kjer je 1922. leta diplomiral za elektrostrojnega inženirja. Dve leti je bil zaposlen v Beogradu, potem pa se je za stalno naselil v Mariboru.

Rad se je spominjal na prvo srečanje s svojo ženo Irmo. Njeni starši so se v prvem letu prve svetovne vojne preselili iz Gorice na Primorskem v Maribor. Ko sta se spoznala, je bila Irma že učiteljica. In če bo vojna, se bosta še kdaj srečala? Kar streslo ga je ob tej misli, da se je spet zdramil, in glej, že je bil v Zagrebu.

Izbruhnila je vojna, sledil je zlom jugoslovanske vojske in čez deset dni je bil Oman že spet pri družini v Mariboru. Po mestu so se že šopirili Nemci.

»Irma, pri mariborskih nemčurjih sem na slabem glasu. Hitro se moramo preseliti na moj dom v Žabnico,« je dejal in že začel pripravljati opremo. Skoraj vse so pustili v Mariboru, tako hitro so morali odpotovati v Žabnico.

Družina se je podala na trnovo pot, najtežje breme pa je nosil gospodar družine. Avgusta 1941. leta je prevzel službo kot vodja števčnega oddelka v elektrarni na Črnučah. Vohuni so res hitro delovali. Že čez teden dni so prišli kamniški gestapovci in ga odpeljali v zapor. Zakaj, tega še danes nihče ne ve. Na posredovanje takratnega direktorja so ga čez tri tedne izpustili. In tako se je Oman spet vsak dan vozil iz Žabnice v službo na Črnuče.

Prvo srečanje z gestapovci mu ni odvzelo poguma. Nasprotno, takoj po vrnitvi iz kamniškega zapore se je v domači vasi lotil organiziranja osvobodilne fronte. Po podatkih, ki jih navaja Jože Sifrer v knjigi Mladost na vasi, je bil inž. Oman edini član komunistične partije v Žabnici. V bližnji vasi Dorfarji je bil član KPJ še Anton Berčič, pri katerem so se kmalu po kapitulaciji oglasili Stane Žagar, Vida Tomšičeva in Mira Svetinova.

Na pobudo inž. Petra Omana in profesorja – pisatelja Toneta Sifrerja je bil prve dni oktobra 1941. leta v Omanovem stanovanju sklican ustanovni sestanek OF v Žabnici. Sestanka se je udeležilo pet članov, če ne štejem gostiteljice sestanka Omanove žene Irme. Razen Janeza Sifrerja, po domače Polenca, so vsi drugi udeleženci sestanka žrtvovali svoja življenja. Železničar Milan Zlatnar in profesor Tone Sifrer sta bila ustreljena 20. aprila 1942. leta v Mauthausnu. Ključavničar Anton Berčič je bil ustreljen 11. aprila 1942. leta v Dragi pri Begunjah, Omana pa je umorila črna roka.

Maja 1942. leta so Omana drugič aretirali in odpeljali v begunjske zapo-

re. Od tam so ga poslali na prisilno delo v Celovec. Ob koncu 1943. leta se je vrnil v Žabnico, od koder se je spet vsak dan s kolesom vozil na delo v Črnuče; po dežju in snegu, burji in žgočem soncu.

Omanova žena Irma, ki sedaj živi na Zaloški cesti v Ljubljani, mi je tako kot številni drugi spet zatrdila, da sta z možem slutila bližajoče se zlo.

»Bila je lepa jesenska nedelja, 26. novembra 1944. leta. Celo dopoldne je mož vneto in z veseljem urejeval okolično hišo, pospravljal in čistil garažo, brisal prah po sobah, pregledoval svoje akte, kot da se odpravlja na dolgo potovanje. Po kosilu je odšel na obisk k prijateljem in k svojemu bratu, ki se je pred Nemci in domobranci skrival v bunkerju. Kot da bi od njih jemal slovo. Medtem je meni doma, nehote in ne vem, zakaj, šinila v glavo grozna misel: Ali imam pripravljeno črno obleko?

Ko se je mož vrnil, sva šla skupaj s sinom Igorjem na obisk h Gregorčevim v Spodnjo Žabnico. Gospodar te hiše in moj mož sta bila sošolca v prvem razredu gimnazije.

Vrnili smo se nekaj minut pred osmo, ko je bilo že temno. Sin Igor je odhitel po mleko na očetov dom, mož pa je zapeljal kolo v garažo. Hotela sem odpreti vhodna vrata, v rokah sem že držala ključ, ko sta se iz teme izvila dva moška in me vprašala, kje je moj mož. Takoj bo prišel, sem odvrnila in ju dobro pogledala, kolikor se je to v temi sploh dalo. Eden je bil oblečen v bel jesenski plašč, drugi pa je bil menda v uniformi, kajti na njegovi glavi sem dobro videla vojaško kapo.

Ko se nam je približal mož, mu je tisti v plašču rekel: Z nama morate do železniške proge, ker vas tam čaka komandant. Mož se je začudil, zakaj in kdo naj bi ga čakal na samotnem kraju. Zahteval je, naj pokažeta osebne izkaznice.

Kaj vam jih bova kazala, sta nejevoljno odgovorila, komandant bi vas rad le opozoril, da vas bodo Nemci v kratkem zaprli. Še je čas, da greste v ilegalo. No, o tem se boste pogovorili s komandantom. Opazila sem, da eden izmed njiju namerno zavija na hrvatsko govorico. Dobro, šel bom z vama, samo preobleč se grem, je dejal mož. Naše stanovanje je bilo v zgornjih prostorih. Midva sva šla po stopnicah naprej, neznanca pa za nama.

Sumljiva sta, sem zašepetala možu. Za nama je nekaj škrtnilo. Ozrla sem se in videla, da ima eden izmed njiju v rokah pištolo. Zanesljivo ga je hotel ubiti že kar tukaj na stopnicah, pa mu je naboj odpovedal.

V globoki zidni omari v kopalnici je imel mož skrit radioapar. Ker je menil, da bosta neznanca morda opravila preiskavo, je hitro smuknil v kopalnico in ga zakril. Eden od neznancev je pohitel za možem v kopalnico, drugi pa za menoj v dnevno sobo. Že sem hotela prižgati luč, ko me je udaril po roki, rekoč: Bomo raje kar v temi. Medtem se je vrnil sin z mlekom, iz kopalnice pa se je slišalo prerivanje. Verjetno je hotel neznanec z udarcem pištole po glavi neslišno ubiti moža. Naenkrat so tresknila vrata kopalnice, iz katere je pritekel mož, za njim pa neznanec. Mož se je zaprl v kuhinjo, in če bi bil tedaj z notranje strani v vratih ključ, bi jih zaklenil ter skočil skozi okno. Tako pa je pritiskal ključko navzgor, toda neznanca sta se zalela v vrata, da so se odprla. S sinom sva stala na hodniku, ko je odjeknil dolg rafal.

Črnorokca sta zbežala po stopnicah, jaz in sin pa za njima k sosedu. Od tam sem odšla na meško orožniško postajo in prijavila umor.

Še isti večer je prišel komandir orožniške postaje, poslušal mojo izpoved, nato pa porogljivo bleknil: Schwarze Hand!

Na stopnicah smo dobili partizansko kapo, ki jo je eden od morilcev namerno 'izgubil' med begom. Jasno nam je bilo, da sta neznanca namerno odrgla kapo, ki naj bi rabila kot dokument, da so bili atentatorji partizani.

Deset dni pred tem dogodkom je atentator v belem plašču v Kranju ubil Mirka Rusa. Brez dvoma je v obeh primerih, pri Rusu in Omanu, vmes isti storilec. Zločin gre pripisati domobranski črni roki, morilec pa je prišel iz Ljubljane; za varstvo mu je bil dodeljen član tajne domobranske obveščevalne službe iz bližnje domobranske postojanke. Atentatorju iz Ljubljane je odpovedala pištola, zato je Omana ubil domobranec z brzostrelko (tisti, ki je imel na glavi partizansko kapo) s sedemnajstimi naboji v prsi. Omanova žena je dobro videla, da je bil leta v uniformi, in da je zagotovo imel v žepu domobransko kapo, ki si jo je po opravljeni nalogi nadel na glavo.

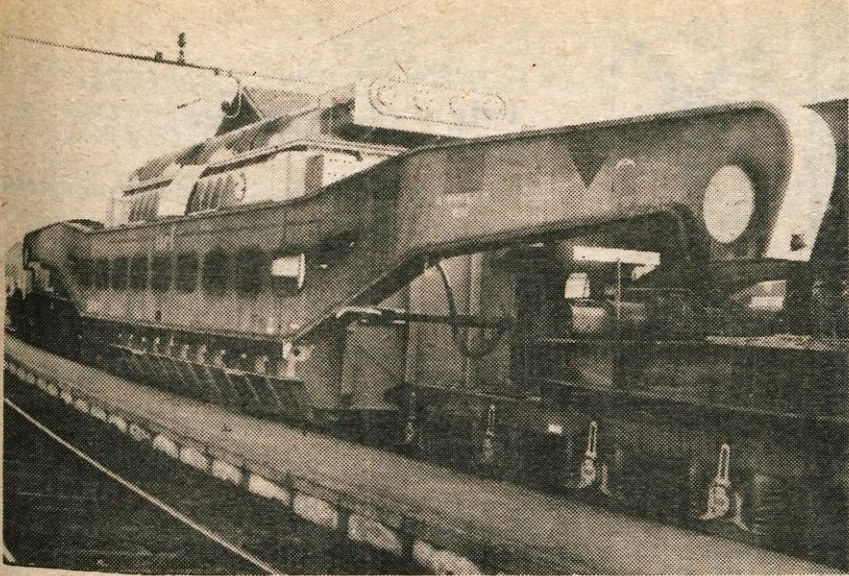
Inženir Peter Oman-Petkov je bil rojen 18. julija 1898. leta v Žabnici kot sin posestnika. O njegovem delu za partizane in zaveznike najbolj prepričljivo govori izjava nekdanjega partizanskega obveščevalca. Dve leti po vojni je sekretar divizijskega vojnega sodišča na Reki poročnik Alojz Hafner napisal izjavo, v kateri med drugim pravi:

»Tovariš Peter Oman, s partizanskim imenom Petkov, je deloval na terenu kot organ naše obveščevalne službe. Po naših navodilih je večkrat potoval na Koroško, kjer je poleg svojega poklicnega dela za nas zbiral podatke vojaškega, ekonomskega in političnega pomena. Kot strokovnjak za elektrotehnično industrijo in električne naprave je imel zelo dober uvid v razpored te industrije in naprav. Kot tak mi je 1944. leta pošiljal obširne, izčrpne in natančne podatke o elektrarnah, električnih napravah, novogradnjah in električnem omrežju v južni in vzhodni Avstriji, na Koroškem, Štajerskem in Gorenjskem. Razen tega mi je pošiljal podatke o vojaški oborožitveni industriji na tem področju. Ta poročila smo prek zveznega angleškega oficirja pri IX. korpusu pošiljali na vrhovno zavezniško poveljstvo za Sredozemlje, le-to pa je podatke uporabilo pri načrtih za bombardiranje teh objektov...

Predvideno in dogovorjeno je bilo, da bo tovariš Oman odšel v ilegalo, brž ko ne bo več mogel nemoteno delovati na terenu, vendar je to odlašal zaradi slabega zdravja...

Sin Petra Omana Igor je šel po očetovih stopinjah in je elektroinženir v Ljubljani.

Odlomek iz knjige Jožeta Vidica Po sledovih črne roke, ki je letos izšla pri založbi Borec. Zaradi izrednega zanimanja, saj je knjiga pošla, se je založba odločila za ponatis. Ponatis bo izšel decembra.

REKORDNI TOVOR NA NAŠI ŽELEZNICI — Šestnajstosni vagon (običajni so štirostni) Železniškega transportnega podjetja iz Ljubljane je v torek popoldne pripeljal na škofjeloško železniško postajo najtežji tovor, kar jih je po vojni potovalo po jugoslovanskih železnicah. Gre za transformator, ki ga je za Savske elektrarne izdelala tvrdka Italtrafo iz Milana. Transformator je težak 177 ton, skupna teža tovora in vagona pa doseže 270 ton. Prevoz takega tovora je terjal od železničarjev posebne ukrepe in spremstvo. Transport je potekal brez zastojev. (jk) — Foto: F. Perdan

Tretja knjiga zbornika Jeklo in ljudje

Pred kratkim je izšla tretja knjiga zbornika Jeklo in ljudje. Knjigo, ki je izšla v nakladi 1500 izvodov, je tiskalo GP Gorenjski tisk Kranj, prinaša pa sestavke več avtorjev. Knjiga je izšla v času, ko na Jesenicah praznujejo 40-letnico stavke, 30-letnico osvoboditve in 25-letnico samoupravljanja in je tudi vsebinsko posvečena tem pomembnim jubilejem.

D. S.

Preložena razstava

Bohinjska Bistrica — Po programu kulturne akcije bi morali pripraviti razstavo slik in dokumentov Stavkovno gibanje na Gorenjskem 1935. leta pred dnevi tudi v Bohinjski Bistrici. Tjakaj naj bi jo prenesli iz osnovne šole A. T. Linhart v Radovljici že 27. oktobra. Zaradi kasnejših dogovorov oddelka za delavsko gibanje pri Tehniškem muzeju Železarne na Jesenicah z organizatorji iz Škofje Loke pa do postavitve razstave v Bohinjski Bistrici ni prišlo. Razlog za to je, ker v Škofji Loki pripravljajo večje proslave v Seširju in v nekaterih drugih podjetjih. Te proslave so bile načrtovane že prej. Razen tega velja poudariti, da tudi kulturna skupnost Škofja Loka prispeva za to akcijo enak delež sredstev kot ostale gorenjske kulturne skupnosti.

Glede na okoliščine, ki so pri tej razstavi botrovale že v Kropi, kjer je tudi ni bilo mogoče postaviti, bi bilo prav, da bi se v prihodnje pravočasno dogovorili o spremembah in potrebah v celotni gorenjski regiji.

JR

PECIVO
Triglav

TOZO
Triglav
n. sub. o.
LESCE

**MEDENI
KOLAČ**
rok
trajnosti tri
mesece

alpina žiri
made in yugoslavia

Art. 8246
Barva: črna, rdeča, zelena

Art. 8255
Barva: črna, trj

Art. 8253
Barva: črna, trj, zelena

Predstavljamo vam ženske modele iz naše bogate kolekcije za jesen

Prvo helikopter- sko postajališče

Mojstrana — V nedeljo, 26. oktobra, so člani gorske reševalne službe iz Mojstrane pripravili v dolini Vrat pod Stenarjem vajo reševanja ponesrečencev in pri tem pokazali vse možne oblike reševanja iz stene. Teden dni pred tem pa so mojstranški alpinisti s prostovoljnim delom zgradili prvo helikoptersko postajališče v bližini Aljažvega doma. V prihodnje nameravajo prostovoljno zgraditi še več takih pristajališč, in sicer na Bukovju, nekje na področju med Stenarjem in Škrlatico ter v okolici Plamenic.

D. S.

Bomo v Preddvoru dovolili?

Ne moremo razumeti, da je z novim urbanističnim načrtom tudi v Preddvoru planirano, da se 12 hektarov najlepše obdelovalne plodne zemlje, njiv in travnikov spremeni v naselje.

Ce pogledamo Gorenjsko, žal ugotovimo, da je že precej dobrih njiv in travnikov spremenjenih v naselja, čeprav je še dovolj »gmajna« in nerodovitne zemlje. Gradnje na taki zemlji ne smemo več dovoliti nikomur, pa naj bo zamera še večja. Vprašujemo se, ali je za Preddvor res potrebno odobriti kar 12 hektarov za zadržavo. Smo za ureditev urbanističnega načrta, zato v ta namen predlagamo 6 hektarov severozahodnega dela, kjer je »gmajna« in grmovje. Menimo, da je za naš kraj to dovolj.

Tudi po pritožnem članku v ljubljanskem Dnevniku dne 6. oktobra 1975 »Naš urbanizem« in v Kmečkem glasu dne 15. okt. 1975 »Kam bomo stisnili kmetije« lahko ugotovimo, da nastajajo velika nezadovoljstva pri kmečkem prebivalstvu zaradi nerazumevanja urbanistov. In kdo je kriv za to?

Urbanisti delajo nezadovoljstvo prav sedaj, ko se je treba boriti za vsak kosček plodne zemlje, kot posmeh tistim, ki se trudimo, da bi čim več pridelali hrane, kar je tudi svetovni problem. Najpriluhnejo skrbi naših kmečkih ljudi, kako vlagajo svoj trud, svoje žulje v zemljo ne samo za sebe, pač pa v prid vse družbe. V našem kraju je lastnica zemlje uredila res lep sadovnjak pred desetimi leti. Koliko je bilo za to finančnih stroškov in vloženega truda, da sedaj bogato rodi. Mar ni škoda, da se taka zemlja spremeni v naselje? Se bi lahko naštevali primere o vlaganju tega prebivalstva v stroje in kmetijsko mehanizacijo. Vsi smo začuden, kako je dala svoj pristanek za tak načrt kmetijska zemljiška skupnost občine Kranj, ki pozna potrebe in strukturo našega kraja in okolice. Kako to tolmačijo kmečki delegati, da se tak načrt odobri?

Nimamo se koga bati, če javno povemo, da ne bomo dovolili, da bi se obdelovalna zemlja spremenila v naselje, saj je bilo v našem kraju že dosti uničenega. Zato obsojamo vse tiste, kateri so ta osnutek pripravili. Sredi julija letos je bil v OŠ Matija Valjavec zbor volivcev, kjer je bilo dosti pripomb in predlogov za ureditev urbanističnega načrta. Koliko bodo upoštevane pripombe delovnih ljudi, bomo videli.

Upamo, da bodo pristojni organi dobro pregledali urbanistični načrt in predlagane spremembe zanj preden bo dokončno odobren.

Silvo Vidic
Preddvor 32

Ljubljanska banka

svet delovne skupnosti
Ljubljanske banke, podružnice
Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- šefa oddelka — strokovnega svetovalca za kreditiranje OZD**
Pogoji: visoka šola ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj
- šefa odseka — analitika kreditno denarnega poslovanja**
- analitika finančnega poslovanja OZD**
Pogoji za delovni mesti pod 2. in 3.: visoka šola ekonomske smeri in 4 leta delovnih izkušenj
- referenta poslov. sredstev in stroškov delovne skupnosti**
- knjigovodje funkcionalnega knjigovodstva**
Pogoji za delovni mesti pod 4. in 5.: štiri-letna srednja šola ekonomske, komercialne, upravno-administrativne smeri ali gimnazija z zaključnim izpitom in tri leta delovnih izkušenj
- blagajnika dinarske blagajne**
- dveh statistikov**
referenta za dinarsko varčevanje
Pogoji za delovna mesta pod 6. in 7.: štiri-letna srednja šola ekonomske, komercialne, upravno-administrativne smeri ali gimnazija z zaključnim izpitom in dve leti delovnih izkušenj.

Delo na delovnem mestu referenta za dinarsko varčevanje poteka v dveh izmenah.

8. kvalificiranega delavca tehnične stroke

Pogoji: kvalifikacija in dve leti delovnih izkušenj

- snažilke vratarja s polnim delovnim časom**
- vratarja s skrajšanim delovnim časom**

Pogoji: nepopolna osemletka

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Kandidati za delovna mesta na poslih s prebivalstvom, ki so iz drugih jezikovnih območij morajo pogovorno obvladati slovenščino.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom sprejema oddelček organizacije in splošnih poslov v Ljubljanski banki, podružnici Kranj, Cesta JLA 4 do 10. novembra 1975. Prijavljeni kandidati bodo pisмено obveščeni o izbiri najkasneje v 30 dneh po roku za prijavo.

Spominska vožnja ob spomenikih

Jesenice — Avto-moto društvo Jesenice je 30. obletnico osvoboditve počastilo na ta način, da so na svojo pobudo in s sodelovanjem občinskega odbora ZZB NOV Jesenice pripravili spominsko vožnjo ob spominskih obeležjih v občini, razen tega pa so sklenili, da poslej skrbe za obeležje na Potokih, kjer sta padla Jože Šavli in Ivan Kavčič.

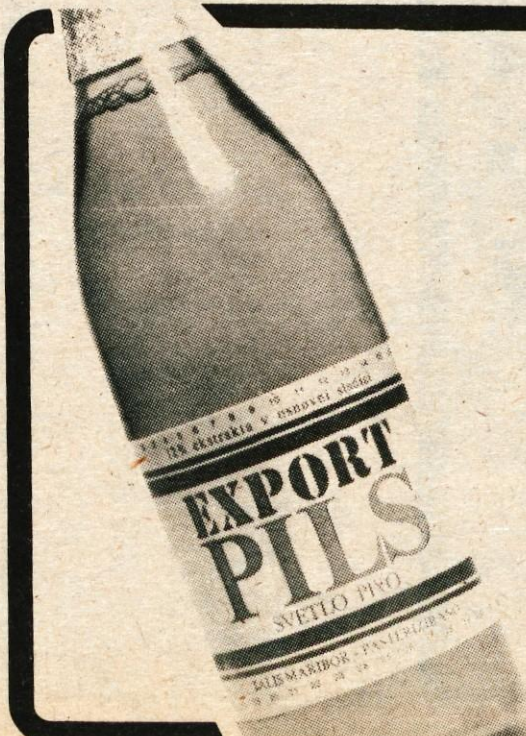
Spominske vožnje se je udeležilo 30 članov Avto-moto društva v dvajsetih avtomobilih. Najprej so položili venec na Potokih, nato pa na Obranci, v Radovni, v Jasni in Kranjski gori in na Vršču. Sklenili so, da bodo spominske vožnje ob

spominskih obeležjih organizirali vsako leto.

D. S.

Srečanje planincev-poštarjev

Jesenice — V nedeljo, 26. oktobra, je bilo v dolini Vrat ob Aljaževem domu prvo srečanje planincev-poštarjev iz jeseniške in radovljiške občine. Po krajšem kulturnem programu so poslušali kratko obvestilo o razvoju planinstva in alpinizma v tem kraju, nato pa so si ogledali reševalno vajo, ki so jo pod Stenarjem pripravili člani gorske reševalne službe iz Mojstrane. D. S.

PIVO MED PIVI
ČAKA NA VAŠO OCENO

BRUXELLES 1974
AMSTERDAM 1975
PONOVO ZMAGOVALEC
SVETOVNEGA
IZBORA PIV!
HP TALIS

Nasip Fužine ob neposredni bližini stanovanjskega naselja na Javorniku pri Jesenicah namerava jeseniška Železarna čimprej urediti tako, da prebivalci ne bo več motil prah, ropot, predvsem pa bodo varni pred eksplozijami.

Železarna Jesenice je namenila 36 milijonov dinarjev za nabavo novih strojev in opreme, da bi zagotovili boljše izbiranje železa iz žlindre in dokončno uredili okolico ob nasipu

Kmetijsko živilski kombinat Kranj
TOZD Komercialni servis Kranj
z n. sol. o.

Skladišče gradbenega materiala
HRASTJE, tel. 21-611

Graditelji !

Nudimo vam po konkurenčnih cenah gradbeni material:

- stavbno pohištvo (okna, vrata) »Inles«
- parket
- cement
- betonsko železo
- hidrirano apno
- strešnik »Novoteks«
- betonske mešalce 100 l

Pri nakupu stavbnega pohištva »Inles« vam nudimo 5 % popusta.
Izkoristite ugoden nakup.

Nasip ogroža

Žareči odpadni material, ki ga Železarna odlaga na nasipu nedaleč stran od stanovanjskih hiš na Javorniku pri Jesenicah, upravičeno vznemirja prebivalce, v imenu katerih je krajevna skupnost zahtevala odgovor o nadaljnji ureditvi nasipa. Moti jih predvsem ropot, ki nastaja ob tolčenju ob žlindre »banje«, nevshečni prah, vročina, posebno pa eksplozije, ki ob praznjenju »banj« neizbežno nastajajo.

Nasip Fužine se je pred dvema letoma približeval za 1,6 metra na mesec, v zadnjih mesecih letošnjega leta pa že kar za 3,3 metra na mesec. Kako torej nasip zaustaviti? Kaj načrtuje jeseniška Železarna?

PROBLEM JALOVINE

Pri proizvodnji jekla se pojavlja problem jalovine (žlindre in drugih odpadkov), ki jo sodobna tehnologija že uspešno predeluje in nadalje koristno uporablja, tako da iz žlindre odstranijo jeklo in železo. V Železarni take sodobne tehnologije žal še ni, zato jalovino odlagajo na nasip. Vendar pa že razmišljajo, kako bi uredili gospodarstvo žlindre in so zato že imenovali posebno komisijo, ki si je sodobno predelovanje ogledala v sosednji Avstriji, v železarni Alpine VOEST.

Poleg strojev, ki so potrebni za tehnologijo gospodarstva žlindre, bo Železarna še ta mesec začela urejati nasip ob stanovanjskih hišah. V spodnjem delu bodo zgradili oporni zid, obenem pa bodo vzhodni del zgradili v stopničasti obliki ter ga pozelenili in posadili z drevjem.

ODLAGALIŠČE PROTI SAVI

Mehanizacijo in naprave bodo postavili najprej na jugovzhodni del sedanjega nasipa, pozneje pa vzporedno z železniško progo, ki povezuje obrate na Fužinah z obrati na Beli. Prostor ob sedanjem nasipu do stopničastega zaključka bodo zapolnili v dveh, treh letih, pozneje pa bodo poiskali novo, boljše mesto za odlaganje proti strugi Save, kjer bi lahko odlagali nekaj let.

Naprave in tehnologija žlindre bodo Železarno veljali 36 milijonov dinarjev, zamisel pa bodo uresničili v naslednjih letih. Zdaj pa so prenehali odlagati z vrha nasipa ter zmanjšali ropot po »banjah« ter z nekaterimi drugimi ukrepi poskrbeli, da bo okolje čim manj onesnaženo in zavarovano pred eksplozijami.

D. Sedaj
Foto: F. Perdan

triglav

Razpisna komisija
Triglav konfekcije
Kranj

razpisuje prosto vodilno delovno mesto
sekretarja — pravnika

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko strokovno izobrazbo pravne smeri, 1 leto delovnih izkušenj v gospodarstvu, poznavanje delovnega in gospodarskega prava in znanje enega tujega jezika;
- da ima ustrezne osebnostne, družbenopolitične in moralnoetične vrline, ki zagotavljajo pravilen odnos do samoupravne socialistične družbene ureditve ter sposobnost za razvijanje samoupravnih odnosov s polno odgovornostjo do dela in delavcev.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema 15 dni po objavi razpisna komisija Triglav konfekcija Kranj, Savska c. 34.

VATROSTALNA

Zenica

TOZD OTS II Jesenice

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

razglašuje prosto delovno mesto

vodje službe za varstvo pri delu

Pogoji:

varnostni inženir ali inženir I. stopnje tehnične stroke z izpitom iz varstva pri delu po I. programu inženir I. stopnje tehnične stroke, ki bi bil pripravljen opraviti izpit iz varstva pri delu po I. programu

Osebnih dohodkov po samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in sredstev za osebne dohodke.

Prijave pošljite v 10 dneh po objavi razglašanja. Informacije dobite po telefonu 81-743.

Grafično podjetje

Gorenjski tisk Kranj

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. vodje službe kakovosti
3. 2 strojnih tehnikov
3. knjigovodje osebnih dohodkov

Pogoji:

pod 1.: višja grafična šola;
pod 2.: srednja tehnična šola — strojna smer in 5 let prakse;
pod 3.: srednja ekonomska šola in 3 leta prakse.
Prijave oddajte v tajništvo podjetja Gorenjski tisk Kranj, Ul. Moše Pijadeja 1 do vključno 10. novembra.

Emona Ljubljana

TOZD Maloprodaja Ljubljana

razglašuje prosto delovno mesto:

točajke

za Market Stražišče

Pogoj: KV gostinska delavka z nekaj let delovnih izkušenj in poskusno delo 2 meseca.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: Emona Ljubljana, kadrovska služba, Ljubljana, Kidričeva 13.
Rok za sprejem ponudb je 15 dni po objavi.

Tekstilni center Kranj

TOZD Tekstilna tovarna Zvezda

razpisuje prosti delovni mesti

1. komercialista
2. referenta za varnost

Pogoji:

pod 1.: višja strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali tekstilne smeri s triletno prakso ali srednja strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali tekstilne smeri s 5-letno prakso;
pod 2.: višja strokovna izobrazba — varnostni inženir z 1-letno prakso v industriji ali srednja strokovna izobrazba tekstilne ali tehnične smeri z opravljenim tečajem iz varstva pri delu ter 3-letnimi izkušnjami v industriji.

Prošnje z dokazili o strokovnosti, zahtevani praksi in izpolnitvi pogojev razpisa pošljite na naslov: Tekstilni center Kranj, TOZD Tekstilna tovarna Zvezda, Kranj, Savska c. 46, p. p. 128.

Ekskluzivna prodaja
novega pohištvenega programa
GORICA
po posebni ceni

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Ugodno prodam ŠTEDILNIK na dva in ročno ČRPALKO za vodo. Polica 12 pri Naklem 5954
Prodam TELICO v osmem mesecu brestov, težko simentalo, KRAVO po izbiri, lahko KOBILO, staro 5 let ali menjam za starejšega konja in lahek GUMI VOZ. Visoko 90, Senčur 5955
Prodam motorno SLAMOREZ-NICO (špajzer). Sp. Brnik 10, Cerklje 5956
Prodam KRAVO po izbiri. Zg. Brnik 36, Cerklje 5957
Prodam po ugodni ceni BUKOVA DRVA. Ambroz 6, Cerklje 5958
Prodam šest tednov stare PRAŠICE. Šmartno 27, Cerklje 5959
Prodam sedem tednov stare PRAŠICE. Glinje 13, Cerklje 5960
Prodam dve KRAVI po izbiri. Sp. Brnik 27, Cerklje 5961
Prodam dve breji KRAVI po izbiri. Zg. Brnik 15, Cerklje 5962
Prodam težkega KONJA, ki bo star štiri leta. Lenart 4, Cerklje 5963
Prodam devet mesecev brejo KRAVO, ki bo tretjič telila. Glinje 12, Cerklje 5964
Prodam BIKO, 15 mesecev, in štiri po 3 mesece stare. Lenart 6, Cerklje

Pozor, purani!

V petek in soboto, 7. in 8. novembra, razprodajam domače purane.

Klanšek Vili, Brezje 76 a, telefon 75-395.

Prodam suha DRVA in strešno OPEKO bobrovec. Sp. Bela 9 5966
Prodam 6 tednov stare PRAŠICE. Kodras, Selo 33, Zirovnica 5967
Prodam 4000 kg REPE, izredno lepe za lupljenje in kisanje. Sp. Brnik 3, Cerklje 5968
Ugodno prodam cementno strešno OPEKO — špičak, dimenzije 49x37 cm. Urbanc Jože, Bled, Zagoriška 7
Poceni prodam ŠTEDILNIK in PEČ küppersbusch. Pogačnik Franc, Sp. Besnica n.h.
Prodam dva PRAŠICA — bekona, 60 do 70 kg. Gorica 7, Radovljica
Prodam KRAVO simentalo, 7 mesecev brejo. Silar Slavko, Virmase 4, Škofja Loka 5971
Prodam zakonsko SPALNICO z žimnatimi vložki, dobro ohranjeno. Cena ugodna. Dolenc, Cesta talcev 22, Škofja Loka 5972
Strešno OPEKO špičak, 2700 kosov, dobro ohranjeno, prodam po 1,50 din. Pokorn, Pot na Jošta 16, Kranj 5973
Prodam HLADILNO SKRINJO — 300 l, letnik 1973. Prevc Antonija, Vašče 8, Radovljica 5974
Prodam KONJA. Ažman Jože, Ribno 42, Bled 5975
Prodam delovnega VOLA, 400 kg težkega. Knific Janko, Podljubelj 23
Prodam KOBILO, staro, 450 kg in TELICO, brejo 8 mesecev. Visoko 90
Prodam oljno PEČ POTEZ. Ul. Moša Pijade 9/15, Kranj 5978
GRADBENI NACRT za dvoetažni prizidek nad dvema garažama (štirisobno stanovanje), prodam. Sosič, Ručigajeva 14, Kranj 5979
Na razpolago imamo še lepo izbiro KRIZANTEM — velikocvetnih, pajkovcev, marjetk in lončnih. Vidic, Lesce, Na Trati 16, v bližini gostilne Ažman (Tulipan) 5890
ŠIVALNI STROJ veritas v svetli omarici prodam za 750,00 din. Sosič, Ručigajeva 14, Kranj 5891
Prodam sadike MAGNOLIJE in MAHONIJE. Debelak Marija, Ručigajeva 18/a, Kranj 5870
Prodam nov GORILNIK za centralno peč znamke KALOMAT z garancijo. Draksler, Zasavska 42, Kranj 5871
Prodam HRASTOVE PLOHE. Luže 17, Senčur 5892
Prodam ZAJČNICO in PLEMENSKE ZAJCE blekten. Ječnik Ivan, Hrastje 175, Kranj 5893
Prodam PUJSKE. Janša Janez, Zasp 45, Bled 5894

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavak: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, kopirarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malo-oglasni in naročniški oddelki 21-194. — Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 1,50 dinarja. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Prodam 9 mesecev BREJO KRAVO bohinjko, ki bo drugič telila. Valant Jože, Bodešče 5, Bled 5896
Prodam malo rabljeno KOSILNICO za pasqvali (bočno). Muhovec, Hraše 32, Lesce 5897
Prodam delovnega VOLA. Sr. Bela 4, Predvdor 5898
Prodam TELICO pred telitvijo in eno za zakol. Sr. Bela 16, Predvdor
Prodam malo rabljeno PEČ küppersbusch. Savska 6, Kranj 5900
Prodam lepa zimska JABOLKA po nizki ceni. Strahinj 61, Naklo
Ugodno prodam SALONIT PLOŠČE 120x90 cm. Jenko Valentin, Gregoričeva 27, Čirčiče, Kranj
Prodam jedilni KROMPIR igor. Breg 4 pri Križah 5902
Prodam VOLA, 400 kg težkega. Stirpnik 10, Selca 5903
Prodam japonski PLETILNI STROJ empisal 313, norveški z vzorci. Telefon 75-941 5904
Prodam mizarsko DELOVNO MIZO (ponk). Hraše 14, Smlednik
Prodam električni ŠTEDILNIK, nizki električni ŠTEDILNIK in ŠTEDILNIK na drva ter DIVAN. Rogelj Pavla, Drolčev naselje 21
Prodam KONJA, vajelega kmečkih del. Tavčar Ivanka, Zabreznica 24, Zirovnica 5907
Prodam 7 tednov stare PRAŠICE. Zg. Veterno 1 5908
Prodam 5 PETELINČKOV »CVERGELNO«. Petrič Ana, Trata 1, Cerklje 5909
Ugodno prodam novo PEČ ZA CENTRALNO kurjavo, cevna izvedba, 35.000 kalorij. Ogled možen vsak dan. Žabnica 24 5910
Okrasne ČESMINE, primerne tudi za živo mejo, prodam. Informacije na telefon 21-000, Kranj
Prodam kombinirani ŠTEDILNIK — 2 plin — 2 elektrika, ŠTEDILNIK na trda goriva, OLJNO PEČ emo, emajlirano POMIVALNO MIZO in otroški ŠPORTNI voziček. Stražiška ul. 15 b 5912
Prodam KRAVO po teletu in suha BUKOVA DRVA. Sr. Dobrava 4, Kropa 5913
V petek in soboto dopoldan bo RAZPRODAJA KRIZANTEM po 10 din. Ing. Gomzi, Podbrezje 58, Duplje 5914
Prodam nov KASETNI TRANZISTOR grundig C 6000. Tel. 42-034
Prodam KLAVIRSKO HARMONIKO 40 basov in KITARO za 12 strun. Cena 1500 din. Trboje 55 5916
Prodam MLADO KRAVO s teletom ali brez ali zamenjam za KRAVO ZA ZAKOL. Sr. Bela 21, Predvdor 5917
ŠTEDILNIK, emajliran, na drva, poceni prodam. C. na Klanec 22, Kranj 5918
Prodam več PRAŠICEV po 60 kg težkih in enega za zakol. Strahinj 69, Naklo 5919
Prodam 3000 kg suhe OTAVE. Lahovčič 47, Cerklje 5920
Prodam dobro ohranjen GUMIVOZ in obračalni SONCE ter več KMEČKIH ORODIJ. Bučan Marjeta, Vižmarska pot 28, Šentvid nad Ljubljano 5921
Prodam zimsko JABOLKA. Jama 3, Kranj 5922
Poceni prodam dobro ohranjeno DNEVNO SOBO. Prešern, Golnik št. 55 5923
Prodam KRAVO po izbiri. Srednja vas 14, Golnik 5924
Prodam KAVČ. Gorjup, Kuratova 24, Kokrica 5925
Prodam otroški športni VOZIČEK in 2 naglavna NASLONJACA za v avto. Žbogar, C. 1. maja 65, Kranj 5926
Prodam OLJNO PEČ emo. Hrastje 130, Kranj 5927

vozila

Ugodno prodam FIAT 750, letnik 1969, v voznem stanju. Medja, Log 10, Boh. Bistrica 5895
Ugodno prodam odlično ohranjeno ZASTAVO 750, stroj in ostalo generalno obnovljeno. Kidričeva 26, Pavlič 5980
Ugodno prodam MOTOR EM-2 TZS 125, letnik 1974. Glinje 1, Cerklje 5981
ŠKODO 1000 MB, letnik 1969, z radijskim aparatom in zimskimi gumami prodam. Registrirana do avgusta 1976. Šubic, Radovljica, Prešernova 14 5982
Prodam ZASTAVO 850. Demšar, Log 3, Škofja Loka 5983
Prodam NSU 1200. Vprašati telefonično 23-452 popoldan od 14. ure dalje. Žvab Olga, Valjavčeva 4, Kranj 5930
Po ceni 3000 din prodam dve SKODI 1000 MB po delih ali komplet. Ena je v voznem stanju. Figovec, Zirovnica 56 5931
Kupim AVTO do 1200 ccm, starega do 2 let. Štravs Andrej, Koprivnik 11, Boh. Bistrica 5932
Prodam prvo PREMO za princa 1000 in dvoredni PLETILNI STROJ singer. Štravs Aldo, Finžgarjeva 2, Lesce, telefon 75-565 5933
Prodam ZASTAVO 750, letnik 1969. Ogled vsak dan. Kirn, Golnik št. 16 5934

Prodam avto ZASTAVA 750, letnik 1969. Ogled v soboto od 9. do 12. ure. Ostale dni od 15. do 18. ure. Fluher Franc, Partizanska c. 45, Šk. Loka 5935
Prodam 5 novih AVTOPLAŠČEV 6,15x13, po 250 din kos, PEČ ZA CENTRALNO OGREVANJE za 2000 din, malo rabljeno, in hokejske DRSALKE, nove št. 38 za 200 din. Frelj, Behtarjeva 39, Senčur 5936
Prodam STROJ Z MENJALNIKOM za zastavo 750, letnik 1969 in 4 ZIMSKE GUME z obroči za tavnusa 17 M. Sp. Brnik 36, Cerklje
Prodam rabljeno PRIKOLICO za osebni avto. Cegelnica 19, Naklo

Obiščite novo odprto restavracijo na letališču v Lescah

Domače specialitete, solidna postrežba, zmerno cene. Sprejemam naročila tudi za skupine za zaključene družbe in poroke
Za obisk se priporoča restavracija KREK SLAVKO na letališču Lesce pri Bledu.

kupim

Kupim OREHOVE HLODE. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Hlodovina« 5928
Kupim SLAMO ZA STREHO 50 kv. m. Iščem KROVCA. Kos Ciril, Klanc 35, Komenda, telefon 841-048 5929
Kupim mizarsko KOMBINIRKO ter »FREZO« za pasqualija. Zupan, Leše 16, Tržič 5880
Kupim CIRKULARKO za žaganje drv za domačo uporabo. Naslov v oglasnem oddelku 5881
Kupim vprežno SEJALNICO za žito. Naslov v Turističnem društvu Škofja Loka 5984
Trajno žarečo PEČ küppersbusch kupim. Tratnik, Pot na Jošta 26, Kranj 5985

stanovanja

Študentu ali uslužbencu oddam ogrevano, opremljeno SOBO s posebnim vhodom. Naslov v oglasnem oddelku. 5986
SOBO s souporabo kopalnice ali manjše STANOVANJE najamem v Kranju ali okolici. Javite na naslov dipl. oec. Ulčar Silva, Kidričeva 10, Bled ali na telefon 21-677 ali 77-758
V Kranju iščem SOBO in KUHNJO, neopremljeno. Predplačilo za 6 mesecev. Marinovič, Benedikova 21 a, Kranj 5940
Dve dekleti iščeta SOBO IN KUHNINJO v Kranju ali okolici. Bavham Olga, Ul. M. Pijade 14, Kranj
SKROMNO SOBO v Kranju išče študent za krajši čas. Plača dobro. Ponudbe pod »V centru« ali telefon 061 23-187 5942
Neopremljeno ENOSOBNO STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju vzamem v najem. Ponudbe pod »Takoj v novembru« 5943

TRGOVSKO
PROIZVODNO
IN SERVISNO
PODJETJE

agrotehnika

L J U B L J A N A / n. sol. o. /

TOZD
TRGOVINA
/ b. o. /

KMETOVALCI!

IZREDNA PRILOŽNOST

Prodajamo s 5 % popustom priznane proizvode SIP:

● samonakladalne prikolice: SENATOR-22, PIONIR-17, PIRAT-15

● obračalne zgrabljalnike: FAVORIT-220, MARATON-140 B

● trosilce hlevskega gnoja: KRPAN-30 V, KRPAN-30 H

Količine so omejene. Prodaja Agrotehnika Ljubljana, Titova 38, prodajalna Jurček na Gospodarskem razstavišču in poslovalnice v Celju, Mariboru, Murski Soboti, Ljutomeru in Poreču.

Pohitite in izkoristite ugodnosti, ki vam jih daje Agrotehnika Ljubljana

P osredujemo prodajo karamboliranega osebnega avtomobila zastava 124, leto izdelave 1969, s 79.000 prevoženimi kilometri. Začetna cena 10.000 din.

Ogled vozila je možen vsak delovni dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejema Zavarovalnica Sava PE Kranj do srede, 5. novembra 1975, do 12. ure.

Zavarovalnica Sava PE Kranj

izgubljeno

Izgubil se je ŠKOTSKI OVČAR »Set«. Prosim najditelja, da ga proti nagradi vrne. Peternej, Podbrezje 81 5989

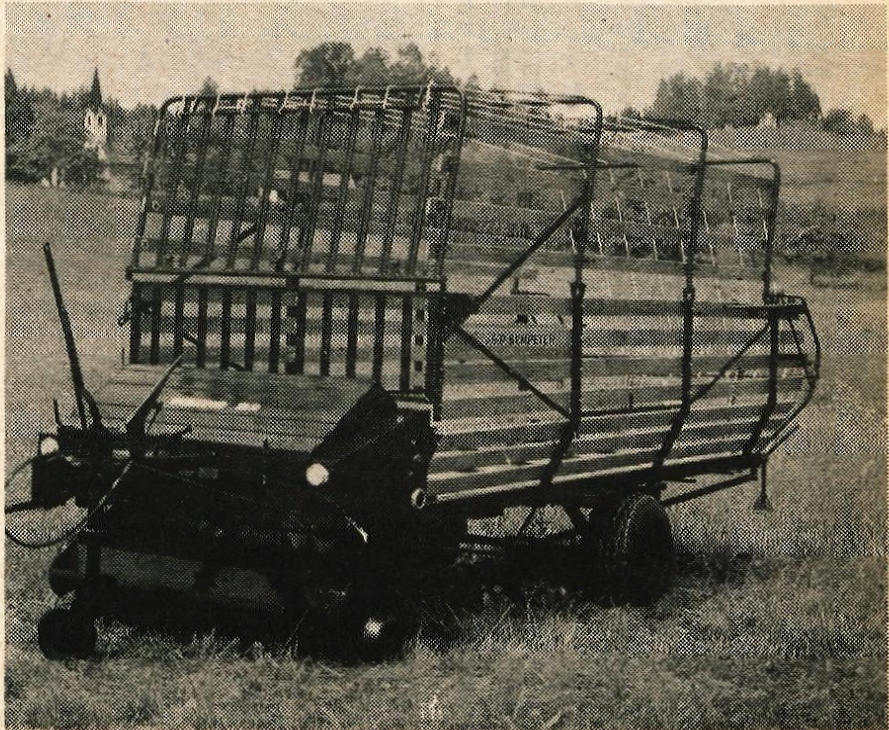
Izgubil se je ŠKOTSKI OVČAR. Prosim javiti na naslov Erjavec Drago, Cankarjeva 17, Kranj 5953

ostalo

Fant, star 28 let, samski, s srednješolsko izobrazbo, preprost, miren, ljubitelj planin, s pogledom v življenje, želi spoznati samsko nevezano dekle primernih lastnosti. Ponudbe s sliko oddati pod »Hrepenenje« 5950

loterija

Srečke s končnicami	so zadele dobiček N-din	Srečke s končnicami	so zadele dobiček N-din
50	40	046	80
520	80	4216	300
6220	500	62206	600
59700	600	38986	600
49640	800	84076	800
86260	800	32786	1000
63480	1000	20416	1000
		613826	5000
8811	200	443016	5000
0811	300	013806	5000
40011	600	597486	10.000
74961	600		
52041	1000	57	20
057391	10.000	37	30
		27	30
2	10	997	60
09742	800	347	100
51092	800	76897	1000
99592	800	048117	5000
		318887	5000
53	20	398847	5000
73	20		
93	50	98	30
36403	800	18	40
98303	800	148	60
		6708	200
4	10	24318	600
23724	800	100678	5000
46694	800	060028	10.000
41294	1000		
		49	20
25	20	57449	600
00645	600	91759	600
93695	600	54199	1000
55495	1000	291379	5000
244685	5000	309039	10.000
5952	10.000	515149	150.000

Nezgoda mopedista

V ponedeljek, 27. oktobra, nekaj po 22. uri se je na Kidričevi cesti v Škofji Loki pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Alojz Rems (roj. 1932) iz Škofje Loke je peljal proti Škofji Loki. V bližini križišča s cesto, ki pelje v Frankovo naselje, je dohitel voznika mopeda Andreja Seška (roj. 1956) iz Škofje Loke, ki je v križišču, ne da bi nakazal smer, nenadoma zavil v levo in zapeljal pred Remsov osebnim avtomobil, tako da je prišlo do trčenja. Zaradi tega je moped odbilo v desno med ljudi, ki so stali na avtobusni postaji. V nesreči je bil huje ranjen voznik mopeda Andrej Sešek, sopotnik Branko Pasarič pa laže. Od udarca mopeda so bili laže ranjeni tudi Leopold Ferk iz Blaževih ulice v Škofji Loki in Franc Hafner s Suhe.

Stekla pred avtomobil

V torek, 28. oktobra, nekaj pred 15. uro se je na regionalni cesti v Zabreznici pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janko Resman (roj. 1946) iz Zgoš je peljal od Begunj proti Žirovnici. V Zabreznici je opazil na levi strani skupino otrok. Ko je pripeljal bliže, je iz skupine nenadoma stekla čez cesto Lidija Papler, stara 7 let, iz Breznice, tako da jo je avtomobil zadel. Prepeljali so jo v jeseniško bolnišnico.

Neprevidno čez cesto

V torek, 28. oktobra, nekaj po 22. uri se je na cesti Staneta Žagarja v Kranju na mostu čez Kokro pripetila prometna nezgoda. Angela Pišek (roj. 1927) iz Kranja je prečkala cesto na mostu zunaj prehoda za pešce in ne da bi se prepričala, če je cesta prosta. Vtem je po Oldhamski pripeljal voznik osebnega avtomobila Andrej Seliškar (roj. 1949) iz Rodic, ki je kljub umikanju pešakinjo zadel. V nesreči je bila laže ranjena.

Nenadoma v levo

V torek, 28. oktobra, nekaj pred 18. uro se je v Mavčičah pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa z motorjem Franc Matkovič (roj. 1957) iz Mavčič je v Mavčičah nameraval zapeljati na drugo stran ceste, pri tem pa ni nakazal spremembe smeri. Za njim je peljal na kolesu z motorjem Marjan Fric (roj. 1957) iz Medvod, ki je voznika Matkoviča pravilno po levi prehiteval, pri tem pa, ko je ta nenadoma zavil v levo, trčil vanj. V trčenju je voznik Fric padel in si pretresel možgane ter se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Nezgoda kolesarja

V torek, 28. oktobra, nekaj p. ed 14. uro se je na regionalni cesti med Žirmi in Trebijo v vasi Dobračeva pri odcepu za tovarno Etiketa pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Milan Filipič (roj. 1935) iz Stare vasi je v Dobračevi zavijal v levo na odcep za Etiketo, proti njemu pa je pripeljal kolesar 14-letni Branko Eržen iz Stare vasi, ki je vozil naravnost. Oba sta pred odcepom ustavila, da bi drug drugemu odstopila prednost, nato pa istočasno speljala — voznik v levo, kolesar pa naravnost — in zato trčila. V nesreči je bil kolesar huje ranjen in se zdravi v ljubljanski bolnišnici.

Avto zdrsnil s ceste

V sredo, 29. oktobra, ob 18.35 se je v Predvdvoru, na cesti, ki pelje od parkirnega prostora hotela Bor proti cesti Predvdvor—Kranj, pripetila prometna nezgoda. Voznica osebnega avtomobila Milena Zdolšek (roj. 1950) iz Velenja je peljala iz parkirnega prostora in v prvem levem ovinku zavila preveč na rob ceste, tako da je njen avtomobil zdrsnil kak meter po bregu in trčil v drevo. V nesreči si je sopotnica Sonja Dražnik iz Šoštanja zlomila roko, drugi dve sopotnici pa sta bili laže ranjeni. Škode na avtomobilu je za 12.000 din.

Ogenj v garaži

Šestnajstletni S. D. iz Mlake pri Poljanah prav gotovo ni mislil, da bodo nastale takšne posledice, ko si je prilastil tuje motorno kolo. Okoli 22. ure se je namreč 24. maja letos vračal iz Loga na Mlako. Pot ga je

vodila skozi Javorje, kjer je pri Ramovševih za hišo opazil motorno kolo. Takrat je v hiši še gorela luč, pa tudi pes je močno lajal, zato se je potajil in počakal, da so domači odšli spat. Nato je potihoma odpeljal motorno kolo NSU pretis. Nekaj časa ga je potiskal, ko pa se mu je zdelo, da je dovolj daleč od hiše, ga je poskušal vžgati. Motor pa ni hotel vžgati, saj je bil rezervoar za gorivo popolnoma prazen.

Mladoletnik pa ni odnehal. Če je hotel motorno kolo odpeljati, ga ni mogel ves čas potiskati, zato je sklenil poiskati gorivo. Motorno kolo je skril na stranski poti in šel domov iskat 5-litrsko plastično posodo, s katero se je napolnil k sosedu Milanu Gartnerju na Jarčjem brdu, k hiši, ki je od njegovega stanovanja oddaljena okoli 300 m. Vedel je, da ima Gartner v garaži vedno nekaj goriva, ki ga potrebuje za kmetijske stroje, saj je že večkrat tam pomagal pri delu. Garaža je bila odklenjena, kot je pričakoval. Našel je posode z gorivom, da pa je našel pravo mešanico za motorno kolo, si je posvetil z vžgalnikom. Nato je iz plastične posode začel pretakati v svojo, na tla pa je postavil svoj prižgan vžgalnik, da je bilo vsaj malo svetlo. Ko je natočil približno liter goriva, je po nerodnosti malo polil in gorivo je steklo po tleh do vžgalnika. Seveda je v trenutku nastal ogenj, ki je mladoletnega S. ožgal po bundi. V paniki je pograbil vžgalnik, pustil obe posodi z gorivom, da se je vse razlilo in planil iz garaže ter tekkel domov v posteljo. Ogenj v garaži se je seveda razbesnel, vnel se je avtomobil znamke škoda, motorna kobilnica, motorna žaga in še nekaj kmetijskega orodja. Domači so se sicer zbudili in reševali, kar se je dalo, vendar je ogenj v hipu napravil za 60.000 din škode. Še sreča, da je garaža bila oddaljena od stanovanjske hiše in od gospodarskega poslopja okoli 20 metrov, ogenj pa je zadržala, da se ni razširil še drugam, tudi velika košata lipa tik ob garaži. Mladoletni S. D. je doma sicer slišal hrup ljudi, ki so gasili in reševali svoje imetje, vendar pomagat ni šel.

Naslednji dan je poiskal spet skrito motorno kolo in ga ponovno skušal vžgati; ker pa mu ni uspelo, je motor odvil in ga skril v gozdu, domov pa je odnesel zračni filter in ga vstavil v vplinjač svojega mopeda. Lastniku so kasneje, ko so tatvino odkrili, miličniki lahko vrnili le motorno kolo v »razmontiranem stanju«.

Osumljen prodaje na svoje

Uprava javne varnosti Kranj je ovadila okrožnemu javnemu tožilstvu v Kranju Miha Benedika (roj. 1948) iz Kranja, ker je osumljen, da je iz skladišča podjetja Merkur Kranj, trgovina Globus, odpeljal in prodal več tehničnih predmetov, denar pa zadržal.

Osumljeni Miha Benedik je kot oddelkovodja na oddelku s tehničnimi predmeti lani julija odpeljal s svojim avtomobilom iz skladišča trgovine črno-beli televizor Gorenje in ga svojemu bratu Marku prodal za 2500 din, redna prodajna cena takega televizorja pa je 3810 din. Denarja, ki ga je prejel za televizor, ni odvedel v blagajno.

To pa ni ostalo samo pri enem primeru. V decembru lani je iz trgovine odnesel kasetni magnetofon sanyo, mikrofon in 4 kasete, kar je spet prodal bratu Marku za 930 din, spet ceneje kot je bilo v trgovini. Tudi ta denar je zadržal zase.

V preiskavi je prišlo na dan, da je tako »prodajal« tudi septembra letos; iz skladišča je odpeljal avtoradio blaupunkt v trgovini vreden 2160 din, a bratu Marku ga je »računal« sicer brez paragonskega bloka le 1600 din. V septembru letos je na enak način odpeljal še televizijsko anteno za UHF program in jo prodal Jerneju Osenčiču iz Racovnika pri Železnikih. Že pred dvema letoma pa je Osenčiču prodal tudi na podoben način televizor ambasador, TV stabilizator za 2800 din in pri tem, kot kaže, spet niso pisali paragonskih blokov.

Benedik pa je osumljen še ene nepravilnosti. Njegov brat Anton je lani kupil črno-bel televizor in ga uporabljal kake pol leta, nato pa si je zaželel barvnega sprejemnika. Z bratom sta se dogovorila, da bo črno-belega vzel nazaj v trgovino na račun, ostalo pa bo doplačal. Res se je bratov televizor znašel v trgovini, kjer so ga čez čas prodali kot novega neznanemu kupcu, brat Anton pa je za barvni televizor doplačal 12.000 din, kar je razvidno iz računov.

L. M.

Gorenjska predilnica Škofja Loka

obvešča, da bo industrijska prodajalna na željo številnih potrošnikov odprta od 3. novembra 1975 vsak dan neprekinjeno od 8.30 do 19. ure ob sobotah od 7.30 do 13. ure.

V prodajalnah

ŽIVILA

TOZD
Maloprodaja
dobite po znižanih cenah
pelinkovec 1/l Fructal
rum 1/l Fructal
sardine AS Delamaris
napolitanke 200 g Kraš
(Soko).

Vozni red avtobusa za dan mrtvih 31. oktobra in 1. novembra 1975.

S kranjske avtobusne postaje na pokopališče dne 31. oktobra 1975 začetek ob 14.15 z avtobusne postaje na vsakih 15 minut. S pokopališča ob 14.25 na vsakih 15 minut do 18. ure. 1. novembra začetek vožnje ob 9.15 do 18. ure vsakih 15 minut. S pokopališča ob .25 do 18.10 vsakih 15 minut.

Na dan mrtvih dne 1. novembra 1975 organiziramo prevoz z avtobusom na relaciji Škofja Loka—Kranj—Begunje—Draga. Odhod avtobusa iz Škofje Loke ob 8. uri, iz Kranja z avtobusne postaje ob 8.30.

belinka

tovarna kemičnih izdelkov

61001 Ljubljana

poštni predal 5-I

telefon h. c. 061/314 177

telex 31 260 yu bel

Sadolin PX 65

— Zahtevajte prospekte in navodila za uporabo

- uživa mednarodni sloves
- odlikuje ga bogata tradicija in novi tehnični dosežki
- najbolj iskano sredstvo za dolgoletno zaščito lesa
- uničuje plesen in zajedalce ter je odporen pred vremenskimi vplivi
- služi za osnovni ter končni premaz in je izdelan v 13 barvah

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene mame, stare mame, sestre in tete

Angele Sušnik

se iskreno zahvaljujemo za pomoč sosedom, sorodnikom, znancem, prijateljem, krajevni organizaciji ZB in VVI ter TOZD ERO-Iskra. Vsem, ki ste nam izrekli sožalje, ji darovali cvetje ter jo spremenili na njeni zadnji poti, iskrena hvala. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Bajžlju za dolgoletno zdravljenje. Najlepša hvala tudi g. župniku za obred in govor ter pevcem, ki so ji lepo zapeli v slovo.

Zalujoči: hčerka Vida in sin Franc z družinama ter ostalo sorodstvo

Zg. Besnica, Kranj, 28. 10. 1975

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Janeza Grašiča Matičkovega očeta

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanec, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vince in cvetje ter nam izrazili sožalje. Zahvaljujemo se g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevskemu zboru v Križah, ZB in SZDL Golnik, tovarišem Likarju in Šimicu za tople poslovilne besede ob grobu. Hvala kolektivom Sava, Merkur in BGP Kranj, Bolnici TBC Golnik ter Julonu in Avtomontaži iz Ljubljane.

Zalujoči: žena Marija, hčerki in sinovi z družinami

Golnik, Kranj, Cerklje, Ljubljana, Grosuplje

Zahvala

Zapustila nas je v 82. letu starosti naša nadvse dobra mama, stara mama

Marija Grabar

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, ki so jo spremenili na njeni zadnji poti, ji poklonili vince in cvetje in nam izrazili sožalja. Iskrena hvala tudi pevovodji Slatner Ivanu in njegovemu zboru, nadalje tudi gospodu kaplanu za opravljen pogrebni obred.

Zalujoča hčerka Amalija z možem in sin Tone z družino

Podreča, 26. 10. 1975

Tržiču B popoln uspeh

Mlado moštvo Tržiča B je v predzadnjem kolu prvega dela prvenstva v prvi gorenjski ligi v derbi srečanju zaslužno osvojilo točki s kranjskimi Veterani. V preostalih srečanjih pa je šlo vse po načrtih, le Bešnici je uspelo, da so presenetili Žabnice.

GORENJSKI SEJEM : STORŽIČ 31:26

Strazišče, igrišče ŠD Sava, Gorenjski sejem : Storžič 31:26 (16:13), sodnika Suštaršič (Kranj), Teran (Tržič).

Jesenski prvak, že dve koli pred koncem je bilo jasno, da bo Gorenjski sejem zaslužno prvi, je s svojo igro dokazal, da na domačem in tujem igrišču vedno zmaga. Tudi v igri z Golničani se niso dali presesteti in so tako zabeležili že osmo zmago zapored.

TRŽIČ B : VETERANI 21:18

Tržič, igrišče TVD Partizan, Tržič B : Veterani 21:18 (9:6), sodnika Humer (Podbrezje), Zupan (Kranj).

V derbiju kola so domačini povsem zaslužno spravili na kolena Veterane, čeravno tudi obraten izid ne bi bil presenečenje. V igri polni preobratov so domačini v finalu le zmogli toliko moči za popoln uspeh.

ALPLES B : KRANJSKA GORA 29:24

Selca, igrišče ŠD, Alples B : Kranjska gora 29:24 (19:16), sodnika Pičulin (Kranj), Vidovič (Tržič).

Gostje so bili prepričani v popoln uspeh. Vseeno pa so ostali praznih rok, saj jih je drugo moštvo Alples s premišljeno igro povsem nadigralo.

KRVAVEC : RADOVLJICA 21:22

Cerklje, igrišče OŠ D. Jenko, Kravec : Radovljica 21:22 (14:13), sodnik Suštaršič (Kranj).

Tudi v osmem kolu so Cerkljani ostali na dnu lestvice brez dobljenega srečanja. Čeprav so se v igri z Radovljico nadejali prvih točk, jim to ni uspelo. Še vedno niso namreč našli sami sebe in tako bodo prezimili na zadnjem mestu.

BESNICA : ŽABNICA 23:19

Besnica, igrišče ŠD, Besnica : Žabnica 23:19 (10:4), sodnika Kužel, Celar (oba Škofja Loka).

Domačini so že v prvem delu nasprotniku dokazali, da bosta točki ostali doma. Tudi v nadaljevanju so s premišljeno igro držali vjeti v svojih rokah in uspeh je zaslužno ostal doma.

Lestvica:	
Gor. sejem	8 8 0 0 219:145 16
Tržič B	8 6 0 2 199:201 12
Veterani	8 5 0 3 176:185 10
Kranj. gora	8 4 0 4 177:162 8
Besnica	8 4 0 4 168:190 8
Žabnica	8 3 1 4 138:135 7
Radovljica	8 3 1 4 178:182 7
Alples B	8 3 0 5 188:201 6
Storžič	8 3 0 5 173:188 6
Kravec	8 0 0 8 157:206 0

VISOKI IZIDI

V drugi gorenjski ligi so bili v zadnjem kolu doseženi visoki izidi, kar kaže, da poražena moštva in zmagovalci pozabljajo na svoje obrambe. Drugo moštvo Šeširja je spet visoko odpravilo svoje nasprotnike. Žabnico B, Sava B je bila uspešna v igri s Stadionom, Križe B pa z Dupljami B. Hujanci so osvojili točki v srečanju z Radovljico B, medtem ko so slednji v zaostalem srečanju premagali tretjo vrsto Alples.

Izidi: Huje : Radovljica B 23:12 (8:9), Križe B : Duplja B 37:15 (19:6), Šešir B : Žabnica B 36:16 (19:8), Sava B : Stadion 33:26 (17:10), Radovljica B : Alples C 42:21 (18:8).

D. Humer

Derbi Križam

V osmem kolu ljubljanske conske rokometne lige — sever je bilo derbi srečanje v Križah med odličnima ekipama Križ in Mokerc. V izredno razburljivem in zanimivem srečanju so zmagali rokometaši Križ, ki tako ostajajo še vedno edina neporažena ekipa. Vse kaže, da so si naslov jesenskega prvaka zagotovili že tri kola pred koncem tekmovanja v jesenskem delu prvenstva.

Rokometaši Jesenic so brez težav odpravili ekipo Preddvora in zavzeli šesto mesto, rokometaši kranjske Save pa so se zelo namučili v srečanju z ljubljansko Olimpijo, saj so gostje v prvem polčasu vodili kar s petimi goli prednosti, na koncu pa so Kranjčani zmagali z golom prednosti. Rokometaši Alples iz Železnikov so doživeli spet poraz, tokrat z ekipo Kamnika, čeprav so ob polčasu vodili s tremi goli razlike. Rokometaši Dupelj so izgubili srečanje z ekipo Škofljice.

Zaradi incidenta po tekmi s Predvorom, ko je nekdo vrzel kamen v hrbet sodniku Pičulinu iz Kranja, je igrišče v Dupljah zaprto za dve prvenstveni ali pokalni tekmi.

Rezultati: Slovan B : Prule 28:21 (16:7), Jesenice : Preddvor 31:22 (15:9), Alples : Kamnik 27:31 (16:13), Škofljica : Duplje 20:18 (11:4), Sava : Olimpija 26:25 (7:12), Križe : Mokerc 15:14 (9:10).

Lestvica:	
Križe	8 8 0 0 180:137 16
Sava	8 7 0 1 196:150 14
Mokerc	8 6 0 2 191:133 12
Kamnik	8 6 0 2 178:156 12
Duplje	8 4 0 4 189:172 8
Jesenice	8 3 1 4 175:188 7
Prule	8 3 1 4 150:175 7
Olimpija	8 2 2 4 214:216 6
Alples	8 2 1 5 163:167 5
Slovan B	8 2 0 6 141:198 4
Preddvor	8 1 1 6 172:206 3
Škofljica	8 1 0 7 152:208 2

J. Kuhar

Prvenstvo Godešiča v krosu

Na letošnjem prvenstvu Godešiča v krosu so bili v posameznih kategorijah najboljši: člani: Stane Gaber, mladinci: Tone Alič, pionirji: Joško Hafner, pionirke: Marjeta Kavčič, veterani: Janez Bobnar.

J. Starman

Kr. gora in Tivoli vodita

Državno prvenstvo v hokeju na ledu za mladince se nadaljuje tako v A kot v B skupini. V obeh skupinah so namreč odigrali popolno tretje kolo.

V A skupini po treh kolih vodita brez poraza Kranjska gora in ljubljanska Olimpija s 6 točkami. V zadnjem kolu so igralci Kranjske gore premagali zagrebški Medveščak z 11:1. Medveščakovi igralci so se dolgo časa upirali favoriziranim domačinom, na koncu pa so bili vseeno visoko poraženi. Igralci Jesenic pa so na domačem ledu morali priznati premoč boljšim gostom iz Ljubljane. Pari prihodnjega kola so naslednji: Olimpija : Kranjska gora in Slavija : Jesenice, Medveščak je prost.

Lestvica:	
Kr. gora	3 3 0 0 31:6 6
Olimpija	3 3 0 0 24:7 6
Medveščak	4 1 1 2 13:23 3
Jesenice	3 0 1 2 13:30 1
Slavija	3 0 0 3 0:15 0

V skupini B pa je po treh kolih brez poraza na čelu ekipa Tivoli, pred kranjskim Triglavom in Celjem s po 4 točkami. V tem kolu je bila odigrana samo ena tekma. V tej tekmi je Tivoli v Celju premagal

domače moštvo z 8:2, INA pa je brez borbe dobila srečanje proti Mladosti. Triglav je bil prost. V prihodnjem kolu bodo triglavani gostili ekipo Celja, Tivoli pa INE. Mladost je prosta. Tekma med Triglavom in Celjem bo odločala, kdo bo ostal na drugem mestu.

Lestvica:	
Tivoli	3 3 0 0 26:9 6
Triglav	3 2 0 1 17:13 4
Celje	3 2 0 1 15:15 4
INA	3 1 0 2 12:13 2
Mladost	4 0 0 4 0:20 0

Slavija : Kr. gora 2:2

SLAVIJA: D. Lomovšek, F. Lomovšek, Gruđen, Grosman, Verglas, Kralj, B. Lomovšek, Lešnjak, S. Kvartuh, Bricej, Erjavec, Mirnik, Smolej, Grmovšek, F. Kvartuh, Drečnik, Kovač.

KRANJSKA GORA: Češnjak, Pretnar, Medved, Berlis, Šuvak, Brun, Razinger, Šivic, Kunšič, Fartek, Horvat, Klinar, Terseglav, Golja, Ščap, Lah, Medja, Jug, Horvat.

Strelec za Kranjsko goro: Kunšič

Mladi igralci Kranjske gore so v zaostalem srečanju petega kola državnega prvenstva za člane skupine A spet pripravili presenečenje. Tako so sredi ljubljane odvzeli točko favorizirani ekipi vevške Slavije in se jim tako maščevali za nesrečen poraz na Jesenicah. Po tem kolu je na zadnje mesto zdrsnil Medveščak, ki še ni uspel zmagati.

Lestvica:	
1. Jesenice	4 4 0 0 27:10 8
2. Olimpija	5 3 1 1 36:13 7
3. Slavija	5 1 2 2 18:25 4
4. Kr. gora	5 1 1 3 13:31 3
5. Medveščak	5 0 2 3 13:28 2

F. P.

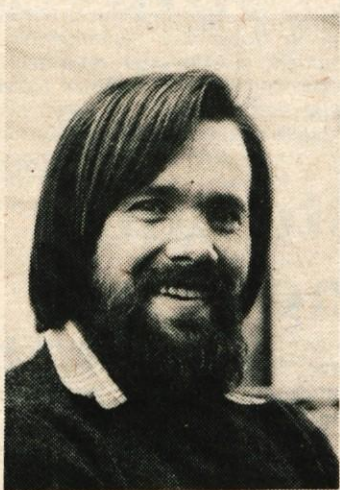
Po prvem delu Triglav

Prvi krog državnega prvenstva za člane skupine B se je končal. Po prvem delu vodi kranjski Triglav, ki je še edini brez poraza. V zadnjem kolu je Triglav v derbiju premagal Celje s 7:2, Tivoli pa visoko INO z 19:1.

Lestvica:	
1. Triglav	4 4 0 0 24:6 8
2. Celje	4 3 0 1 34:12 6
3. Tivoli	4 2 0 2 31:15 4
4. INA	4 1 0 3 7:34 2
5. Mladost	4 0 0 4 3:32 0

F. P.

Pušnik, državni prvak v rallyju

Naj najboljši rally voznik Aleš Pušnik, član AMD Škofja Loka, je s sovovnikom Rokom Freyerjem tudi letos osvojil naslov absolutnega prvaka Jugoslavije v rallyju. — Foto: F. Perdan

Zmagovalce letošnjega zadnjega rallyja za državno prvenstvo »Beograd-Bar« je postal Aleš Pušnik, član AMD Škofja Loka. Na 719 km dolgem rallyju je nastopilo 60 posadk, na cilj pa jih je prišlo samo 30. Čeprav je Pušnik vozil brez svojega stalnega sovovnika Freyerja, ki je zaradi motenj v letalskem prometu zamudil start v Baru, je vseeno zmagal z veliko prednostjo. Njegova največja tekmeča v tem razredu sta tudi na tem rallyju morala odstopiti. Tako je Sarajevčan Alihodžić, ki je zmagal v predzadnjem rallyju, odpovedal motor, Palikovič, ki sicer s porschejem zelo uspešno nastopa na rallyjih za evropsko prvenstvo, pa je 1600-kubična zastava 101 ponovno pustila na cedilu. Pušnik si je s to zmago priboril naslov državnega prvaka v razredu nad 1300 ccm in pa tudi naslov absolutnega prvaka Jugoslavije v rallyju. Tudi v ostalih razredih so se slovenski dirkači izkazali z zelo dobrimi uvrstitvami. Najbolj prijetno presenečenje je pripravił Kranjčan Prusnik, ki je v kategoriji do 785 ccm zasedel odlično drugo mesto. S četrtem mestom na predzadnjem rallyju pa je v končni uvrstitvi pristal na zelo solidnem šestem mestu. Milavec, član AMD Škofja Loka, je v razredu do 1150 ccm (skupina 1) zasedel tretje mesto, v končni uvrstitvi pa se je uvrstil na zelo dobro četrto mesto. Med ekipami je državni prvak postala beogradska Crvena zvezda, AMD Škofja Loka pa se je uvrstila na odlično četrto mesto. Med republiški ekipami je zmagala Srbija pred Slovenijo.

Rezultati rallyja »Beograd-Bar« so naslednji: do 785 ccm: 1. Petković (Novi Sad), 2. Prusnik (SOLT, Ljubljana, oba zastava 750), do 1150 ccm (skupina 1): 1. Kulundžić (Crvena zvezda, fiat 128 SC), 2. Heimer (Slovenija avto), 3. Milavec (Šk.

Loka, oba zastava 101); do 1150 ccm (skupina 2): 1. Komnenović (Crvena zvezda), 2. Podboj (Akademac, oba zastava 101); do 1300 ccm: 1. Nadj (Zastava, zastava 101), 2. Savič (Titove ušice, NSU TT); nad 1300 ccm: 1. Pušnik (Šk. Loka, renault 17 TS), 2. Brišnik (Šk. Loka, renault 12 gordini); skupna uvrstitev: 1. Pušnik (Šk. Loka), 2. Nadj (Zastava).

Končni vrstni red za državno prvenstvo je naslednji: do 785 ccm: državni prvak je Dragosavac (Crvena zvezda) s 24 točkami pred Matoševićem (Crvena zvezda) 19. Prusnik (SOLT) je z 9 točkami šesti; do 1150 ccm (skupina 1): državni prvak je Podboj (Akademac) s 27 točkami pred Heimerjem (Sl. avto) 16, Asanovićem (Zastava) 15 in Milavcem (Šk. Loka) 13; do 1150 ccm (skupina 2): državni prvak je Komnenović (Crvena zvezda) s 18 točkami pred Arsićem (Akademac) 9 in Marićem (ARTK) 9. Suster (Sl. avto) je z 2 točkama na desetem mestu; do 1300 ccm: državni prvak je Nadj (Crvena zvezda) s 27 točkami pred Poberajem (Sl. avto) s 14. Suster in Kavčič (oba Sl. Avto) sta s 6 točkami na 6. — 7. mestu; nad 1300 ccm: državni prvak je Pušnik (Šk. Loka) s 24 točkami pred Alihodžićem (Zeljeznica) 9 in Palikovićem 9. Brišnik s 6 točkami deli 4. — 5. mesto.

Skupna uvrstitev: 1. Pušnik 34 točk, 2. Nadj 31, 3. Podboj 27, 11. Heimer 16, 12. Poberaj 14.

Ekipna uvrstitev: 1. Crvena zvezda 150 točk, 2. Akademac 113, 3. Slovenija avto 65, 4. AMD Škofja Loka 50.

F. P.

Pionirji LTH in Save jesenski prvaki

V nedeljo se je končal jesenski del prvenstva v pionirski gorenjski nogometni ligi. V zadnjem kolu so bili doseženi naslednji rezultati:

A skupina: Jesenice : Senčur 2:0, Lesce : Bohinj 3:1, Bled : Alples 5:2, Sava B : LTH 7:0;

B skupina: Korotan : Sava 0:5, Alpina : Preddvor 1:0, Naklo : Podbrezje 4:1, Triglav : Primskovo 0:2, Tržič : Kondor 2:0.

Lestvica — A skupina:	
LTH	7 5 1 1 16:6 11
Bled	7 5 1 1 16:10 11
Jesenice	7 5 0 2 9:3 10
Alples	7 4 1 2 13:10 9
Bohinj	7 4 0 3 14:9 8
Senčur	7 2 1 4 14:20 5
Lesce	7 2 0 5 9:15 4
Medvode	7 0 0 7 8:26 0

Sava B	9 3 0 6 13:40 6
Medvode B	9 1 0 8 8:14 2

B skupina:	
Sava	9 8 1 0 38:5 17
Primskovo	9 5 2 2 28:15 12

Kroparski trim

Skoraj vsi poznamo Kropo, stari železarski kraj na Gorenjskem. Stisnjen je ob potoku. V obliki zaprte doline obrnjene proti severu, ga obdajajo obronki Kroparske gore.

Kdo ne pozna kroparskih kovačev? Ovekovčič jih je slovenski pesnik Oton Župančič ... od štirih do ene ... O Kroparjih so znane zbadljivke in zgodbe. Nekaj značilnih je zapisal in jih skušal vtisniti v trajen spomin kroparskim otrokom mojster Jože Brtoncelj.

Kroparji preteklega časa so ob ognju, znoju in železu tudi sami hitro izgorevali. Kovanje žebeljev je vtisnilo globoke sledi prstov v lesene ročaje kladiv. Njihovo življenje je bilo bedno, bolezen in smrt sta bili pogosti obiskovalki kroparskih družin.

Kje so našli moč, da so kljubovali morečemu napevu kladiv, stiskam, obolenjem in težavam?

Pot iz kovačnice, mračnih, senčenih in zatohlih prostorov je vodila navkreber — v hrib, k izviru Kroparice, v območje Jelovice. Pot okoli gore pa je bila kakor bi jo danes imenovali trimska steza starih kroparjev. Vsa si je izbral smer pohoda. Mlajši po bolj strmi poti, starejši po položnejši. Vse je najprej sprejela Vodiška planina, pomirjevalna pot skozi gozdove Jelovice jih je pripeljala na Črni vrh. Na Jamniku so se razvedrili s kegljanjem, tam so nekateri popili nekaj žganja in se malo okajeni vrnili domov. Približno tako je bilo nedeljsko poletno razvedrilo starih Kroparjev. Zima jih je pritegnila v objem mračnega in vlažnega zidovja.

Kaj pa danes, ko so ročna žebeljarska kladiva onemela? Tradicija še živi. Okoli gore hodijo novi rodovi, tam niso več žareči žebelji v očeh, meh ali kakšno drugo pihalo uporabljajo le za ozivljanje ognja za peko na žaru, taki se do Vodiške planine pripeljejo.

A mnogi hodijo prav po istih stazah kakor njihovi predniki. Vzpno se na Zidano skalo. Pred očmi se jim prikaže vsa kroparska dolina, podobna sceni trajne igre, ki bi jo lahko imenovali: od rokodelstva do industrije. V igri — včasih slični drami, pa spet veselo igri v zaporednih dejanjih nastopajoča blaginja zmaga nad revščino.

Kaj pa je blaginja? Ali jo prinaša porabniški svet? Scena Kroke ponovno oživlja. Pod skalovjem je videti lesket macesnov, žuborečo vodo, domove, tovarno, športno igrišče in zadnje zbiralnice kroparjev za Lenartom. Kakor bi slišali njegov glas: Čakamo vas, pričakujemo vas ob štirih!

Z Orlovine odjekne misel, da ob štirih se navadno sklene pot slehernega. Vsi pa bi radi privolili vabilu onih, ki so živeli dolgo, zdravo in ustvarjalno. Vsi bi radi podaljšali in bogatili trimsko-zivljenjsko pot. O tem veliko odločamo sami, saj nismo več kovači žebeljev, vse bolj postajamo kovači lastnega življenja, ki ga kalimo v znoju in naporu.

Jože Ažman

Tržič	9 6 0 3 22:13 12
Naklo	9 5 1 3 32:20 11
Korotan	9 3 1 5 11:16 7
Podbrezje	9 2 2 5 25:23 6
Preddvor	9 2 2 5 18:22 6
Alpina	9 3 0 6 13:18 6
Kondor	9 0 0 9 6:72 0

Mladinska liga — A skupina: Alples : Jesenice 2:4, Bohinj : Lesce 1:2, Tržič : Bled 1:4, Triglav : Naklo 0:3, Vodi Naklo s 16 točkami.

B skupina: Medvode : Preddvor 1:0, Alpina : Filmarij 7:2, Senčur : Sava 1:1, Trboje : Podbrezje 13:0, Vodi Sava s 13 točkami.

Člani — 1. razred: Primskovo : Plamen 6:0, Grintavec : Reteče 4:3, Jezero : Trboje 2:6, Kondor : Korkica 0:2, Preddvor : Podbrezje 0:1, Britov : Filmarij 1:1. Po 9. kolu je v vodstvu Primskovo s 17 točkami.

P. Novak

Iskra Anton

Rahlo brnenje motornega letala je kalilo opoldanski mir lepega sobotnega dne in le malokdo se je zmedel zanj. Leščanska padalca v letalu pa sta izžarevala radost letenja in željno čakala trenutka, ko se bosta kot IKARUS podala na omamljivo pot skozi zračno brezno. Jesenske barve karavanških pobočij, ki jim je sonce dalo še večjo lepoto, so še povečale veliko pričakovanje — višino 1000 m, ko bo čas za odskok.

Prva kupola je že zablestela v soncu, druga pa se ni in ni hotela pokazati. Z njo bi moral pristati mirno kot že 527-krat pred tem športni padalec Anton Iskra-Tonc. Zgodilo se je najhujše. Življenje je daroval za ljubezen, za padalstvo, ki ga je vztrajno in vestno gojil v ALPSKEM LETALSKEM CENTRU v Lescah od leta 1962, ko je prvič kot 18-letni mladenič skočil iz letala in pod bel kupolo prvič veselo zabaval.

V ALPSKEM LETALSKEM CENTRU v Lescah je bil Tonc eden tistih, ki je veliko prispeval k hitremu in kvalitetnemu napredku padalstva. S prijatelji je 4-krat sodeloval na državnih prvenstvih, v letih, ko se je slovensko padalstvo pričelo prebijati proti jugoslovanskemu vrhu. Zato je tudi njegova zasluga pri osvajanju trikratnega ekipnega prvenstva Jugoslavije leščanskih padalcev. Da je bil vester in prizadeven športnik, kažejo tudi njegovi športni dosežki pri osvajanju pogojev za padalsko zlato »C« značko. Od petih pogojev je imel osvojen 4.

Kako težak udarec je izguba Tonca velikega prijatelja, za nas letalce in padalce v ALPSKEM LETALSKEM CENTRU, je težko opisati. Zapisan je v črni knjigi letalstva, ki za nas, ki smo mu predani, pomeni zgodovino, in vse tisto, česar ni moč izreči, kar lahko samo čutimo in doživljamo na livadah letališč, v zraku, vetru in soncu.

Vsem nam bo lik Antona Iskre spodbuda, da kljub velikim žrtvam ne odnehamo v borbi za uveljavitev in priznanje letalskega športa in njegovega pomena v današnji družbi.

Člani ALPSKEGA LETALSKEGA CENTRA LESCE

Ondan mi je nekdo očital, da sem takšen kot večina samoupravnih delavskih kontrol: da se namreč zagnano pogajam v nebitvene, malo pomembne zadeve, pred pomembnimi vprašanji pa si zatiskam oči in ušesa. Delavske kontrole naprej in nazaj obravnavajo le nepravilne dnevnice in kilometrine ter službena potovanja, se postavljajo za hrbte vratarjev in čuvajev ter s stoparico v roki kukajo, kdo bo dve minuti zamudil, pozabljajo pa na zares pomembne probleme, na ne tako zelo redke kršitve pravic delavcev. Jaz pa naj bi bil, popotujoč po mili deželi kranjski, le zapisnikar ob neurejenih odlagališčih smeti, poteptanih zelenicah in ob drugih večinih komunalnih, zadevčinah.

Najprej sem temu kritiki, kakor se dandanašnji spodobijo, vrnil milo za drago, ko sem se trdno postavil na svoje stališče in ga mimogrede malo zbadel, ker tudi njegovo delo ni brez sence, sam pri sebi pa sem sklenil, da si poslej vzamem nekaj časa in popotujem po obširnih materialih, namenjenih delegatom samoupravnih interesnih skupnosti.

Nekaj dni sem porabil za to, da sem vse gradivo spravil do doma, preostali konec tedna pa se je iztekel v »sortiranju« tega materiala. Po policah, na tleh, na mizi, po stoli, na postelji, skratka povsod grmade papirja, kupi poročil, po katerih naj bi se bil informiral, kako in kaj je z našimi interesnimi skupnostmi in kaj kanijo v naslednjem letu.

Najprej sem bil do kraja potrpežljiv, a ob koncu sem bil obupal. Čeprav sem proučeval izključno le polletna poročila samoupravnih interesnih skupnosti in se poskušal seznanjati z njihovimi programi za naslednje leto, mi je že prvo poročilo vzelo vso voljo in ves pogum. Moje samoizobraževanje se še začelo ni, ko se je že klavirno končalo.

Zdaj se mi je v praksi potrdila resnica, da si ob kopici najrazličnejših informacij praktično neinformiran in da tudi pri samoupravnih interesnih skupnostih uveljavljajo modro spoznanje, da nikakor ni enostavno in preprosto povedati in se izpovedati, če gre lahko na moč komplicirano. Hec vseh hecev pa je seveda v tem, da ti materiali nikakor niso namenjeni le pravnikom in finančnikom, ampak nam, bazi, delegatom, občanom. Pri vsem tem se niti tolike niso potrudili, da bi tiste osnovne postavke, na katerih sloni bistvo takih informacij, strnili v kratek povzetek. Administrativno, pravno in finančno ena a, a popolnoma neuporabno, odbijajoče in nesprejemljivo za mojega soseda Jaka, ki iz tega pač ni znal izluščiti tistega, kar ga pač najbolj zanima: koliko denarja, kam je šel in kako je šel, koliko ga je in ni ostalo itd. Zato tovarišem sestavljam zamejivo za tisti čas, ki sem ga popolnoma neracionalno izkoriščal, proč metal, kajti tudi moj čas je dragocen.

Zdaj pa si dovoljujem še pomislek o ravnanju tiste delegatske baze, ki o teh stvarih zase in zame odloča. Nič kaj ne verjamem, da si moj delegat vzame toliko časa in s slovarjem tukj v roki študira dneve in dneve, da bi iz takšnega gradiva pogruntal bistvo in potem odgovorno odločil. Bolj verjamem, da se še in še izgublja v takih materialih, da nič kaj ne razpravlja, da takole tja v tri dni vzdiguje zase in zame roko, ko vendarle odloča o tem, kako in kam poroma njegov in moj denar.

Moj delegat se je ob tem vprašanju že hudo razjezil in obljublja, da se bo, če bo potrebno, razhudil še enkrat ali dvakrat. Povrh vsega pa niti ne zahteva nekaj nemogočega, ne zahteva nekaj dodatno hudo obremenilnega za posamezne službe. Samo sestavljavce prosi, naj bodo v povzetku kratki, jedrnat in razumljivi.

Spomenik junaku Jožetu Gregorčiču

— Bi lahko dobila vojaka Predraga Gradjanina? sva minuli torek na »kapiji« ob vhodu v vojašnico Jožeta Gregorčiča v Škofji Loki s fotoreporterjem spraševala fanta, mladega vojaka, ki je bil prav takrat na dežurstvu.

»Malo počakajta,« je dejal, »bomo videli kako bo! Najlaže bi ga dobila popoldne po tretji uri... toda poskusili bomo. Poklical je svojega starejšega kolega, deseterja, ta je poklical komandanta enote in čez nekaj minut naju je komandant že sprejel v svoji delovni sobi.

— Pogovorila bi se rada z vojakom Predragom Gradjaninom, kitarjem, fantom, ki je ustvaril kip, skulpturo, narodnega heroja Jožeta Gregorčiča, katerega slovesno odkritje je bilo minulo soboto! sva zaupala svojo željo komandantu. Takoj je bil za to. Čez nekaj minut je tudi Predrag že sedel v komandantovi delovni sobi.

Predrag Gradjanin je Beograjec. Rojen je bil sicer v Vrnjački Banji, toda zdaj že več let živi v jugoslovanskem glavnem mestu.

»Po poklicu sem kipar,« je začel pripovedovati. »Obiskoval sem šolo

za upodabljajočo umetnost. Približno pred petimi leti sem jo končal. Pred letom dni pa sem prišel v Škofjo Loko. Služiti vojaški rok, kajpada. Že prve dni sem se odlično vključil v vzoren vojaški kolektiv. Začel sem sodelovati v raznih sekcijah: predvsem seveda v likovni. Že dober mesec po tistem, ko sem oblekel vojaško suknjo, sem si v glavo vcepil in zabil idejo, da moram izdelati skulpturo — kip — narodnega heroja Jožeta Gregorčiča-Gorenjca, po katerem nosi ime naša vojašnica. Začel sem se seznanjati z njegovo življenjsko potjo, z njegovim revolucionarnim delom pred vojno in med vojno. Na voljo sem imel tudi precej fotografskega gradiva. Pa še prijatelj Jožeta Gregorčiča, njegovi soborci z Jesenic, ki so me obiskovali, so mi povedali marsikatero podrobnost iz njegovega življenja. Tako sem vse bolj spoznaval junaška dejanja Jožeta Gregorčiča!

Ideja je v začetku letošnjega leta dobivala vse bolj dokončne oblike. Predrag je bil vse bolj prepričan, da bo uspel, da mora uspeti. Prav to prepričanje pa je živel tudi v njegovih prijateljih, vojaki, ki so bili povezani v trden vojaški kolektiv. In tudi starešine so dali Predragu vso podporo.

»S samim delom na spomeniku sem začel konec januarja letošnjega leta,« je pripovedoval mladi beograjski kipar. »Prijatelji so si z zanimanjem ogledovali nastajajoče delo. Prav tako tudi starešine! Moram pa priznati, da sem ustvarjal nekoliko s strahom. Saj veste, moral sem opravičiti zaupanje. Prvič sem se poglobil v vojno tematiko. Prvič sem upodabljal lik narodnega heroja. Pred tem se že imel pet samostojnih razstav, izdelal sem že več deset skulptur, sodeloval sem na simpoziju kiparjev v Bihaču v Bosni in Hercegovini.«

In Predrag je, zdaj že lahko z gotovostjo trdim, uspel. Ideja, ki je med starešinami in vojaki v vojašnici Jožeta Gregorčiča v Škofji Loki zorela že nekaj let, je zdaj uresničena. Predragu je v letošnjem letu pri delu pomagal ves kolektiv. Z delom talentiranega mladega beograjskega kiparja pa so zdaj tudi vsi zadovoljni. Zadovoljni so vojaki in starešine iz škofojloške vojašnice, zadovoljni so na organizaciji ZZB NOV na Jesenicah... Svojega uspeha pa se iskreno veseli tudi Predrag.

Skulptura Jožeta Gregorčiča je izdelana iz litega belega betona. Visoka je 255 centimetrov, široka 135 in dolga 110 centimetrov. Kip znanega slovenskega revolucionarja je postavljen v parku med stavbami vojašnice, nedaleč od spominskega muzeja Jožeta Gregorčiča-Gorenjca.

J. Govekar

Večje spoštovanje zakonov

Kranj — Na dnevni red zadnje seje kranjske občinske skupščine je bilo dano tudi poročilo o stanju zakonitosti v občini. Poročilo je nekakšen pregled in tudi analiza različnih prekrškov v zadnjem času.

Kaže, da bi v prispodobi lahko rekli, da je bilo leto 1973 nekakšno leto prekrškov. Ne prej, ne kasneje na sodiščih ni bilo toliko obravnav kot prav to leto. To so ugotovili tudi na občinskem sodišču v Kranju, ki je po drugi strani znano po tem, da kljub pomanjkanju sodnikov in drugih strokovnih kadrov najhitreje in najbolj tekoče obravnava zadeve iz svoje pristojnosti. Sicer pa je bilo v občini v zadnjih letih največ tatvin, utaj, goljufij, prikrivanja in kaznivih dejanj s področja prometa. Tudi primeri gospodarskega kriminala niso bili redki.

Sodišče je v zadnjem času tudi poostrilo kazni. Tako zdaj prevladujejo zaporne kazni, v prometu pa visoke denarne kazni. In tudi gospodarskemu kriminalu največkrat sledi zapor. Pristojni organi pa hkrati ugotavljajo, da bi se v mnogih primerih predvsem v delovnih organizacijah kaznivim dejanjem lahko izognili. Veliko prekrškov je namreč zaradi preslabe varnostne službe. Spominimo samo na nezavarovana gradbišča, dvorišča oziroma odprta skladišča podjetij. Če pride do tatvine, v podjetju pogosto menijo, da so naredili že vse, če so tatvino prijavili. Včasih pa niti tega ne naredijo.

V Upravi javne varnosti tudi ugotavljajo, da narašča tako imenovani gospodarski kriminal. Ne gre sicer za težje primere, vendar so manjši v porastu. Predvsem je to nevestno poslovanje, ponarejanje listin in podobno. Najpogostejši kršilci so manjše delovne organizacije, kjer

imajo največkrat organizacijske težave, kjer kasnije s sprejemanjem samoupravnih aktov in kjer imajo tudi slab nadzor.

Vse to pa po drugi strani kaže, da so samoupravne delavske kontrole še vedno prešibke in da je njihovo delo neučinkovito tudi zato, ker se včasih člani bojijo neprijetnih posledic, ki bi jih doletele kot povračilo za ukrepanje. Skratka, ti samoupravni organi marsikje še niso zaživel in nimajo vloge, ki jim pripada. Zato in zaradi premajhne notranje kontrole sploh pa se v podjetjih tudi dogaja, da raznih nepravilnosti ne odkrijejo že na samem začetku, marveč potem, ko je prekršek oziroma kaznivo dejanje že zares veliko.

A. Ž.

Letalska nesreča

Včeraj okrog 9.20 dopoldne je nekaj kilometrov pred letališčem v Pragi pred pristanikom strmoglavilo letalo DC 9 podjetja Inex Adria avio-promet, ki je iz Tivata peljalo v domovino češkoslovaške turisti. Do zaključka redakcije smo lahko le izvedeli, da so v bolnišnico prepeljali okrog 60 potnikov; med njimi tudi eno stevardeso. V naši posadki letala so bili kapetan Miodrag Marović, kopilot Jovan Popov in stevardese Slavica Šalah, Tatjana Rijavec in Marjeta Španovič.

Žalne svečanosti ob dnevu mrtvih

KRANJ

Osrednja žalna svečanost bo danes ob 16.30 na Trgu revolucije v Kranju. Danes se bodo padlih spomnili tudi v Mavčičah, kjer bo žalna svečanost ob 10.30 pred spomenikom v vasi. Ob 15. uri bo žalna svečanost na pokopališču v Predosljah, ob 16. uri pred spomenikom v Goričah, pred spomenikom v Drulovki, pred spomenikom v Predvoru in pred domom Andreja Kmeta v Britofu. Ob 17. uri bo žalna komemoracija pred zadržnim domom na Primskovem, ob 17.30 pred spomenikom na Visokem in ob 18. uri pred spomenikom na Jezerskem.

Jutri, 1. novembra, bo žalna svečanost ob 9. uri na pokopališču v Kokri in ob 9.10 na pokopališču na Kokrici. Ob 11. uri pa se bodo padlih spomnili pri spomeniku v Cerkljah, na pokopališču v Senčurju in na pokopališču v Podbrezjah.

JESENICE

Drevi bodo predstavniki družbenopolitičnih organizacij položili vence na grobišču padlih partizanov na Plavžu, pred železniško postajo, v Dragi in v Begunjah ter na grob sekretarja Skoja Dragoljuba Milovanovića v Zabreznici. Obiskali bodo tudi grobnico narodnega heroja Jožeta Gregorčiča-Gorenjca v Radovljici.

Osrednja svečanost pa bo jutri, 1. novembra, ob 9. uri v Mostah pri Žirovnici. Ob spomeniku padlih bodo odkrili kip talca, ki ga je izdelal akademski kipar Jaka Torkar.

RADOVLJICA

Danes bo žalna svečanost ob 16. uri pred spomenikom talcev v Lescah. Na dan mrtvih, 1. novembra, pa bodo komemoracije ob 9. uri na grobišču talcev v Dragi in Gorjah, ob 10. uri na Bledu, na graščinskem vrtu na grobišču talcev v Begunjah in ob 11. uri pri spomeniku NOB v Radovljici ter pri spomeniku padlim na Ovsiahu.

Žalne svečanosti pripravljajo tudi po vseh krajevnih skupnostih in v vseh večjih krajih v občini. Krajevna organizacija Bled in občinski odbor ZZB NOV bosta jutri dopoldne položila venec k spomeniku padlim borcem 3. bataljona Prešernove brigade na Pokljuki.

ŠKOFJA LOKA

Osrednja žalna svečanost bo jutri, 1. novembra, ob 9. uri pred domom ZZB NOV v Škofji Loki.

Danes ob 12. uri bo žalna svečanost v Železnikih pred spomenikom padlim borcem, ob 14.30 pri spomeniku na Hotavljah, ob 15.30 pri spomeniku v Gorenji vasi in pri spomeniku v Stari Oselici.

Jutri, 1. novembra, bo žalna svečanost ob 9. uri pri spomeniku na Trebiji in pri spomeniku padlim na Godešiču.

TRŽIČ

Danes ob 16. uri bo žalna svečanost v Brezjah pri Trziču pred domom družbenih organizacij. 1. novembra bodo spomin padlih za svobodo ob 8.30 počastili v Križah pri spomeniku in nato na grobišču talcev v Retnjah. Ob 9. uri bo žalna svečanost pri spomeniku padlih v Lešah in ob 10. uri pri spomeniku padlim borcem v Kovorju.

Osrednja žalna komemoracija pa bo ob 10. uri na grobišču padlih borcev v Trziču.

Kaj bo zdaj s Šmarjetno goro?

S preureditvijo doma oskrbovanec Albina Drolca v Predvoru in s preselitvijo oskrbovancev, ki so bili med preurejanjem v objektu na Šmarjetni gori, se samo po sebi spet zastavlja vprašanje, kaj bo zdaj z objektom na Šmarjetni gori. Na

kranjski občinski skupščini smo izvedeli, da zdaj razmišljajo, ali naj bi ta objekt v prihodnje rabil v gostinske ali v kakšne druge namene. Menijo, da bo treba rešitev najti čimprej, kakšna naj bi bila, pa ta hip še ni jasno.

lip bled

LESNA INDUSTRIJA
LJUBLJANSKA C. 32

lahko
gradiš, če
imaš vse
pri roki

ves program stavbnega
pohištva trgovina na
rečici tel. 064 77-944

je odprta vsak dan od
6.-14. ure, ob torkih
do 18. ure, ob sobo-
tah do 12. ure